

ДИРЕКТИВА 2014/25/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 26 февруари 2014 година****относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 и членове 62 и 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Предвид резултатите от работния документ на службите на Комисията от 27 юни 2011 г., озаглавен „Доклад за оценка: Оценката на въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС“ е целесъобразно да се запазят правилата за възлагането на поръчки от страна на възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, тъй като националните органи продължават да имат възможността да оказват влияние върху поведението на тези възложители, включително чрез участие в техния капитал и представителство в техните административни, управленски или надзорни органи. Друга причина за продължаване на регулирането на поръчките в тези сектори е затвореният характер на пазарите, в които извършват дейност възложителите в тези сектори, поради съществуването на специални или изключителни права, предоставени от държавите членки във връзка с доставянето, осигуряването или експлоатацията на мрежите за предоставяне на съответната услуга.
- (2) За да се осигури отварянето за конкуренция на възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, следва да се изготвят разпоредби за координиране на процедурите за

възлагане на поръчки над определена стойност. Такава координация е необходима за гарантиране на спазването на принципите на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и по-специално тези за свободното движение на стоки, свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, както и произтичащите от тях принципи като равнопоставеност, недискриминация, взаимно признаване, пропорционалност и прозрачност. Предвид естеството на засегнатите сектори, координацията на процедурите за възлагане на поръчки на равнището на Съюза следва да осигури рамка за добри търговски практики и да позволи гъвкавост във възможно най-голяма степен, като при това се съблюдава прилагането на тези принципи.

- (3) За поръчки, чиято стойност е под праговете, водещи до прилагането на разпоредбите за координация на равнището на Съюза, е препоръчително да се припомни съдебната практика на Съда на Европейския съюз във връзка с правилното прилагане на правилата и принципите на ДФЕС.
- (4) Обществените поръчки играят ключова роля в стратегията „Европа 2020“, предвидена в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020, стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (наричана по-долу „стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“), като един от пазарните инструменти, които трябва да се използват за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и едновременно с това — за гарантиране на най-ефективното използване на публичните средства. За тази цел правилата за възлагане на обществени поръчки, приети съгласно Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, следва да се преработят и актуализират, за да се повиши ефективността на публичните разходи, да се улесни по-специално участието на малките и средните предприятия (МСП) в обществените поръчки и да се даде възможност на възложителите да използват по-добре обществените поръчки в подкрепа на общи цели от обществен характер. Налице е и необходимост от изясняване на основните понятия и концепции, за да се гарантира по-голяма правна сигурност и за да се включат определени аспекти на утвърдената практика на Съда на Европейския съюз в тази област.

⁽¹⁾ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 84.

⁽²⁾ ОВ С 391, 18.12.2012 г., стр. 49.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 15 януари 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 11 февруари 2014 г.

⁽⁴⁾ Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

- (5) При прилагането на настоящата директива следва да се взема предвид Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания⁽¹⁾, по-специално във връзка с избора на средствата за комуникация, техническите спецификации, критериите за възлагане и условията за изпълнение на договора за поръчка.
- (6) Редно е понятието за поръчка да бъде възможно най-близко до това, което се прилага съгласно Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, като се отчитат надлежно особеностите на секторите, попадащи в обхвата на настоящата директива.
- (7) Следва да се припомни, че никоя разпоредба на настоящата директива не задължава държавите членки да възлагат с договори или да прехвърлят на външни лица предоставянето на услуги, които желаят да предоставят сами, или да ги организират по различен начин, а не чрез договори за поръчки по смисъла на настоящата директива. Предоставянето на услуги въз основа на законови или подзаконовни разпоредби или трудови договори не следва да попада в обхвата на настоящата директива. В някои държави членки това например може да се отнася до предоставянето на определени услуги на населението, като например снабдяването с питейна вода.
- (8) Целесъобразно е също така да се припомни, че настоящата директива не следва да засяга законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност. Настоящата директива не следва да се прилага и за либерализацията на услугите от общ икономически интерес, запазени за публични или частни субекти, нито за приватизацията на публични субекти, които предоставят услуги.
- Също така следва да се припомни, че държавите членки имат право да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги, например пощенски услуги, като услуги от общ икономически интерес, като нестопански услуги от общ интерес или като съчетание от двете. Целесъобразно е да се поясни, че нестопанските услуги от общ интерес не следва да попадат в обхвата на настоящата директива.
- (9) На последно място, следва да се припомни, че настоящата директива не засяга свободата на националните, регионалните и местните органи да определят, в съответствие с правото на Съюза, услугите от общ икономически интерес, техният обхват и характеристиките на предоставяната услуга, включително условията по отношение на качеството на услугата, с оглед постигането на целите на публичната си политика. Освен това настоящата директива следва да не засяга правомощията на националните, регионалните и местните органи да предоставят, възлагат и финансират услуги от общ икономически интерес съгласно член 14 ДФЕС и Протокол № 26 относно услугите от общ интерес, приложен към ДФЕС и Договора за Европейския съюз (ДЕС). В допълнение, настоящата директива не урежда финансирането на услуги от общ икономически интерес, нито системите за предоставяне на помощ от държавите членки, особено в социалната област, в съответствие с правилата на Съюза за конкуренцията.
- (10) Дадена поръчка следва да се счита за поръчка за строителство само ако нейният предмет изрично предвижда изпълнението на дейностите, изброени в приложение I, дори когато поръчката включва предоставянето на други услуги, необходими за изпълнението на тези дейности. Поръчките за услуги, по-специално в областта на услугите по управление на собственост, могат при определени обстоятелства да включват строителство. Въпреки това, доколкото това строителство представлява странична дейност по отношение на основния предмет на поръчката и е възможна последица или допълнение към нея, фактът, че това строителство е включено в поръчката, не дава основание поръчката за услуги да се определя като поръчка за строителство.
- Въпреки това, предвид многообразието от поръчки за строителство, възложителите следва да могат да предвиждат възможност поръчките за проектиране и изпълнение на строеж да бъдат възлагани поотделно или съвместно. Настоящата директива няма за цел да предвижда съвместно или отделно възлагане на поръчки.
- (11) Изграждането на строеж, отговарящ на изискванията, посочени от възложителя, изисква въпросният възложител да е предприел мерки за определяне на вида на строежа или най-малкото да е имал решаващо влияние по отношение на проектирането му. Независимо дали изпълнителят изгражда целия строеж или част от него със собствени средства или осигурява изграждането му по друг начин, класификацията на поръчката като поръчка за строителство следва да не се променя, когато, за да гарантира изпълнението на строителството, изпълнителят поема пряко или косвено задължение, което може да бъде изпълнено по съдебен ред.
- (12) Понятието „възлагащи органи“, и по-специално „публичноправни организации“, е многократно разглеждано в съдебната практика на Съда на Европейския съюз. За да се поясни, че обхватът на настоящата директива по отношение на лицата (*ratione personae*) следва да остане непроменен, е целесъобразно да се запазят определенията, въз основа на които Съдът се е произнесъл, и да се включат някои пояснения от съдебната практика като средство за разбиране на самите определения, без да се цели изменение на разбирането на понятието, разработено от съдебната практика.

⁽¹⁾ Одобрена с Решение 2010/48/ЕО на Съвета от 26 ноември 2009 г. относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35).

⁽²⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно обществените поръчки (вж. страница 65 от настоящия брой на Официален вестник).

За целта следва да се поясни, че организация, която действа в нормални пазарни условия, стреми се да реализира печалба и понася загубите в резултат от извършването на дейността си, не следва да се счита за „публичноправна организация“, тъй като нуждите от общ икономически интерес, за задоволяването на които е създадена или има задача да задоволява, имат промишлен или търговски характер. По сходен начин в съдебната практика се разглежда и условието, свързано с източника на финансиране на съответната организация, като наред с другото се пояснява, че финансиране „в по-голямата си част“ означава повече от половината и че такова финансиране може да включва плащания от ползватели, които се налагат, изчисляват и събират в съответствие с нормите на публичното право.

(13) При смесените поръчки приложимите правила следва да се определят в зависимост от основния предмет на поръчката, когато различните части, които я съставляват, са обективно неделими. Поради това следва да се уточни начинът, по който възложителите следва да определят дали различните части са делими. Това уточнение следва да се основава на съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Решението следва да се взема за всеки отделен случай, като не следва да са достатъчни изразените или предполагаемите намерения на възложителя да разглежда различните части, съставляващи смесена поръчка, като неделими, а те следва да са подкрепени с обективни доказателства, които могат да ги обосноват и да потвърдят необходимостта от възлагането на една поръчка. Подобна обосновава необходимост от възлагане на една поръчка би могла например да съществува при строителство на една сграда, част от която ще се използва пряко от съответния възложител, а друга част от която ще се дава на концесия, например за осигуряване на обществени паркинги. Следва да се поясни, че възлагането на една поръчка може да е необходимо по причини както от техническо, така и от икономическо естество.

(14) При смесените поръчки, които могат да бъдат разделени, възложителите винаги имат правото да възлагат отделни поръчки за отделните части на смесената поръчка, като в този случай разпоредбите, приложими за всяка отделна част, следва да се определят изцяло в зависимост от характеристиките на тази конкретна поръчка. От друга страна, когато възложителите решат да включат други елементи в поръчката, основният принцип следва да бъде, че когато поръчката следва да се възложи съгласно разпоредбите на настоящата директива, ако се възлага самостоятелно, то настоящата директива следва да се прилага и по отношение на цялата смесена поръчка, независимо от стойността на допълнителните елементи и от правния режим, приложим към тях.

(15) Следва обаче да се предвидят специални разпоредби за смесените поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността, или части извън обхвата на ДФЕС. В такива случаи следва да бъде възможно настоящата директива да не се прилага, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано от обективни причини и че решението за възлагане с една поръчка не е взето с цел изключването на поръчки от прилагането на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Следва да се поясни, че възложителите следва да разполагат с възможността да прилагат за определени смесени поръчки настоящата директива вместо Директива 2009/81/ЕО.

(16) Нещо повече, поръчки могат да се възлагат с цел покриване на изискванията на няколко дейности, за които може да се прилагат различни правни режими. Следва да се поясни, че правният режим, приложим към една поръчка, предназначена да обхване няколко дейности, следва да се урежда от правилата, приложими за дейността, за която тя е основно предназначена. Определянето на дейността, за която поръчката е основно предназначена, може да се основава на анализ на изискванията, които конкретната поръчка трябва да изпълнява, който се извършва от възложителя с цел на изчисляване на прогнозната ѝ стойност и изготвяне на документацията за нея. В определени случаи като покупката на единично оборудване за изпълнението на дейности, за които няма информация, позволяваща прогнозно изчисляване на съответните нива на експлоатация, може да се окаже обективно невъзможно да се определи дейността, за която поръчката е основно предназначена. Следва да се посочат правилата, които се прилагат в такива случаи.

(17) Следва да се поясни, че понятието „икономически оператори“ следва да се тълкува широко, така че в него да бъдат включени всички лица и/или субекти, които предлагат изпълнението на строителство, доставката на продукти или предоставянето на услуги на пазара, независимо под каква правна форма са избрали да извършват дейност. Съответно предприятията, клоновете, дъщерните дружества, партньорствата, кооперациите, капиталовите дружества, университетите, публични или частни, и другите форми на субекти, различни от физическите лица, следва да попадат в обхвата на понятието „икономически оператор“, независимо от това дали са „юридически лица“ във всеки един случай.

⁽¹⁾ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

- (18) Следва да се поясни, че групите от икономически оператори, включително когато те са се обединили във временно сдружение, могат да участват в процедурите за възлагане, без да е необходимо да възприемат определена правна форма. Доколкото това е необходимо, например когато се изисква солидарна отговорност, може да е необходима определена форма, когато поръчката се възлага на такива групи.

Следва също така да се поясни, че възложителите следва да могат да указват ясно начина, по който групите от икономически оператори да изпълнят критериите и изискванията за квалификация и качествен подбор, предвидени в настоящата директива, на които трябва да отговарят икономическите оператори, участващи самостоятелно.

Изпълнението на поръчки от групи от икономически оператори може да налага определянето на условия, които не са поставени на индивидуалните участници. Тези условия, които следва да се основават на обективни причини и да са пропорционални, могат да включват например изискване за определяне на общо представителство или водещ партньор за целите на процедурата за възлагане на поръчка или изискване за предоставяне на информация за структурата им.

- (19) За да се гарантира реално отваряне на пазара и справедлив баланс при прилагането на правилата за възлагане на поръчки в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги, е необходимо възложителите, попадащи в техния обхват, да бъдат идентифицирани на основа, различна от правния им статус. Затова следва да се гарантира, че не е застрашена равнопоставеността на възложителите, извършващи дейност в публичния сектор, и на тези от частния сектор. В съответствие с член 345 ДФЕС е необходимо също така да се гарантира, че не се засягат правилата на държавите членки уреждащи режима на собственост върху имуществото.

- (20) Понятието за „специални или изключителни права“ има централно значение за определянето на обхвата на настоящата директива, тъй като за субектите, които не са нито възлагащи органи, нито публични предприятия по смисъла на настоящата директива, нейните разпоредби се прилагат само доколкото тези субекти упражняват някоя от дейностите, обхванати във връзка с такива права. Следователно е целесъобразно да се поясни, че за целите на настоящата директива не представляват специални или изключителни права правата, предоставени с процедура, основана на обективни критерии, поспециално съгласно законодателството на Съюза, и за която е била осигурена достатъчна публичност.

Това законодателство следва да включва Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾, Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾, Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾ и Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾.

Освен това следва да се поясни, че този списък със законодателни актове не е изчерпателен и че правата под каквато и да е форма, включително чрез концесионни актове, които са предоставени чрез други процедури, които са основани на обективни критерии и за които е била осигурена достатъчна публичност, не представляват специални или изключителни права за целите на определяне на обхвата на настоящата директива по отношение на лицата (*ratione personae*). Понятието „изключителни права“ следва да се използва и във връзка с решението дали е обосновано използването на процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура, тъй като строителството, доставките или услугите могат да бъдат доставени само от един конкретен икономически оператор, поради защитата на определени изключителни права.

Като се има предвид обаче различните законодателни съображения при тези разпоредби, следва да се поясни, че не е необходимо понятието „изключителни права“ да се използва в един и същ смисъл в двата контекста. Ето защо следва да се поясни, че субект, който е получил изключителни права да предоставя дадена услуга в определен географски район след процедура, основаваща се на обективни критерии, за която е осигурена достатъчна прозрачност, сам не би бил възложител, ако е частен орган, но независимо от това би бил единственият субект, който би могъл да предостави съответната услуга в тази област.

(1) Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

(2) Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

(3) Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14).

(4) Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въгледороди (ОВ L 164, 30.6.1994 г., стр. 3).

(5) Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

- (21) Някои субекти упражняват дейност в областта на производството, преноса или разпределението както на топлинна енергия, така и на енергия за охлаждане. Възможно е да съществува известна несигурност по отношение на правилата, приложими съответно за дейностите, свързани с отоплението и охлаждането. Поради това следва да се поясни, че за възлагащите органи, публичните предприятия и частните дружества, които извършват дейност в сектора на отоплителните системи, се прилага настоящата директива, за частните предприятия обаче има допълнително изискване да работят въз основа на специални или изключителни права. От друга страна, за възлагащите органи, които извършват дейност в областта на охладителните системи, се прилагат правилата на Директива 2014/24/ЕС докато за публичните и частните предприятия, независимо дали последните извършват дейност въз основа на специални или изключителни права, тези правила за обществените поръчки не се прилагат. На последно място, следва да се поясни, че договорите, които се възлагат за изпълнение на поръчки, свързани едновременно с отоплителната енергия и с енергията за охлаждане, следва да се разглеждат съгласно разпоредбите за договорите за изпълнение на няколко дейности, за да се определи от кои правила за обществените поръчки, ако има такива, ще се урежда възлагането им.
- (22) Преди да бъдат предвидени някакви изменения на обхвата на настоящата директива и на Директива 2014/24/ЕС по отношение на сектора на охладителните системи, следва да се разгледа положението в този сектор, за да се събере достатъчно информация, по-специално във връзка със състоянието на конкуренцията, равнището на трансграничните поръчки и мненията на заинтересованите страни. Като се има предвид, че прилагането на Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ към сектора би могло да окаже съществено въздействие в посока на отваряне на пазара, това проучване следва да се извърши, когато се оценява въздействието на Директива 2014/23/ЕС
- (23) Без по никакъв начин да се разширява обхватът на настоящата директива, следва да се поясни, че когато в нея се прави позоваване на доставката на електроенергия, в него са включени производството и продажбата на едро и на дребно на електроенергия.
- (24) Възложителите, които извършват дейност в сектора на питейната вода, могат също така да се занимават и с други дейности, свързани с водата — например проекти в сферата на хидротехническите дейности, напояването, отводняването или отвеждането и пречистването на отпадъчни води. В този случай възложителите следва да могат да прилагат процедурите за възлагане на поръчки, предвидени в настоящата директива, по отношение на всички свои дейности, свързани с водата, независимо коя част от „водния цикъл“ засягат. Правилата за възлагане на поръчки от типа, предложен за доставка на продукти, обаче са неподходящи за покупките на вода, предвид необходимостта водата да се осигурява от източници в близост до областта, в която тя ще се използва.
- (25) Целесъобразно е да се изключат поръчките, чиято цел е проучване за нефт и газ, тъй като нееднократно е установявано, че този сектор е подложен на такъв конкурентен натиск, че вече не е необходима дисциплината по отношение на поръчките, наложена от правилата на Съюза за възлагането им. Тъй като добивът на нефт и газ продължава да попада в обхвата на настоящата директива, може би е необходимо да се направи разлика между проучване и добив. В този смисъл под „проучване“ следва да се разбират дейностите, които се извършват с цел проверка за наличие на нефт или газ в дадена зона, а когато това е така — дали подлежат на търговска експлоатация, докато под „добив“ следва да се разбира „производство“ на нефт и газ. В съответствие с установената практика при сливания, „производството“ следва да се счита като включващо също и „разработването“, т.е. създаването на подходящата инфраструктура за бъдещото производство (нефтени платформи, тръбопроводи, терминали и т.н.).
- (26) Възлагащите органи следва да използват всички възможни средства, с които разполагат съгласно националното право, за да предотвратят нарушенията в процедурите за възлагане на поръчка, произтичащи от конфликти на интереси. Това може да включва процедури за разкриване, предотвратяване и отстраняване на конфликтите на интереси.
- (27) С Решение 94/800/ЕО на Съвета ⁽²⁾ беше одобрено по-специално Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (наричано по-долу „СДП“). Целта на СДП е да установи многостранна рамка от балансирани права и задължения по отношение на обществените поръчки с оглед постигане на либерализация и разширяване на световната търговия. За поръчките, които попадат в обхвата на приложения 3, 4 и 5 и Общите забележки към допълнение I на Европейския съюз към СДП, както и в обхвата на други, обвързващи Съюза международни споразумения в тази област, възложителите следва да изпълняват задълженията по тези споразумения, като прилагат настоящата директива към икономически оператори от трети държави, подписали споразуменията.
- (28) СДП се прилага за поръчки над определени прагове, установени в СДП и изразени в специални права на тираж. Праговете, установени от настоящата директива, следва да се съгласуват, за да се гарантира, че съответстват на равностойността в евро на праговете в СДП. Следва също така да се предвиди периодичен преглед на праговете, изразени в евро, за да могат те да се коригират посредством чисто

⁽¹⁾ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽²⁾ С Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 г. относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986 — 1994 г.) (ОВ L 336, 23.12.1994 г., стр. 1).

математическа операция към възможните отклонения в стойността на еврото спрямо тези специални права на тираж.

Освен тези периодични математически корекции, на следващия кръг преговори по СДП следва да се разгледа възможността да се увеличат установените в него прагове.

За да се избегне увеличаването на броя на праговете и без да се засягат международните ангажменти на Съюза, е целесъобразно освен това да продължи прилагането на едни и същи прагове към всички възложители, независимо от сектора, в който работят.

- (29) Следва да се поясни, че за оценката на стойността на дадена поръчка трябва да се вземат предвид всички приходи, независимо от това дали са получени от възложителя или от трети лица.

Следва също така да се поясни, че за целите на изчисляването на праговете понятието „сходни доставки“ следва да се разглежда като продукти, предназначени за същата или сходна употреба, например доставки на асортимент от храни или разнообразни артикули офис оборудване. Обикновено е възможно икономически оператор, който работи в съответния сектор, да извършва такива доставки като част от обичайната си продуктова гама.

- (30) За целите на изчисляването на стойността на дадена поръчка следва да се поясни, че то следва да може да се прави въз основа на разделянето на поръчката само когато е обосновано от обективни причини. Например може да е обосновано стойностите на поръчките да се изчисляват на равнището на отделните оперативни единици на възложител, при условие че съответната единица носи самостоятелно отговорността за своите поръчки. Това може да се приеме в случаите, когато отделната оперативна единица организира самостоятелно процедурите за възлагане на поръчка и взема решенията за закупуване, разполага с отделен бюджетен ред за съответните поръчки, сключва самостоятелно договора за поръчка и го финансира от бюджета, с който разполага. Разделянето не е обосновано, когато възложителят само организира поръчката по децентрализиран начин.

- (31) Тъй като адресати на настоящата директива са държавите членки, тя не се прилага за обществени поръчки, възлагани от международни организации от тяхно име и за тяхна сметка. Въпреки това е необходимо да се изясни до каква степен настоящата директива следва да се прилага към обществените поръчки, уредени от специални международни правила.

- (32) Следва да се припомни, че арбитражните и помирителните услуги, както и други сходни алтернативни начини за уреждане на спорове обикновено се предоставят от органи или физически лица, за които е постигната договореност или които са избрани по начин, който не може да се уреди от правилата за обществените поръчки. Следва да се поясни, че настоящата директива не се прилага за поръчки за услуги за предоставяне на такива услуги, независимо от наименованието им съгласно националното право.

- (33) Определен брой правни услуги се предоставят от доставчици на услуги, определени от съд или юрисдикция на държава членка, включват представителство на клиенти в съдебни производства от страна на адвокат, представляват услуги, които трябва да бъдат предоставени от нотариус, или са свързани с упражняването на официална власт. Такива правни услуги обикновено се предоставят от органи или физически лица, определени или избрани по начин, който не може да се уреди от правилата за поръчките, като например в случая с определянето на главния прокурор в някои държави членки. Следователно тези правни услуги следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.

- (34) Целесъобразно е да се уточни, че понятието „финансови инструменти“, използвано в настоящата директива, се използва в същия смисъл както в останалото законодателство в областта на вътрешния пазар, а с оглед на неотдавнашното създаване на Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност следва да се посочи, че операциите по линия на този инструмент и този механизъм следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива. На последно място, следва да бъде пояснено, че заемите, независимо дали са свързани с емитиране на ценни книжа или други финансови инструменти или с други, свързани с това операции, следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива.

- (35) Следва да се припомни, че член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ изрично предвижда, че директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО се прилагат съответно за поръчки за услуги и за обществени поръчки за обществени услуги за превоз с автобусен или трамваен транспорт, докато Регламент (ЕО) № 1370/2007 се прилага при концесии за обществени услуги за пътнически превоз с автобусен или трамваен транспорт. Освен това следва да се припомни, че посоченият регламент продължава да се прилага за обществени поръчки за услуги, както и за концесии за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

или метро. За да се изясни връзката между настоящата директива и Регламент (ЕО) № 1370/2007, следва изрично да се предвиди, че настоящата директива не следва да се прилага за поръчки за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро, възлагането на които следва да продължи да се урежда от посочения регламент. Доколкото в Регламент (ЕО) № 1370/2007 се предвижда възможността националното право да се отклонява от предвидените в посочения регламент правила, държавите членки следва да могат да продължат да предвиждат в националното си право, че поръчките за обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро трябва да се възлагат по процедура за възлагане на поръчка, следваща общите им правила за обществените поръчки.

- (36) Настоящата директива следва да не се прилага за определени услуги при спешни случаи, когато те се осигуряват от организации или от сдружения с нестопанска цел, тъй като ще е трудно да се запази особеното естество на тези организации, в случай че доставчиците на услуги трябва да бъдат избирани в съответствие с процедурите, предвидени в настоящата директива. Изключението обаче следва да не надхвърля строго необходимото. Ето защо следва изрично да се предвиди, че услугите за превоз на пациенти с линейка не са изключени. Освен това във връзка с това е необходимо да се поясни, че група 601 „Услуги на сухопътния транспорт“ по CPV не обхваща услугите за превоз с линейка, които са обхванати от клас 8514 по CPV. Ето защо следва да се поясни, че за услугите, обхванати от код 85143000-3 по CPV, които се състоят само от услуги за превоз на пациенти с линейка, следва да се прилага специалният режим, предвиден за социални и други специфични услуги (наричан по-долу „облекченият режим“). Поради това за смесените поръчки за предоставяне на услуги за превоз с линейка по принцип също ще се прилага по-облекченият режим, ако стойността на услугите за превоз на пациенти с линейка надвишава стойността на другите услуги за превоз с линейка.
- (37) В определени случаи възлагащ орган или сдружение от възлагащи органи може да бъде единственият източник на определена услуга, за чието предоставяне се ползва от изключително право съгласно закони, подзаконови или публикувани административни разпоредби, които са в съответствие с ДФЕС. Следва да се поясни, че не е нужно настоящата директива да се прилага за възлагането на поръчка за услуги от такъв възлагащ орган или сдружение от такива органи.
- (38) Съществува значителна правна несигурност до каква степен договорите за поръчки, сключени между възлагащи органи, следва да бъдат обхванати от правилата за обществените поръчки. Съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област се тълкува по различен начин от държавите членки и дори от възлагащите органи. Тъй като тази съдебна практика ще се прилага в същата степен и към публичните органи, когато те извършват дейност в секторите, попадащи в

обхвата на настоящата директива, е целесъобразно да се гарантира, че едни и същи правила се прилагат и се тълкуват по един и същ начин както в настоящата директива, така и в Директива 2014/24/ЕС.

- (39) Много възложители са организирани като икономическа група, която може да включва редица отделни предприятия; често всяко от тези предприятия изпълнява специализирана роля в общата рамка на икономическата група. Следователно е целесъобразно да се изключат някои поръчки за услуги, доставки и строителство, които се възлагат на свързано предприятие, чийто основен предмет на дейност е по-скоро предоставянето на такива услуги, доставки или строителство на групата, от която е част, а не предлагането им на пазара. Също така е целесъобразно да се изключат някои поръчки за услуги, доставки и строителство, които се възлагат от възложител на съвместно предприятие, създадено от няколко възложители с цел извършване на дейности в обхвата на настоящата директива и от което този възложител е част. Целесъобразно е обаче също така да се гарантира, че това изключване не води до нарушаване на конкуренцията в полза на предприятията или съвместните предприятия, които са свързани с възложителя; целесъобразно е да се предвиди подходящ набор от правила, по-специално относно максималните граници, до които предприятията могат да реализират част от оборота си от пазара и над която те биха изгубили възможността да получават поръчки без обявяване на състезателна процедура, относно състава на съвместните предприятия и относно стабилността на връзките между тези съвместни предприятия и възложителите, от които се състоят.
- (40) Също така е целесъобразно да се изясни взаимодействието между разпоредбите относно сътрудничеството между публични органи и разпоредбите относно възлагането на поръчки на свързани предприятия или в контекста на съвместни предприятия.
- (41) Предприятията следва да се считат за свързани, когато съществува пряко или непряко доминиращо влияние между възложителя и съответното предприятие или когато и възложителят, и предприятието са обект на доминиращото влияние на друго предприятие; в този контекст частното участие само по себе си не следва да е от значение. Проверката за това дали дадено предприятие е свързано с определен възложител следва да се извършва по най-лесния възможен начин. Във връзка с това и като се има предвид също, че евентуалното съществуване на подобно пряко или непряко доминиращо влияние вече би трябвало да е проверено с цел да се определи дали годишните отчети на съответните предприятия и възложители следва да бъдат консолидирани, предприятията следва да се считат за свързани, когато годишните им отчети са консолидирани. В определен

брой случаи обаче правилата на Съюза за консолидираните отчети не са приложими, например поради размера на съответните предприятия или поради факта, че не са спазени някои условия, свързани с правната им форма. В такива случаи, когато не се прилага Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, ще бъде необходимо проучването за въпроса дали съществува пряко или непряко доминиращо влияние да се извършва като се вземат предвид собствеността, финансовото участие или правилата по отношение на предприятията.

- (42) Следва да се насърчава съфинансирането на програми за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) от промишлени източници. Във връзка с това следва да се поясни, че настоящата директива се прилага само когато няма такова съфинансиране и когато съответният възложител получава резултатите от НИРД. Това не следва да изключва възможността доставчикът на услугата, извършил тези дейности, да публикува информация за тях, при условие че възложителят запазва изключителното право да използва резултатите от НИРД при осъществяването на дейността си. Въпреки това фиктивното споделяне на резултатите от НИРД и символичното участие във възнаграждението на доставчика на услугата не следва да препятства прилагането на настоящата директива.
- (43) Настоящата директива не следва да се прилага нито за поръчки, предназначени да разрешат изпълнението на дейност, за която се прилага настоящата директива, нито за конкурси за проект, организирани за изпълнението на такава дейност, ако в държавата членка, в която се извършва дейността, тя е пряко изложена на конкуренция на пазари, достъпът до които не е ограничен. Следователно е целесъобразно процедурата да продължи да се прилага за всички сектори или части от сектори, попадащи в обхвата на настоящата директива, така че да се позволи отчитане на последиците от текущото или бъдещото отваряне за конкуренция. Тази процедура следва да осигури правна сигурност за съответните субекти, както и подходящ процес за вземане на решения, осигуряващ в кратък срок еднаквото прилагане на правото на Съюза в тази област. От съображения за правна сигурност следва да се поясни, че продължават да се прилагат всички решения относно приложимостта на съответните разпоредби по член 30 от Директива 2004/17/ЕО, приети преди влизането в сила на настоящата директива.
- (44) Прякото излагане на конкуренция следва да се оценява въз основа на обективни критерии, като се отчитат особените характеристики на съответния сектор или на частите от него. Тази оценка обаче е ограничена от

приложимите кратки срокове и от необходимостта да се разчита на информацията, с която разполага Комисията — от вече достъпни източници или от информацията, получена в контекста на заявлението съгласно член 35 — която не може да се допълни чрез методи, изискващи повече време, включващи по-специално обществени допитвания, насочени към съответните икономически оператори. Следователно оценката на прякото излагане на конкуренция, която може да се извърши в контекста на настоящата директива, не засяга пълното прилагане на правото в областта на конкуренцията.

- (45) Оценката дали даден сектор или части от него са пряко изложени на конкуренция следва да се разглежда по отношение на конкретната област, в която съответните икономически оператори извършват дейността или части от нея, т.нар. „съответен географски пазар“. Тъй като това понятие е от решаващо значение за оценката, то следва да бъде подходящо определено въз основа на съществуващите понятия в правото на Съюза. Следва да се поясни също, че съответният географски пазар може да не съпада с територията на съответната държава членка; следователно следва да е възможно решенията относно приложимостта на изключението да са ограничени до части от територията на съответната държава членка.
- (46) Изпълнението и прилагането на съответно законодателство на Съюза, отварящо даден сектор или част от него, ще се счита за достатъчно основание да се предполага, че има свободен достъп до въпросния пазар. Това съответно законодателство следва да се посочи в приложение, което може да се актуализира от Комисията. Когато актуализира това приложение, Комисията следва по-специално да вземе предвид възможното приемане на мерки, водещи до същинско отваряне за конкуренцията на други сектори, различни от тези, с които е свързано вече посоченото законодателство в посоченото приложение, такива като сектора на националния железопътен пътнически превоз.
- (47) Когато не се предполага, че има свободен достъп до даден пазар, въз основа на прилагането на съответно законодателство на Съюза, следва да се докаже, че този достъп е свободен съгласно правната уредба и на практика. Когато държава членка разширява обхвата на прилагането на правен акт на Съюза, с който се отваря даден сектор за конкуренция, до случаи, които попадат извън обхвата на този правен акт, например като прилага Директива 94/22/ЕО към сектора на въгледобива или Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ към пътничските превози на национално равнище, това обстоятелство следва да се има предвид при оценката дали достъпът до въпросния сектор е свободен.

⁽¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕО и 83/349/ЕО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

⁽²⁾ Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

(48) Независими национални органи като секторните регулатори или органите за защита на конкуренцията обикновено разполагат със специализиран опит, информация и познания, които биха били от полза при оценката дали дадена дейност или части от нея са изложени пряко на конкуренция на пазарите, до които достъпът не е ограничен. Ето защо исканията за освобождаване следва, когато е целесъобразно, да съдържат или да бъдат придружени от актуално становище относно състоянието на конкуренцията в съответния сектор, прието от независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност.

При липса на обосноваване и подкрепено с доказателства становище, прието от независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност, ще бъде необходимо повече време, за да се направи оценка на искането за освобождаване. Поради тази причина следва да бъдат съответно изменени сроковете, в които Комисията трябва да направи оценка на подобни искания.

(49) Комисията следва винаги да бъде задължена да разглежда исканията, които отговарят на подробните правила за прилагане на процедурите за установяване дали дадена дейност или части от нея са изложени пряко на конкуренция на пазари, достъпът до които не е ограничен. Въпреки това следва също така да се поясни, че сложността на подобни искания може да е такава, че не винаги да е възможно да се гарантира приемането в приложимите срокове на актове за изпълнение, с които да се установява дали дадена дейност или части от нея са изложени пряко на конкуренция на пазари, достъпът до които не е ограничен.

(50) Следва да се поясни, че Комисията следва да може да изиска от държавите членки или от възложителите да предоставят, да допълнят или да пояснят информацията. За целта Комисията следва да определи подходящи срокове, които, при надлежно отчитане на необходимостта да се спазят сроковете за приемане на акта за изпълнение от Комисията, следва да са съобразени с фактори като сложността и достъпността на исканата информация.

(51) Заетостта и упражняването на професия допринасят за социалната интеграция и са ключови елементи за гарантирането на равни възможности за всички. Във връзка с това защитените предприятия могат да изиграят значителна роля. Същото важи и за другите социални предприятия, чиято основна цел е да подпомагат социалната и професионалната интеграция или повторната

интеграция на хората с увреждания или хората в неравностойно положение като безработните, членовете на малцинства в неравностойно положение или групите, живеещи в социална изолация по други причини. Въпреки това такива предприятия може да не успеят да получат поръчки при нормални условия на конкуренция. Следователно е целесъобразно да се предвиди възможността държавите членки да запазват за такива предприятия правото на участие в процедури за възлагане на обществени поръчки или на обособени позиции от тях или да запазват изпълнението на поръчки за програми за създаване на защитени работни места.

(52) С цел подходящо отразяване на изискванията в екологичната, социалната и трудовата сфера в процедурите за възлагане на поръчка е особено важно държавите членки и възложителите да вземат съответни мерки за осигуряване на изпълнението на задълженията в областта на екологичното, социалното и трудовото право, които се прилагат на мястото на извършване на строителството или на предоставяне на услугите и които произтичат от закони, подзаконовни актове, наредби и решения както на национално равнище, така и на равнището на Съюза, както и от колективни споразумения, при условие че тези правила и тяхното прилагане са в съответствие с правото на Съюза. Също така при изпълнението на поръчката следва да се прилагат задълженията, произтичащи от международни споразумения, които са ратифицирани от всички държави членки и са изброени в приложение XIV. Това обаче не следва по никакъв начин да възпрепятства прилагането на условия на труд, които са по-благоприятни за работниците.

Съответните мерки следва да се прилагат в съответствие с основните принципи на правото на Съюза, по-специално с оглед осигуряване на равнопоставеност. Тези мерки следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и по начин, осигуряващ равнопоставеност и липса на пряка или косвена дискриминация спрямо икономически оператори и работници от други държави членки.

(53) Следва да се счита, че услугите се предоставят на мястото на изпълнение на основните им характерни елементи. Когато услугите се предоставят от разстояние, например от центрове за помощ по телефона, следва да се счита, че те се предоставят на мястото на тяхното изпълнение независимо от местата и държавите членки, към които са насочени.

⁽¹⁾ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).

- (54) Съответните задължения могат да бъдат предвидени в договорни клаузи. Освен това следва да е възможно в договорите за обществени поръчки да бъдат включени клаузи, гарантиращи спазването на колективните споразумения в съответствие с правото на Съюза. Неизпълнението на съответните задължения може да се разглежда като тежко нарушение от страна на съответния икономически оператор, което може да доведе до изключването му от процедурата за възлагане на договор за обществена поръчка.
- (55) На съответните етапи от процедурата за възлагане на поръчка, при прилагането на общите принципи, уреждащи избора на участниците и възлагането на поръчките, при прилагането на критериите за изключване и при прилагането на разпоредбите относно необичайно ниските оферти, следва да се упражнява контрол на спазването на разпоредбите на екологичното, социалното и трудовото право. За тази цел следва да се прави необходимата проверка в съответствие със съответните разпоредби на настоящата директива, по-специално относно доказателствата и личните декларации.
- (56) Някоя разпоредба на настоящата директива не следва да възпрепятства налагането или изпълнението на мерки, които са необходими за защитата на обществения ред, обществения морал, обществената сигурност, здравето, човешкия живот, фауната и флората, или на други екологични мерки, по-специално с оглед на устойчивото развитие, при условие че тези мерки са в съответствие с ДФЕС.
- (57) Научните изследвания и иновациите, включително иновациите от екологично и социално естество, са сред основните двигатели на бъдещия растеж и са в центъра на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“. Възложителите следва да използват обществените поръчки по най-добрия стратегически начин, за да насърчат иновациите. Закупуването на новаторски продукти, строителство и услуги играе ключова роля за повишаване на ефективността и качеството на обществените услуги, като същевременно спомага за справянето със сериозни обществени предизвикателства. То допринася за постигането на най-добро между полученото качество и вложените средства, както и на по-широки икономически, екологични и обществени ползи, свързани с появата на нови идеи, тяхното превръщане в новаторски продукти и услуги и оттам — насърчаването на устойчив икономически растеж.
- Следва да се припомни, че в съобщението на Комисията от 14 декември 2007 г., озаглавено „Доставки на развойни продукти: Насърчаване на иновациите с цел обезпечаване устойчивостта и високото качество на обществените услуги в Европа“, се очертават няколко модела, свързани с възлагането на обществени поръчки за услугите за научноизследователска и развойна дейност, които не попадат в обхвата на настоящата директива. Тези модели ще продължат да се прилагат, но настоящата директива следва да допринесе и за по-лесното възлагане на поръчки за иновации, както и да подпомогне държавите членки да постигнат целите на инициативата „Съюз за иновации“.
- (58) Поради значението на иновациите, възложителите следва да се насърчават възможно най-често да допускат варианти. Тези възложители съответно следва да обърнат внимание на необходимостта да определят минималните изисквания, на които тези варианти трябва да отговарят, преди да обявят, че могат да бъдат представяни варианти.
- (59) Когато нуждата от разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство не може да бъде задоволена посредством налични на пазара решения, възложителите следва да имат достъп до специална процедура за възлагане на поръчка във връзка с поръчки, попадащи в обхвата на настоящата директива. Тази специална процедура следва да позволи на възложителите да установят дългосрочно партньорство за иновации с цел разработване и последващо закупуване на нов, новаторски продукт, услуга или строителство, при условие че новаторските продукти, услуги или строителство могат да бъдат доставени при договорените нива на изпълнение и разходи, без да се налага провеждането на отделна процедура за възлагане на поръчка за закупуването. Партньорството за иновации следва да се основава на процедурните правила, приложими за процедурите на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура, и поръчките следва да се възлагат единствено въз основа на най-доброто съотношение качество/цена, което е най-подходящият критерий за сравняване на оферти за новаторски решения. Независимо дали става въпрос за изключително мащабни проекти или за по-малки новаторски проекти, партньорството за иновации следва да се структурира по начин, осигуряващ необходимата „пазарна тяга“, която да насърчи разработването на новаторско решение, без да се ограничават пазарът. Ето защо възложителите следва да не използват партньорствата за иновации по начин, който възпрепятства, ограничават или нарушават конкуренцията. В определени случаи подобен резултат би могъл да бъде избегнат чрез създаването на партньорства за иновации с няколко партньора.
- (60) Опитът показва, че състезателният диалог, който е предвиден в Директива 2014/24/ЕС се оказва полезен в случаите, при които възлагащите органи не са в състояние да определят средствата за задоволяване на потребностите си или за оценка на възможностите, които пазарът предлага като технически, финансови или юридически решения. Такава ситуация може да възникне по-специално при новаторски проекти, при изпълнение на мащабни проекти за интегрирана транспортна инфраструктура, големи компютърни мрежи или проекти, включващи сложно и структурирано финансиране. Ето

зашо държавите членки следва да имат правото да предоставят този инструмент на възложителите. Когато е целесъобразно, възлагащите органи следва да се насърчават да определят ръководител на проекта, който да осигурява добро сътрудничество между икономическите оператори и възлагащия орган в хода на процедурата за възлагане на обществени поръчки.

- (61) Предвид неблагоприятните им последици за конкуренцията, процедурите на договаряне без покана за участие в състезателна процедура следва да се използват само при особено изключителни обстоятелства. Това изключение следва да се ограничава до случаите, когато публикуването е невъзможно поради изключително неотложни обстоятелства, предизвикани от събития, които нито могат да бъдат предвидени, нито се дължат на възложителя, или когато поначало е ясно, че публикуването на обявление няма да доведе до по-голяма конкуренция или до по-добри резултати от поръчката, предимно защото обективно съществува само един икономически оператор, който може да изпълни поръчката. Такъв е случаят при произведения на изкуството, когато личността на твореца изначално определя уникалния характер и стойността на самия предмет на изкуството. Наличието само на един икономически оператор може да се свързва и с други причини, но само случаите, когато обективно е налице само един икономически оператор, могат да обосноват използването на процедура на договаряне без покана за участие в състезателна процедура, ако това положение не е било създадено от самия възложител с оглед на бъдещата процедура за възлагане на поръчка.

Възложителите, които разчитат на това изключение, следва да обосноват твърдението, че няма разумни алтернативи или заместители, например използване на алтернативни канали за дистрибуция, включително извън държавата членка на възложителя, или че не е възможно да се използват функционално сравними строителство, доставки и услуги.

Когато наличието на само един икономически оператор се дължи на причини от техническо естество, те следва да бъдат строго определени и обосновани за всеки отделен случай. Те биха могли да включват например почти пълната техническа невъзможност на друг икономически оператор да постигне изискваното ниво на изпълнение или необходимостта да се използва конкретно ноу-хау, инструменти или средства, с които разполага само един икономически оператор. Техническите причини могат да произтичат също от специфични изисквания за оперативна съвместимост, които трябва да бъдат изпълнени, за да се гарантира експлоатацията на строителството, доставките или услугите, които трябва да се доставят.

На последно място, не е целесъобразно процедури за възлагане на поръчка да се използват за доставки, закупувани директно на стокова борса, включително стокови търговски платформи като борси за селскостопански

продукти, суровини и енергия, при които регулираната и контролирана многостранна търговска структура по правило гарантира пазарни цени.

- (62) Следва да се поясни, че разпоредбите относно защитата на поверителната информация по никакъв начин не са пречка за публичното оповестяване на неверителните части от сключените договори, включително на всички последващи изменения.

- (63) Електронните средства за информация и комуникация могат значително да опростят публикуването на поръчките и да увеличат ефективността и прозрачността на процесите за възлагането им. Те следва да се превърнат в стандартни средства за комуникация и обмен на информация в процедурите за възлагане на поръчка, тъй като съществено увеличават възможностите на икономическите оператори да участват в процедури за възлагане на поръчка в рамките на вътрешния пазар. За тази цел следва да станат задължителни изпращането на обявленията по електронен път, представянето на документацията за поръчката в електронен вид и — след преходен период от 30 месеца — преминаването изцяло към електронни съобщения, което означава комуникация с електронни средства на всички етапи от процедурата, включително при подаването на заявленията за участие, и по-специално подаването на офертите (електронно подаване). Държавите членки и възложителите следва да имат право при желание да предвиждат допълнителни правила в това отношение. Следва също така да се поясни, че задължителното използване на електронни средства за комуникация съгласно настоящата директива обаче не следва да задължава възложителите да обработват офертите по електронен път, нито да налага електронно оценяване или автоматична обработка. Освен това, съгласно настоящата директива задължението за използване на електронни средства за комуникация не следва да обхваща никой от елементите на процеса за възлагане на поръчка след сключването на договора, нито вътрешната комуникация в рамките на възложителя.

- (64) Освен в някои определени ситуации, възложителите следва да използват електронни средства за комуникация, които са недискриминационни, широкодостъпни и оперативни съвместими с продуктите на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) за широка употреба и които не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на поръчка. Освен това при използването на тези средства за комуникация следва да се взема надлежно предвид достъпността за хората с увреждания. Следва да се поясни, че задължението за използване на електронни средства на всички етапи от процедурата за възлагане на поръчка не би било целесъобразно, когато използването на електронни средства изисква специализирани инструменти или формати на файлове, които не са широко достъпни, нито когато съответната комуникация може да се осъществи единствено с помощта на специализирано офис оборудване. Поради това възложителите не

следва да са задължени да изискват използването на електронни средства за комуникация в процеса на подаване на документите в определени случаи, които следва да са изчерпателно изброени. В настоящата директива следва да се посочи, че тези случаи следва да включват ситуации, при които се налага използването на специализирано офис оборудване, което не е широко достъпно за възложителите — например широкоформатни принтери. Възможно е документацията за поръчката при някои процедури за възлагане на поръчка да включва изискване за представяне на мостри или макети, които не могат да бъдат изпратени на възложителите чрез електронни средства. В тези случаи мострите и макетите следва да се изпращат на възложителите по пощата или с друга подходяща куриерска услуга.

Въпреки това следва да се поясни, че използването на други средства за комуникация следва да бъде ограничено до тези елементи на офертата, за които не се изискват електронни средства за комуникация.

Уместно е да се поясни, че по технически причини възложителите следва да могат да определят максимално допустим размер на подаваните файлове.

- (65) Възможни са изключителни случаи, в които на възложителите следва да се разреши да не използват електронни средства за комуникация, когато неизползването на подобни средства за комуникация е необходимо за защита на особено чувствителния характер на информацията. Следва да се поясни, че когато използването на електронни средства, които не са общодостъпни, може да осигури необходимото равнище на защита, тези електронни средства следва да се използват. Това може да бъде например случаят, при който възложителите изискват да се използват специално предназначени за целта сигурни средства за комуникация, до които те осигуряват достъп.
- (66) Различията в техническите формати или стандартите за процеси и съобщения биха могли да създадат пречки за оперативната съвместимост не само в рамките на отделните държави членки, но също и основно между държавите членки. Например, за да участват в процедура за възлагане на поръчка, при която е разрешено или се изисква използването на електронен каталог, който представлява формат за представяне и организиране на информацията по сходен начин за всички участващи оференти и подлежи на електронна обработка, при липса на стандартизация икономическите оператори ще трябва да адаптират каталозите си за всяка процедура за възлагане на поръчка, което ще доведе до предоставяне на сходна информация в различен формат в зависимост от спецификациите на съответния възложител. Следователно стандартизирането на каталожните формати ще повиши

степената на оперативна съвместимост, ще повиши ефективността и ще намали тежестта за икономическите оператори.

- (67) Когато разглежда необходимостта от гарантиране или повишаване на оперативната съвместимост между различни технически формати или стандарти за процеси и съобщения посредством въвеждането на задължение за използване на определени стандарти и при избора на стандарти, които да бъдат наложени, Комисията следва да отчита в максимална степен становището на заинтересованите страни. Следва също така да се има предвид степента, в която даден стандарт вече се използва на практика от икономическите оператори и възложителите, и колко добре работи този стандарт. Преди да наложи задължение за използването на определен стандарт, Комисията следва внимателно да разгледа и свързаните с това разходи, по-специално по отношение на адаптирането към съществуващите решения за електронно възлагане на поръчки, включително инфраструктура, процеси или софтуер.

Когато съответните стандарти не са разработени от международна, европейска или национална организация за стандартизация, те следва да отговарят на изискванията, приложими за стандартите в областта на ИКТ, предвидени в Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

- (68) Преди да посочат необходимото ниво на сигурност на електронните средства за комуникация, които ще се използват на различните етапи от процедурата за възлагане, държавите членки и възложителите следва да преценят пропорционалността между изискванията за гарантиране на точно и надеждно обозначаване на подателя на съответното съобщение, както и на целостта на съдържанието на съобщението, от една страна, и от друга страна, риска от проблеми, например в случаите, при които съобщенията са изпратени от подател, различен от посочения. При равни други условия това означава, че необходимото ниво на сигурност например на електронно съобщение, с което се иска потвърждение на точния адрес на провеждане на информационна среща, няма да бъде същото като за самата оферта, която е обвързваща за икономическия оператор. По същия начин оценката на пропорционалността може да доведе до изискване за по-ниски нива на сигурност при повторното подаване на електронни каталози или при подаването на оферти в рамките на малки състезателни процедури по рамково споразумение или при достъпа до документацията за поръчката.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12).

- (69) Докато основните елементи на процедурата за възлагане на поръчка, като документацията за поръчката, заявленията за участие, потвърждаването на интерес и офертите следва винаги да се представят в писмена форма, устната комуникация с икономическите оператори следва да остане възможна, при условие че съдържанието ѝ е документирано в достатъчна степен. Това е необходимо, за да се осигури достатъчно равнище на прозрачност, което позволява проверка на спазването на принципа на равнопоставеност. По-специално, изключително важно е устната комуникация с оферентите, която би могла да повлияе върху съдържанието и оценката на офертите, да бъде документирана в достатъчна степен и с подходящите средства, като писмени записи, аудиозаписи или обобщение на основните елементи на комуникацията.
- (70) На пазарите на обществени поръчки в целия Съюз се появява засилена тенденция към окрупняване на търсенето от страна на купувачите в публичния сектор с оглед постигане на икономии от мащаба, включително пониски цени и разходи при сделките и постигане на по-добро и по-професионално управление на обществените поръчки. Това може да се постигне чрез концентриране на покупките по броя на участващите възложители или по обема и стойността във времето. Въпреки това окрупняването и централизирането на покупките следва внимателно да се следи, за да се избегнат прекомерната концентрация на покупателна способност и тайните споразумения, както и за да се запазят прозрачността, конкуренцията и възможностите за достъп до пазара за МСП.
- (71) Използването на рамкови споразумения може да бъде ефективна техника за възлагане на поръчки в целия Съюз; необходимо е обаче повишаване на конкуренцията чрез подобряване на прозрачността на възлагането на поръчки чрез рамкови споразумения и на достъпа до тях. Ето защо е целесъобразно да се преразгледат приложимите разпоредби по отношение на тези споразумения, по-специално като се предвиди възлагането на конкретни поръчки въз основа на такива споразумения да се извършва съгласно обективни правила и критерии, например след малка състезателна процедура, и като се ограничи срокът на рамковите споразумения.
- (72) Следва също така да се поясни, че макар и поръчките, основани на рамково споразумение, да трябва да се възлагат преди изтичането на срока на самото рамково споразумение, не е необходимо срокът на отделните поръчки, основани на рамково споразумение, да съвпада със срока на това рамково споразумение, а може, в зависимост от случая, да бъде по-къс или по-дълъг. По-специално при определянето на срока на отделните поръчки, основани на рамково споразумение, следва да е възможно да се отчетат фактори като срокът, необходим за тяхното изпълнение, дали е включена поддръжката на оборудване с очакван експлоатационен период от повече от осем години или дали е необходимо мащабно обучение на персонала с оглед изпълнението на поръчката.
- Освен това следва да се поясни, че в някои случаи следва да е възможно срокът на самите рамкови споразумения да надвишава осем години. Такива случаи, които следва да бъдат надлежно обосновани, по-специално от предмета на рамковото споразумение, могат да възникнат например когато икономическите оператори трябва да разполагат с оборудване, чийто срок на амортизация е над осем години и което трябва да е на разположение по всяко време през целия срок на рамковото споразумение. В особения случай на предприятия в комуналния сектор, които предоставят основни услуги на обществото, е възможно да бъдат необходими както по-дългосрочни рамкови споразумения, така и индивидуални договори с по-голям срок, например в случая с рамковите споразумения, които са насочени към осигуряване на редовната и извънредната поддръжка на мрежите, за която се изисква скъпо оборудване, експлоатирано от служители, преминали специално високоспециализирано обучение, с цел осигуряване на непрекъснатост на услугите и свеждане до минимум на евентуалните смущения.
- (73) Предвид натрупания опит съществува и необходимост да се коригират правилата, уреждащи динамичните системи за покупки, за да могат възложителите да се възползват в пълна степен от възможностите, предоставяни от този инструмент. Системите трябва да се опростят; по-специално те следва да се прилагат под формата на ограничена процедура, което премахва необходимостта от индикативни оферти — сочена като една от най-сериозните тежести, свързани с динамичните системи за покупки. По този начин всеки икономически оператор, който подава заявление за участие и отговаря на критериите за подбор, следва да бъде допуснат до участие в процедурите за възлагане на поръчки, осъществявани през динамичната система за покупки в рамките на срока ѝ на действие.
- Тази техника за покупки позволява на възложителя да получи особено широк диапазон от оферти и така да осигури оптимално използване на средствата чрез засилена конкуренция по отношение на широко използваните или стандартните продукти, строителство или услуги, които са налични на пазара.
- (74) Разглеждането на заявленията за участие следва по принцип да се извършва в максимален срок от 10 работни дни, при условие че оценката на критериите за подбор се прави въз основа на изискванията за документацията, поставени от възложителите, когато е приложимо, в съответствие с опростените разпоредби на Директива 2014/24/ЕС. Въпреки това при първоначалното установяване на динамична система за покупки е възможно в отговор на първото публикуване на обявлението за поръчката или на поканата за потвърждаване на интерес възложителите да получат толкова голям брой заявления за участие, че да им е необходимо повече време за тяхното разглеждане. Това следва да е допустимо, при условие че не се възлага конкретна поръчка, преди да бъдат разгледани всички заявления.

Възложителите следва да могат сами да решават как да разглеждат заявленията за участие, например като предпочетат да разглеждат заявления само веднъж седмично, при условие че се спазват сроковете за разглеждане на всяко заявление за допускане до участие. Възложителите, които използват в рамките на динамична система за покупки критериите за изключване или подбор, предвидени в Директива 2014/24/ЕС, следва да прилагат съответните разпоредби на тази директива по същия начин, както възлагащите органи, които използват динамична система за покупки в съответствие с Директива 2014/24/ЕС.

- (75) С оглед на разширяване на възможностите за участие на МСП в машабна динамична система за покупки, например в система, управлявана от централен орган за покупки, съответният възлагащ орган или възложител следва да може да организира системата съобразно обективно определени категории продукти, строителство или услуги. Тези категории следва да се определят въз основа на обективни фактори, които могат да включват например максималния допустим размер на конкретни поръчки, които ще бъдат възложени в рамките на съответната категория, или конкретен географски район, в който ще бъдат изпълнявани последващи конкретни поръчки. Когато динамичната система за покупки е разделена на категории, възлагащият орган или възложителят следва да прилага критерии за подбор, които са пропорционални на характеристиките на съответната категория.
- (76) Следва да се поясни, че електронните търгове по принцип не са подходящи за някои поръчки за строителство и за услуги, имащи за предмет интелектуални дейности, например строителното проектиране, тъй като само елементи, подлежащи на автоматизирана оценка с електронни средства без никаква намеса или оценка от възложителя — а именно елементите, които се поддават на количествено изразяване в цифри или проценти — могат да бъдат предмет на електронен търг.
- (77) Непрекъснато се разработват нови електронни техники за покупки — например електронни каталози. Електронните каталози представляват формат за представяне и организиране на информацията по сходен начин за всички участващи оференти, който се поддава на електронна обработка. Пример за това са офертите, представяни в табличен формат. Възложителите следва да могат да поискат електронни каталози при всички съществуващи процедури, при които се изисква използването на електронни средства за комуникация. Електронните каталози спомагат за увеличаване на конкуренцията и рационализиране на обществените покупки, особено от гледна точка на икономията на време и пари. Въпреки това следва да се въведат определени правила, за да се гарантира, че използването им е съобразено с настоящата директива и с принципите на равнопоставеност, недискриминация и прозрачност. Ето защо използването на електронни каталози за представяне на офертите не следва да означава, че се допуска възможността икономическите оператори да се ограничат с подаването на общия си каталог. Икономическите оператори следва все пак да адаптират общия си каталог съобразно конкретната процедура за възлагане на поръчка. Подобно адаптиране ще гарантира, че каталог, подаден за определена процедура за възлагане на поръчка, съдържа единствено продукти, строителство или услуги, които — по преценка на икономическия оператор, извършена след активно проучване — отговарят на изискванията на възложителя. В този случай икономическите оператори следва да могат да възпроизведат информация, съдържаща се в общия им каталог, но не следва да могат да представят самия общ каталог. Освен това, в случай че се осигуряват достатъчно гаранции за възможността за проследяване, равнопоставеността и предсказуемостта, възложителите следва да имат право да генерират оферти по отношение на конкретни покупки въз основа на предварително изпратени електронни каталози, по-специално когато някоя състезателна процедура е подновена съгласно рамково споразумение или когато се използва динамична система за покупки.
- Когато възложителят е генерирал оферти, съответният икономически оператор следва да има възможност да провери дали генерираната по този начин от възложителя оферта не съдържа съществени грешки. При наличие на съществени грешки икономическият оператор не следва да е обвързан от офертата, генерирана от възложителя, освен ако грешката не се поправи.

Освен това следва да се поясни, че електронните търгове могат да се използват при процедури за възлагане на поръчка за закупуване на специални права върху интелектуална собственост. Целесъобразно е да се припомни също, че макар възложителите да са свободни да прилагат критерии за подбор, които им позволяват да ограничат броя на кандидатите или оферентите преди началото на търга, след започването на търга не следва да се допуска по-нататъшно намаляване на броя на оферентите, участващи в електронния търг.

Съгласно изискванията на правилата за електронните средства за комуникация възложителите следва да избягват създаването на необосновани пречки пред достъпа на икономическите оператори до процедурите за възлагане на поръчка, в които офертите трябва да се представят под формата на електронни каталози и които гарантират спазването на общите принципи за недискриминация и равнопоставеност.

(78) В повечето държави членки все по-често се използват техники за централизираните покупки. Централните органи за покупки отговарят за придобиванията, управлението на динамичните системи за покупки или възлагането на поръчки/сключването на рамкови споразумения вместо други възлагачи органи или възложители, срещу или без възнаграждение. Възложителите, от чието име е сключено рамково споразумение, следва да могат да го използват за единични или повтарящи се покупки. С оглед на големите обеми на покупките тези техники могат да способстват за повишаване на конкуренцията и следва да спомогнат за по-професионалното провеждане на обществените покупки. Във връзка с това следва да се предвидят разпоредби на равнището на Съюза за определяне на централните органи за покупки, които работят с възложителите, и следва да се поясни, че централните органи за покупки работят по два различни начина.

На първо място, те следва да могат да действат като продавачи на едро, които купуват, съхраняват и препродават, а на второ място — те следва да могат да действат като посредници, които възлагат поръчки, управляват динамични системи за покупки или сключват рамкови споразумения, които да се използват от възложителите.

Тази посредническа функция може в някои случаи да се изпълнява чрез независимо провеждане на съответните процедури за възлагане на поръчка, без подробни указания от съответните възложители, а в други случаи — чрез провеждане на съответните процедури за възлагане на поръчка съгласно указанията на съответните възложители, от тяхно име и за тяхна сметка.

Освен това, следва да се въведат правила за разпределяне на отговорността за спазването на задълженията по настоящата директива, включително и по отношение на правните средства за защита, между централния орган за покупки и възложителите, поръчващи от или чрез него. Когато централният орган за покупки носи цялата отговорност за провеждането на процедурите за възлагане на поръчка, той следва да бъде също така изцяло и пряко отговорен за законосъобразността им. Когато възложител провежда определени етапи от процедурата — например подновяване на състезателната процедура съгласно рамково споразумение или възлагане на отделни поръчки въз основа на динамична система за покупки — той следва да продължи да носи отговорността за етапите, които провежда.

(79) Възложителите следва да могат да възлагат поръчка за услуги, свързана с извършването на централизираните дейности по закупуване, на централен орган за покупки, без да прилагат предвидените в настоящата директива

процедури. Следва също така да е разрешено подобни поръчки за услуги да включват извършването на подпомагащи дейности по закупуване. Поръчките за услуги за извършване на подпомагащи дейности по закупуване следва да се възлагат в съответствие с настоящата директива, когато се изпълняват по друг начин освен от централен орган за покупки във връзка с извършване на централизираните дейности по закупуване за съответния възложител. Следва също така да се припомни, че настоящата директива не следва да се прилага, когато централизираните или подпомагащите дейности по закупуване се предоставят по друг начин, а не чрез възмезден договор, който представлява поръчка по смисъла на настоящата директива.

(80) По-строгите разпоредби относно централните органи за покупки не следва по никакъв начин да възпрепятстват текущата практика на единични съвместни поръчки, т.е. по-слабо институционализираните и систематичните общи покупки, или установената практика на използване на доставчици на услуги, които подготвят и управляват процедурите за възлагане на поръчка от името и за сметка на възложителя и съгласно неговите указания. Напротив, някои елементи на съвместните поръчки следва да бъдат изяснени поради важната роля, която съвместните поръчки могат да играят, не на последно място във връзка с новаторски проекти.

Съвместните поръчки могат да бъдат под различна форма — от координирани поръчки чрез изготвяне на обща техническа спецификация за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат поръчани от няколко възложители, всеки от които провежда отделна процедура за възлагане на поръчка, до случаи, при които съответните възложители съвместно провеждат една процедура за възлагане на поръчка, като работят заедно или като натоварят един възложител с управлението на процедурата от името на всички възложители.

Когато няколко възложители провеждат съвместно процедура за възлагане на поръчки, те следва да носят обща отговорност за изпълнението на задълженията си съгласно настоящата директива. Когато обаче възложителите провеждат съвместно само етапи от процедурата за възлагане на поръчки, обща отговорност следва да се носи само за онези етапи от процедурата, които се провеждат съвместно. Всеки възложител следва да носи цялата отговорност по отношение на процедури или етапи от процедури, които провежда сам, като например възлагането на поръчка, сключването на рамково споразумение, управлението на динамична система за покупки или подновяването на състезателна процедура съгласно рамково споразумение.

(81) Електронните средства за комуникация са особено подходящи за поддържане на практики и инструменти за централизирани покупки поради възможностите, които предлагат за многократно използване и автоматична обработка на данните и за свеждане до минимум на разходите за информацията и разходите по сделките. Поради това, като първа стъпка, използването на такива електронни средства за комуникация следва да стане задължително за централните органи за покупки, като същевременно се улесни и сближаването на практиките в рамките на целия Съюз. Това трябва да бъде последвано от общо задължение за използване на електронни средства за комуникация във всички процедури за възлагане на поръчка след преходен период от 30 месеца.

(82) Съвместното възлагане на поръчки от възложители от различни държави членки понастоящем среща конкретни правни трудности, свързани със стълкновението на националните закони. Независимо от факта, че в Директива 2004/17/ЕО по подразбиране се разрешават трансгранични съвместни обществени поръчки, възложителите все още срещат значителни правни и практически трудности при извършването на покупки от централни органи за покупки в други държави членки или при съвместното възлагане на поръчки. За да се позволи на възложителите да извлекат максимална полза от потенциала на вътрешния пазар по отношение на икономите от мащаба и споделянето на ползите и рисковете, не на последно място за новаторски проекти с по-висока степен на риск от разумно приемливото за отделен възложител, тези трудности следва да бъдат отстранени. Във връзка с това следва да се установят нови правила за съвместните трансгранични поръчки, за да се улесни сътрудничеството между възложителите и да се увеличат ползите от вътрешния пазар чрез създаването на възможности за трансгранична дейност на доставчиците на стоки и услуги. Тези правила следва да определят условията за трансгранична работа с централните органи за покупки и да посочат приложимото законодателство в областта на обществените поръчки, включително приложимото законодателство относно правните средства за защита, при трансгранични съвместни процедури, в допълнение към стълкновителните разпоредби на Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Освен това възложители от различни държави членки следва да могат да създават съвместни правни образувания, учредени съгласно националното право или правото на Съюза. За такива форми на съвместни поръчки следва да се предвидят специални правила.

Възложителите обаче не следва да използват възможностите за съвместни трансгранични поръчки с цел да заобикалят задължителните правила на публичното право, в съответствие с правото на Съюза, които са приложими за тях в държавата членка, в която са установени. Тези правила могат да включват например разпоредби относно прозрачността и достъпа до документи или конкретни изисквания, свързани с възможността за проследяване на чувствителни доставки.

(83) Техническите спецификации, изготвени от купувачите, трябва да осигуряват възможност за конкуренция при обществените поръчки, както и за постигане на целите за устойчивост. За тази цел следва да бъде възможно подаването на оферти, които отразяват разнообразието от технически решения, стандарти и технически спецификации на пазара, включително изготвяните въз основа на критерии за изпълнение, свързани с жизнения цикъл и устойчивостта на производствения процес на строителството, доставките и услугите.

Поради това техническите спецификации следва да се изготвят по такъв начин, че да се избягва изкуствено ограничаване на конкуренцията с изисквания, които облагодетелстват конкретен икономически оператор чрез възпроизвеждане на основни характеристики на стоките, услугите или строителството, обичайно предлагани от него. Изготвянето на техническите спецификации по отношение на функционалните изисквания и изискванията за работните характеристики по принцип позволява тази цел да бъде постигната по възможно най-добрия начин. Функционалните изисквания и изискванията, свързани с работните характеристики, са и подходящо средство за насърчаване на иновациите в сферата на обществените поръчки и следва да получат възможно най-широко приложение. Когато се включва препратка към европейски стандарт или — при липса на такъв — национален стандарт, възложителите следва да се разглеждат направените оферти въз основа на други еквивалентни условия, които отговарят на изискванията на възложителите и са еквивалентни по отношение на безопасността. Доказването на еквивалентност с изискваната маркировка следва да е задължение на икономическия оператор.

За да се докаже еквивалентността, следва да е възможно от оферентите да се изиска предоставяне на доказателства, проверени от трето лице. Въпреки това други подходящи доказателства като техническо досие на производителя също следва да се допускат, когато въпросният икономически оператор няма достъп до подобни сертификати или протоколи от изпитване или няма възможност да ги получи в съответните срокове, при условие че заинтересованият икономически оператор докаже, че строителството, доставките и услугите спазват изискванията или критериите, установени в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката.

(84) За всички поръчки, предназначени за използване от физически лица — независимо дали става дума за масовия потребител или за персонала на възложителя — е необходимо възложителите да изготвят техническите спецификации така, че да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители, освен в надлежно обосновани случаи.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

(85) Възложителите, които желаят да закупят строителство, доставки или услуги с конкретни екологични, социални или други характеристики, следва да могат да се позовават на определени маркировки — например европейската екомаркировка, (много)националните екомаркировки или всяка друга маркировка, при условие че изискванията за маркировката са свързани с предмета на поръчката, като описанието на продукта и неговото представяне, включително изискванията за опаковане. Освен това е изключително важно тези изисквания да бъдат изготвени и приети въз основа на обективно проверими критерии с използване на процедура, при която могат да участват заинтересованите страни като държавните органи, потребителите, производителите, дистрибуторите и екологичните организации, както и че маркировката е достъпна за всички заинтересовани страни. Следва да се поясни, че заинтересовани страни могат да бъдат публични органи или частни организации, предприятия или всякакви неправителствени организации (организация, която не е част от правителство и не е традиционно стопанско предприятие).

Следва също така да се уточни, че специални национални органи или организации или органи или организации на централна власт могат да участват в определянето на изискванията за поставяне на маркировка, които могат да се използват във връзка с възлагането на обществени поръчки от публични органи, без тези органи или организации да изгубят статуса си на трети лица. Посочването на маркировки не следва да има за последица ограничаване на иновациите.

(86) При изготвянето на технически спецификации възложителите следва да вземат предвид изискванията, произтичащи от правото на Съюза в областта на защитата на данните, по-специално във връзка с проектирането на обработката на лични данни (защита на данните още при проектирането).

(87) Възлагането на обществени поръчки следва да е адаптирано към нуждите на МСП. Възложителите следва да бъдат насърчавани да използват кодекса за най-добри практики, съдържащ се в работния документ на Комисията от 25 юни 2008 г. „Европейски кодекс за най-добри практики, улесняващи достъпа на МСП до договори за възлагане на обществени поръчки“, който дава насоки как да прилагат рамката относно обществените поръчки по начин, улесняващ участието на МСП. За тази цел следва изрично да се предвиди възможността за разделяне на поръчките на обособени позиции. Подобно разделение би могло да се направи въз основа на количествени параметри, като размерът на отделните поръчки се приведе в по-голямо съответствие с капацитета на МСП, или въз основа на качествени параметри — съобразно съответния сектор и област на специализация, като съдържанието на отделните поръчки се обвърже по-тясно със специализираните сектори на дейност на МСП или с различните последващи етапи на проекта. Размерът и предметът на обособените позиции следва да се определят свободно от възложителя, който, в съответствие с приложимите правила за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката, следва също да може да възлага някои позиции, без да прилага предвидените в настоящата директива процедури.

Държавите членки следва да запазят възможността да предприемат допълнителни мерки за улесняване на участието на МСП на пазара на обществени поръчки, като въведат задължителна преценка на целесъобразността от разделянето на поръчките на обособени позиции и при по-малки поръчки, като изискват от възложителите да представят обосновка за решението си да не разделят поръчките на обособени позиции или като направят разделянето на обособени позиции задължително при определени условия. Със същата цел държавите членки следва също така да могат да предвиждат механизми за преки плащания на подизпълнители.

(88) Когато поръчките са разделени на обособени позиции, възложителите следва да могат, например за да запазят конкуренцията или да гарантират надеждността на доставките, да ограничат броя на обособените позиции, за които един икономически оператор може да подава оферти; те следва да имат право също така да ограничат броя на обособените позиции, които могат да бъдат възложени на отделен оферент.

Постигането на целта за улесняване на достъпа на МСП до обществени поръчки може обаче да бъде затруднено, ако възложителите бъдат задължени да възложат поръчката чрез отделни обособени позиции, дори когато това може да доведе до задължение да се приемат много по-неизгодни решения в сравнение с възлагане, обединяващо няколко или всички обособени позиции. Ето защо, когато възможността за прилагане на този метод е ясно обозначена предварително, възложителите следва да могат да правят сравнителна оценка на офертите, за да установят дали офертите, представени от определен оферент за дадена комбинация от обособени позиции, изпълняват като цяло по-добре критериите за възлагане, установени в съответствие с настоящата директива за тези обособени позиции, в сравнение с офертите за съответните обособени позиции, взети поотделно. В такъв случай възложителят следва да може да възложи дадена поръчка, комбинираща въпросните обособени позиции, на съответния оферент. Следва да се поясни, че възложителите следва да правят подобна сравнителна оценка, като първо определят кои оферти най-добре изпълняват критериите за възлагане, установени за всяка обособена позиция, а след това ги сравняват с офертите, представени от даден оферент за определена комбинация от обособени позиции, взета като цяло.

(89) За да се ускорят процедурите и да се повиши тяхната ефективност, сроковете за участие в процедури за възлагане на поръчка следва да бъдат максимално кратки, без да се създават ненужни пречки пред достъпа на икономическите оператори от целия вътрешен пазар, и по-специално на МСП. Във връзка с това следва да се има предвид, че при определяне на сроковете за получаване на офертите и заявленията за участие възложителите следва да отчитат по-специално сложността на поръчката и необходимото време за изготвяне на офертите, дори това да налага определяне на срокове, които са по-дълги от предвидения в настоящата директива минимум. От друга страна, използването на електронни средства за информация и комуникация, по-специално достъпът на

икономическите оператори, оферентите и кандидатите до цялата документация за поръчката в електронен вид и електронното изпращане на съобщения, води до по-голяма прозрачност и спестяване на време. Поради тази причина следва да се предвиди възможност за намаляване на минималните срокове, които се прилагат за откритите процедури, в съответствие с правилата, установени в СДП, и при условието те да са съвместими с конкретния начин на предаване, предвиден на равнището на Съюза. Освен това възложителите следва да могат допълнително да съкращават сроковете за получаване на оферти при открити процедури при неотложни обстоятелства, които правят невъзможно прилагането на обичайните срокове при открити процедури, но позволяват провеждането на открити процедури при съкратени срокове. Само в случай на изключителни обстоятелства, когато поради крайна неотложност, предизвикана от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя и не се дължат на него, не е възможно провеждането на редовна процедура дори при съкратени срокове, възложителите следва, доколкото това е абсолютно необходимо, да могат да възложат поръчките чрез процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура. Такъв може да е случаят при природни бедствия, които налагат незабавни действия.

- (90) Следва да се поясни, че необходимостта икономическите оператори да разполагат с достатъчно време за изготвянето на оферти може да доведе до удължаване на първоначално определените срокове. Такъв по-специално би бил случаят, когато са направени съществени промени в документацията за поръчката. Следва също така да се поясни, че в този случай съществените промени следва да се разбират като промени, по-специално в техническите спецификации, при които икономическите оператори се нуждаят от достатъчно време, за да се запознаят с тях и да реагират по съответния начин. Следва обаче да се поясни, че тези промени не трябва да са съществени в степен, която да позволява допускането на кандидати, различни от първоначално избраните, или привличането на допълнителни участници в процедурата за възлагане на поръчка. Такъв би бил по-специално случаят, когато промените изменят естеството на поръчката или на рамковото споразумение в сравнение с предвиденото в документацията за поръчката.

- (91) Следва да се поясни, че информацията относно някои решения, взети в хода на процедура за възлагане на поръчка, включително решението да не се възлага поръчка или да не се сключва рамково споразумение, следва да бъде изпращана от възложителите, без да е нужно кандидатите или оферентите да я изискват.

Следва също да се припомни, че Директива 92/13/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾ предвижда задължение за възложителите да представят на заинтересованите кандидати или оференти, също без поискване от тяхна страна, обобщение на основанията за вземане на някои от важните решения в хода на процедура за възлагане на поръчка. На последно място, следва да се поясни, че кандидатите и оферентите следва да имат право да изискват по-подробна информация относно тези основания, като възложителите следва да са задължени да я предоставят, освен при много сериозни причини за противното. Тези причини следва да бъдат определени в настоящата директива. За да се осигури необходимата прозрачност в рамките на процедури за възлагане на поръчка, включващи договаряне и диалог с оферентите, оферентите, подали допустима оферта, следва да могат да поискат информация за провеждането и напредъка на процедурата, освен ако няма сериозни причини, които налагат това да не се допуска.

- (92) Доколкото това е съвместимо с необходимостта да се гарантира постигането на целта за налагане на добри търговски практики, като същевременно се осигури максимална гъвкавост, е целесъобразно да се предвиди прилагането на Директива 2014/24/ЕС по отношение на изискванията за икономически и финансов капацитет и служещите като доказателства документи. Ето защо следва да се допусне възложителите да прилагат критериите за подбор, предвидени в посочената директива, като когато го правят, да следва да са задължени да прилагат някои други разпоредби, свързани по-специално с тавана на изискванията за минимален оборот, както и използването на единния европейски документ за обществени поръчки.
- (93) Възложителите следва да могат да изискват прилагането на схеми или мерки за управление на околната среда по време на изпълнението на дадена поръчка. Схемите за управление по околна среда — независимо дали са регистрирани съгласно правни инструменти на Съюза като Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ — могат да покажат, че икономическият оператор има техническия капацитет да изпълни поръчката. Описание на мерките, прилагани от икономическия оператор за осигуряване на същото равнище на опазване на околната среда, следва да бъде прието като алтернатива на регистрационните схеми по управление на околната среда и като форма на доказателство, когато съответният икономически оператор няма достъп до подобни схеми или няма възможност да го получи в съответните срокове.

⁽¹⁾ Директива 92/13/ЕИО на Съвета от 25 февруари 1992 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно прилагането на правилата на Общността по възлагане на обществени поръчки на субекти, извършващи дейност във водния, енергийния, транспортния и телекомуникационния сектор (ОВ L 76, 23.3.1992 г., стр. 14).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1221/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 761/2001 и на решения 2001/681/ЕО и 2006/193/ЕО на Комисията (ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 1).

- (94) Понятието „критерии за възлагане“ заема централно място в настоящата директива, поради което е важно съответните разпоредби да се редактират по възможност по най-опростен и рационален начин. Това може да се направи, като изразът „икономически най-изгодна оферта“ се използва като водещо понятие, тъй като всички спечелили оферти следва в крайна сметка да се избират в съответствие с това какво е според възложителя икономически най-доброто решение измежду представените оферти. С цел да се избегне объркване с критерия за възлагане, който понастоящем е известен като „икономически най-изгодна оферта“ в директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, за това понятие следва да се използва различен термин — „най-добро съотношение качество/цена“. Поради това то следва да се тълкува съгласно съответната съдебна практика във връзка с тези директиви, с изключение на случаите, когато настоящата директива предвижда решение, което несъмнено е различно по същество.
- (95) Поръчките следва да се възлагат въз основа на обективни критерии, които гарантират съобразяване с принципите на прозрачност, недискриминация и равнопоставеност, за да се осигури обективно сравняване на относителната стойност на офертите, с цел в условията на реална конкуренция да се определи коя оферта е икономически най-изгодна. Следва ясно да се посочи, че икономически най-изгодната оферта следва да се оценява въз основа на най-доброто съотношение качество/цена, което винаги следва да включва ценови или разходен елемент. Следва също така да се поясни, че оценката на икономически най-изгодната оферта може да се прави въз основа единствено на ценовата или разходната ефективност. В допълнение е уместно да се припомни, че възложителите са свободни да установяват подходящи стандарти за качество чрез технически спецификации или условия за изпълнение на поръчката.

За да се насърчи по-голям стремеж към качество при обществените поръчки, държавите членки следва да имат право да забранят или ограничат използването само на цената или само на разходите при оценяването на икономически най-изгодната оферта, когато сметнат това за целесъобразно.

За да се гарантира спазването на принципа за равнопоставеност при възлагането на поръчки, възложителите следва да са задължени да осигурят необходимата прозрачност, за да могат всички оференти да разполагат с достатъчно информация за критериите и условията, които ще се прилагат при решението за възлагане на поръчката. Във връзка с това възложителите следва да са задължени да посочат критериите за възлагане на поръчката и относителната тежест на всеки от тези критерии. Възложителите следва обаче да имат право да използват дерогация от задължението да посочат тежестта на критериите в надлежно обосновани случаи, в които трябва да могат да посочат причините за това, когато тежестта не може да бъде установена предварително, поспециално поради сложността на поръчката. В тези случаи те следва да степенуват критериите по значение в низходящ ред.

- (96) Съгласно член 11 ДФЕС изискванията за опазване на околната среда трябва да бъдат включени в определянето и изпълнението на политиките и действията на Съюза, в частност за да се насърчи устойчивото развитие. В настоящата директива се пояснява по какъв начин възложителите могат да допринесат за опазването на околната среда и насърчаването на устойчивото развитие, като същевременно гарантират, че могат да получат най-доброто съотношение качество/цена за своите поръчки.
- (97) При оценяването на най-доброто съотношение качество/цена възложителите следва да определят икономическите и качествените критерии за възлагане, свързани с предмета на поръчката, въз основа на които ще оценяват офертите, за да определят икономически най-изгодната оферта от гледна точка на възложителя. Тези критерии следва съответно да позволяват извършването на сравнителна оценка на нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, предвид предмета на поръчката, както е определен в техническите спецификации. Във връзка с най-доброто съотношение качество/цена в настоящата директива се съдържа неизчерпателен списък на възможни критерии за възлагане. Възложителите следва да се насърчават да избират критерии за възлагане, които им позволяват да получат висококачествено строителство, доставки и услуги, които в най-голяма степен отговарят на техните потребности.

Избраните критерии за възлагане не следва да дават неограничена свобода на избор на възложителя, те следва да осигуряват възможност за реална и честна конкуренция и да бъдат съпътствани от изисквания, които позволяват ефективна проверка на информацията, предоставена от оферентите.

За да се определи икономически най-изгодната оферта, решението за възлагане на поръчката не следва да се основава единствено на критериите, които не са свързани с разходите. Поради тази причина критериите за качество следва да са съпътствани от разходен критерий, който по избор на възложителя може да бъде цената или подходът на разходната ефективност, като например оценка на разходите за целия жизнен цикъл. Критериите за възлагане обаче не следва да засягат прилагането на националните разпоредби, определящи възнаграждението за определени услуги или установяващи фиксирана цена за някои доставки.

- (98) Когато националните разпоредби определят възнаграждението за определени услуги или установяват фиксирани цени за определени доставки, следва да се поясни, че продължава да е възможно да се направи оценка на съотношението качество/цена въз основа на други фактори, различни от цената или възнаграждението. В зависимост от съответната услуга или продукт тези фактори могат да включват например условията за доставяне или плащане, аспекти на обслужването след продажба (например обхват на услугите за консултация и размяна) или екологични или социални аспекти (например дали книгите са отпечатани на рециклирана

хартия или хартия от добит по устойчив начин дървен материал, разходите, дължащи се на външни екологични фактори, или дали е постигнат напредък в социалната интеграция на хората в неравностойно положение или на членовете на уязвими групи измежду лицата, изпълняващи поръчката). Предвид многото възможности за оценка на съотношението качество/цена въз основа на съществени критерии, следва да се избягва теленето на жребий като единствено средство за възлагане на поръчката.

- (99) Когато качеството на наетия персонал е от значение за нивото на изпълнение на поръчката, възложителите следва също така да могат да използват като критерий за възлагане организацията, квалификацията и опита на персонала, на когото е възложено изпълнението на въпросната поръчка, тъй като това може да се отрази на качеството на изпълнението ѝ и — в резултат на това — на икономическата стойност на офертата. Такъв може да е случаят например при поръчки за интелектуални услуги като консултантски или архитектурни услуги. Възложителите, които използват тази възможност, следва да гарантират посредством подходящи договорни средства, че персоналят, на когото е възложено изпълнението на поръчката, в действителност отговаря на посочените стандарти за качество и че този персонал може да бъде заменен единствено със съгласието на възложителя, който проверява дали заместващият персонал осигурява равностойно равнище на качество.
- (100) От изключителна важност е да се използва напълно потенциалът на обществените поръчки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“. Във връзка с това следва да се припомни, че обществените поръчки са изключително важни за насърчаване на иновациите, които са от съществено значение за бъдещия растеж в Европа. Предвид значителните различия между отделните сектори и пазари обаче не би било подходящо да се въвеждат общи задължителни изисквания за поръчки с екологичен, социален и иновативен характер.

Законодателните органи на Съюза вече въведоха задължителни изисквания за обществените поръчки за постигане на определени цели в секторите на пътните превозни средства (Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾) и офис оборудването (Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾). Освен това беше постигнат значителен напредък при определянето на общи методики за оценка на разходите за целия жизнен цикъл.

Следователно изглежда целесъобразно да се запази утвърденият модел — да се остави на специалното секторно законодателство да установява задължителни цели като функция от конкретните политики и преобладаващите условия в съответния сектор и да се насърчава разработването и използването на европейски модели за оценка на разходите за целия жизнен цикъл, което допълнително ще подчертае ролята на обществените поръчки в подкрепа на устойчивия растеж.

- (101) Тези мерки в конкретните сектори следва да се допълнят с адаптиране на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО, с което на възложителите да се предоставят правомощия да преследват целите на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ в своите стратегии за покупки. Поради това следва да бъде пояснено, че, освен когато оценката се прави само въз основа на цената, възложителите могат да определят икономически най-изгодната оферта и най-ниските разходи, като използват подхода за оценка на разходите за целия жизнен цикъл. Понятието за „оценка на разходите за целия жизнен цикъл“ включва всички разходи в рамките на жизнения цикъл на строителството, доставките или услугите.

Това означава вътрешните разходи, например разходите за предвидени научни изследвания, разработка, производство, транспорт, експлоатация, поддръжка и обезвреждане в края на жизнения цикъл, но може да включва и разходите, дължащи се на външни екологични фактори, като замърсяване, причинено от добиването на използваните в продукта суровини или от самия продукт, или от неговото производство, при условие че тези разходи могат да се остойностят и проследят. Методите, които възложителите използват за оценка на разходите, дължащи се на външни екологични фактори, следва да бъдат установени предварително по обективен и недискриминационен начин и да бъдат достъпни за всички заинтересовани страни. Тези методи могат да бъдат установени на национално, регионално или местно равнище, но за да се избегне нарушаване на конкуренцията чрез адаптирани методики, те следва да останат общи, в смисъл че не следва да се установяват конкретно за дадена процедура за възлагане на поръчка. На равнището на Съюза следва да се разработят общи методики за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл за определени категории доставки или услуги. Когато има разработени такива общи методики, тяхното използване следва да е задължително.

Освен това следва да се разгледа възможността за установяване на обща методика за оценка на разходите за целия социален жизнен цикъл, като се вземат предвид съществуващите методики като Насоките за оценка на социалния жизнен цикъл на продуктите, приети в рамките на Програмата за околната среда на Организацията на обединените нации.

⁽¹⁾ Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 106/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно програма на Общността за етикетане на енергийната ефективност на офис оборудване (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 1).

(102) Освен това, с цел по-успешното отразяване на социалните и екологичните съображения в процедурите за възлагане на поръчка възложителите следва да могат да използват критерии за възлагане или условия за изпълнение на поръчката, свързани със строителството, доставките или услугите, предмет на обществената поръчка, във всяко едно отношение и на всеки етап от жизнения им цикъл, от добиването на суровините за продукта до етапа на обезвреждане на продукта, включително фактори, включени в конкретния процес на производство, предоставяне или търговия и нейните условия за строителството, доставките или услугите, или в специфичен процес на по-късен етап от жизнения им цикъл, дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики. Критерии и условия, отнасящи се до такъв процес на производство или предоставяне, са например изискванията при производството на закупените продукти да не се използват токсични химикали или закупените услуги да се предоставят при използване на енергийно ефективни машини.

В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз това включва още критерии за възлагане или условия за изпълнение на поръчката, свързани с доставката или използването на продукти на справедливата търговия при изпълнението на поръчката, която ще бъде възложена. Условията за изпълнение на поръчката, свързани с екологични съображения, могат да включват например доставката, пакетирането и изхвърлянето на продуктите, а по отношение на поръчки за строителство и услуги — свеждането до минимум на отпадъците или ефективното използване на ресурсите.

Въпреки това, условието за наличие на връзка с предмета на поръчката изключва критерии и условия, свързани с общата корпоративна политика, които не могат да се считат за фактор, характеризиращ специфичния процес на производство или предоставяне на закупеното строителство, доставки или услуги. Ето защо възложителите следва да нямат право да изискват от оферентите да провеждат определена корпоративна политика на социална и екологична отговорност.

(103) Изключително важно е критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката, отнасящи се до социалните аспекти на производствения процес, да са свързани със строителството, доставките или услугите, които ще бъдат предоставени в рамките на поръчката. В допълнение, те следва да се прилагат в съответствие с Директива 96/71/ЕО съгласно тълкуването на Съда на Европейския съюз и не следва да се избират или прилагат по начин, който води до пряка или косвена дискриминация на икономически оператори от други държави членки или от трети държави, страни по СДП или по споразумения за свободна търговия, по които Съюзът е страна. Следователно изискванията, отнасящи се до основните условия на труд, уредени с Директива 96/71/ЕО, като например минималните ставки на заплащане, следва да останат на нивото, определено в националното законодателство или в колективни споразумения, прилагани в съответствие с правото на Съюза в контекста на посочената директива.

Условията за изпълнение на поръчката могат да са насочени и към насърчаване на равенството между жените и мъжете на работното място, увеличаване на участието на жените на пазара на труда и съвместяване на професионалния и личния живот, опазването на околната среда или хуманното отношение към животните, към спазването по същество на основните конвенции на Международната организация на труда (МОТ) и към наемането на по-голям от изисквания съгласно националното законодателство брой хора в неравностойно положение.

(104) Мерките, насочени към защитата на здравето на персонала, участващ в производствения процес, към насърчаването на социалната интеграция на хора в неравностойно положение или членове на уязвими групи сред ангажираните с изпълнението на поръчката лица или към обучение за придобиване на уменията, необходими за изпълнението на въпросната поръчка, също могат да бъдат предмет на критериите за възлагане или на условията за изпълнение на поръчката, при условие че са свързани със строителството, доставките или услугите, които ще бъдат предоставени в рамките на поръчката. Подобни критерии или условия могат например, наред с другото, да се отнасят до наемането на дългосрочно безработни или обучението на безработни или младежи в хода на изпълнението на поръчката, която ще бъде възложена. В техническите спецификации възложителите могат да предвидят социални изисквания, които пряко характеризират въпросния продукт или услуга, като достъпност за хора с увреждания или предназначение за всички потребители.

(105) Обществени поръчки не следва да се възлагат на икономически оператори, които са участвали в престъпна организация или са били признати за виновни за корупция, измама във вреда на финансовите интереси на Съюза, терористични престъпления, изпиране на пари или финансиране на терористична дейност. Неплащането на данъци или социалноосигурителни вноски също следва да води до задължително изключване на равнището на Съюза. Държавите членки обаче следва да могат да предвидят дерогация от това задължително изключване при изключителни обстоятелства, когато първостепенни съображения от общ интерес правят възлагането на поръчката крайно необходимо. Такъв например може да бъде случай, когато спешно необходими ваксини или аварийно-спасително оборудване могат да бъдат закупени единствено от икономически оператор, за когото при други обстоятелства би се прилагало някое от задължителните съображения за изключване. Предвид факта, че възложителите, които не са възлагащи органи, може да нямат достъп до безспорни доказателства по въпроса, целесъобразно е на тези възложители да се остави изборът дали да прилагат критериите за изключване, изброени в Директива 2014/24/ЕС. Следователно задължението за прилагане на член 57, параграфи 1 и 2 от Директива 2014/24/ЕС следва да се ограничи само до възложителите, които са възлагащи органи.

(106) Възложителите следва също така да имат възможността да изключват икономически оператори, които са се оказали ненадеждни, например заради нарушения на екологични или социални задължения, включително правилата за достъпност за хора с увреждания, или други форми на тежки професионални нарушения — например нарушения на правилата за защита на конкуренцията или на правата върху интелектуална собственост. Следва да се поясни, че тежкото професионално нарушение може да постави под въпрос честността на икономическия оператор и по този начин да го направи неподходящ за възлагането на обществена поръчка, независимо от това дали икономическият оператор разполага с техническия и икономическия капацитет да изпълни поръчката.

Предвид факта, че възложителят ще носи отговорност за последиците от евентуалното си погрешно решение, възложителите следва също така да разполагат със свободата да преценят, че е налице тежко професионално нарушение, когато преди вземането на окончателно и обвързващо решение относно наличието на задължителни основания за изключване те могат да докажат с подходящи средства, че икономическият оператор е нарушил задълженията си, включително задълженията си по отношение на плащане на данъци или социално-сигурителни вноски, освен ако в националното право не е предвидено друго. Те следва да могат също така да изключват кандидати или оференти, показали значителни слабости при изпълнението на съществени изисквания в предходни поръчки или поръчки с други възложители, например неосъществени доставки или неизпълнение, значителни недостатъци на предоставения продукт или услуга, които ги правят неизползваеми по предназначение, или недопустими действия, които пораждат сериозни съмнения относно надеждността на икономическия оператор. В националното право следва да се предвиди максимален срок на такова изключване.

При прилагането на факултативни основания за изключване следва да се обръща особено внимание на принципа на пропорционалност. Само в изключителни случаи дребните нередности следва да водят до изключване на икономически оператор. Независимо от това повтарящите се незначителни нередности могат да породят съмнения относно надеждността на даден икономически оператор, което може да обоснове неговото изключване.

(107) Когато възложителите са длъжни или изберат да прилагат тези критерии за изключване, те следва да прилагат Директива 2014/24/ЕС по отношение на възможността икономическите оператори да приемат мерки за съответствие, насочени към отстраняването на последиците от всякакви престъпления или нарушения и ефективното предотвратяване на бъдещи случаи на неправомерни прояви.

(108) Оферти, които изглеждат необичайно ниски по отношение на строителството, доставките или услугите, може да се основават на технически, икономически или юридически неиздържани допускания или практики. Когато оферентът не може да даде задоволително обяснение, възложителят следва да има правото да отхвърли офертата. Отхвърлянето следва да бъде задължително в случаите, когато възложителят е установил, че необичайно ниската цена или предложените разходи се дължат на неспазване на задължителното право на Съюза или на съвместимото с него национално право в областта на социалното, трудовото или екологичното право или на разпоредбите на международното трудово право.

(109) Условието за изпълнение на поръчката имат за цел да се определят конкретните изисквания, свързани с изпълнението на поръчката. За разлика от критериите за възлагане, които са основа за сравнителна оценка на качеството на офертите, условията за изпълнение на поръчката представляват фиксирани обективни изисквания, които не оказват влияние върху оценката на офертите. Условието за изпълнение на поръчката следва да са съвместими с настоящата директива, при условие че не водят до пряка или непряка дискриминация и че са свързани с предмета на поръчката, който обхваща всички фактори, свързани със специфичния процес на производство, предоставяне или търговска реализация. Това включва условията, свързани с процеса на изпълнение на поръчката, но изключва изискванията, отнасящи се до общата корпоративна политика.

(110) Важно е спазването от подизпълнителите на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, да бъде гарантирано от компетентните национални органи, като инспекции по труда или агенциите за опазване на околната среда, посредством подходящи действия в рамките на техните отговорности и компетентност.

Необходимо е също така да се осигури известна прозрачност по веригата от подизпълнители, тъй като това дава на възложителите информация за това кой присъства на строителните площадки, на които извършва предназначено за тях строителство, или кои предприятия предоставят услуги във или по сгради, инфраструктура или зони, като кметства, общински училища, спортни съоръжения, пристанища или пътища, за които възложителите отговарят или върху които упражняват пряк надзор. Следва да се поясни, че във

в всички случаи задължението за предоставяне на необходимата информация е възложено на основния изпълнител има въз основа на специални клаузи, които всеки възложител трябва да включи във всички процедури за възлагане на обществени поръчки, или въз основа на задълженията, които държавите членки налагат на основните изпълнители чрез общоприложими разпоредби.

Освен това следва да се поясни, че условията за налагане на спазването на приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в настоящата директива, при условие че тези правила и тяхното прилагане са съобразени с правото на Съюза, следва да се прилагат винаги когато националното право на държавата членка предвижда механизъм за солидарна отговорност между подизпълнителите и основния изпълнител. В допълнение следва изрично да се посочи, че държавите членки следва да могат да предприемат допълнителни мерки, например като разширят обхвата на задълженията за прозрачност, улеснят преките плащания за подизпълнителите или улеснят или изискат от възлагащите органи да проверяват, че подизпълнителите не се намират в положение, при което би било обосновано изключването на икономически оператори. Когато тези мерки се прилагат за подизпълнителите, следва да се осигури съгласуваността с разпоредбите, приложими по отношение на основните изпълнители, така че наличието на задължителни основания за изключване да бъде последвано от изискване основният изпълнител да замени съответния подизпълнител. Когато проверката разкрие незадължителни основания за изключване, следва да се поясни, че възлагащите органи могат да изискат замяната. Следва обаче също така изрично да се поясни, че възлагащите органи могат да са задължени да изискат замяната на съответния подизпълнител, когато изключването на основните изпълнители би било задължително в такива случаи.

Следва също така изрично да се посочи, че в националното си право държавите членки могат да предвиждат по-строги правила за отговорност или да предприемат допълнителни мерки по отношение на преките плащания за подизпълнителите.

- (111) Във връзка с текущите обсъждания на хоризонталните разпоредби, уреждащи отношенията с трети държави в контекста на обществените поръчки, е целесъобразно временно да се запази непроменен режимът, който се прилага понастоящем към сектора на комуналните услуги съгласно членове 58 и 59 от Директива

2004/17/ЕО. Ето защо тези разпоредби следва да не бъдат изменени, включително разпоредбата за приемането на актове за изпълнение в случаи, когато предприятия от Съюза изпитват затруднения при достъпа до пазарите на трети държави. При тези обстоятелства тези актове за изпълнение следва да продължат да се приемат от Съвета.

- (112) Следва да се припомни, че при изчисляването на сроковете по настоящата директива се прилага Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета ⁽¹⁾.

- (113) Необходимо е да се пояснят условията, при които изменения на договора за поръчка по време на неговото изпълнение налагат провеждането на нова процедура за възлагане на обществени поръчки, като се отчита съдебната практика на Съда на Европейския съюз в тази област. Нова процедура за възлагане на поръчка се изисква в случай на съществени изменения в първоначалната поръчка, по-специално в обхвата и съдържанието на взаимните права и задължения на страните, включително разпределението на правата върху интелектуална собственост. Такива изменения указват на намерението на страните да предоговорят основни срокове или условия на тази поръчка. Такъв е по-специално случаят когато изменените условия биха повлияли на резултата от процедурата, ако бяха включени в първоначалната процедура.

Изменения в договора за поръчка, които водят до минимална промяна на стойността ѝ в рамките на определена стойност, следва винаги да бъдат възможни, без да се налага провеждането на нова процедура за възлагане на обществена поръчка. За тази цел и за да се осигури правна сигурност, в настоящата директива следва да се предвидят минимални прагове, под които не е необходимо провеждането на нова процедура по възлагане на поръчка. Над тези прагове изменения на договора за поръчка следва да са възможни, без да е необходимо да се провежда нова процедура за възлагане, доколкото те отговорят на съответните условия, предвидени в настоящата директива.

- (114) Възложителите могат да са изправени пред ситуации, при които са необходими допълнителни строителство, доставки или услуги; в такъв случай може да е обосновано изменението на първоначалния договор за поръчка без провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка, по-специално когато допълнителните доставки предназначени да заменят частично или да допълнят съществуващи услуги, доставки или съоръжения, когато смяната на доставчика би задължила възложителя да придобие материали, строителство или услуги с различни технически спецификации, което би довело до несъвместимост или несъразмерни технически затруднения при експлоатацията и поддръжката.

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 г. за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове (ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1).

- (115) Възможно е възложителите да бъдат изправени пред външни обстоятелства, които не са могли да предвидят, когато са възлагали поръчката, по-специално когато изпълнението ѝ обхваща дълъг период от време. В тези случаи е необходима известна степен на гъвкавост за адаптиране на поръчката към тези обстоятелства без провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка. Понятието за непредвидени обстоятелства се отнася за обстоятелства, които не биха могли да бъдат предвидени въпреки достатъчно надлежната подготовка на първоначалното възлагане на поръчка от възложителя при отчитане на наличните средства, естеството и характеристиките на конкретния проект, добрите практики в съответната област и необходимостта да се осигури подходящо съотношение между ресурсите, изразходвани за подготовката на възлагането на поръчката, и нейната предвидена стойност.

Това обаче не може да се прилага в случаите, когато изменението води до промяна в естеството на цялата поръчка — например при замяна на поръчаното строителство, доставки или услуги с нещо друго или чрез коренна промяна на вида на поръчката, тъй като в такава ситуация може да се предположи хипотетично влияние върху резултата.

- (116) В съответствие с принципите за равнопоставеност и прозрачност спечелилият оферент не следва да бъде заменян с друг икономически оператор, без поръчката да бъде отново достъпна за конкуренти, например когато поръчката е била прекратена поради недостатъци при изпълнението. Спечелилият оферент, изпълняващ поръчката, особено когато поръчката е възложена на повече от едно предприятие, следва да може обаче да претърпи определени структурни промени по време на изпълнението ѝ, като например чисто вътрешни реорганизации, поглъщания, сливания и придобивания или несъстоятелност. Такива структурни промени не следва автоматично да налагат провеждането на нови процедури за възлагане на всички поръчки, изпълнявани от този оферент.
- (117) Възложителите следва да имат възможност в отделните договори да предвиждат изменения на договора посредством клаузи за преразглеждане или за опция, но тези клаузи не следва да им дават неограничена свобода. Във връзка с това с настоящата директива следва да се определи до каква степен могат да се предвиждат изменения на първоначалния договор за поръчка. Ето защо следва да се поясни, че достатъчно ясно формулираните клаузи за преразглеждане или за опция могат да предвиждат индексация на цените или да гарантират, че например комуникационното оборудване, което трябва да се достави в рамките на определен срок, продължава да е

подходящо дори и при промяна на протоколи за комуникация или други технологични промени. Освен това следва да е възможно в достатъчно ясни клаузи да се предвиждат изменения на поръчката, които са станали необходими поради технически трудности, появили се при експлоатацията или поддръжката. Следва също да се припомни, че поръчките могат да включват например както редовната поддръжка, така и извънредна намеса по поддръжката, която може да е необходима за осигуряване на непрекъснатостта на дадена обществена услуга.

- (118) Понякога възложителите са изправени пред обстоятелства, които налагат предсрочно прекратяване на договори за обществени поръчки с цел спазване на задълженията, съгласно правото на Съюза в областта на обществените поръчки. Във връзка с това държавите членки следва да гарантират възложителите разполагат с възможността при условията, определени в националното право, да прекратят договор за обществена поръчка по време на неговия срок на изпълнение, ако това се изисква съгласно правото на Съюза.
- (119) Резултатите от работния документ на службите на Комисията от 27 юни 2011 г., озаглавен „Доклад за оценка: Въздействието и ефективността на законодателството в областта на обществените поръчки на ЕС“, показваха, че следва да се преразгледа изключването на определени услуги от пълното прилагане на Директива 2004/17/ЕО. Вследствие на това пълното прилагане на настоящата директива следва да се разшири по отношение на определен брой услуги.
- (120) Поради своето естество определени категории услуги продължават да имат ограничено трансгранично измерение, а именно такива услуги, известни като услуги за личността, каквито са някои социални, здравни и образователни услуги. Тези услуги се предоставят в особен контекст, който силно се различава в отделните държави членки поради различните културни традиции. Поради тази причина по отношение на поръчките за тези услуги следва да се установи специален режим с по-висок праг от приложимия за други услуги.

В особения контекст на възлагането на поръчки в тези сектори услугите за личността със стойности под този праг обикновено няма да представляват интерес за доставчиците от други държави членки, освен ако има конкретни признаци за обратното, като например финансиране на трансгранични проекти от страна на Съюза.

Поръчките за услуги за личността над този праг следва да се подчиняват на изисквания за прозрачност, приложими за целия Съюз. Предвид значението на културния контекст и чувствителния характер на тези услуги, държавите членки следва да разполагат с голяма свобода да организират избора на доставчиците на услуги по начина, който считат за най-подходящ. Правилата на настоящата директива отчитат тази безусловна необходимост, като налагат единствено спазването на основните принципи за прозрачност и равнопоставеност и гарантират възможността възложителите да прилагат специални критерии за качество при избора на доставчици на услуги, като например критериите, изложени в доброволната европейска рамка за качеството на социалните услуги на Комитета за социална закрила. При определянето на процедурите, които да се използват за възлагането на поръчки за услуги за личността, държавите членки следва да вземат предвид член 14 ДФЕС и Протокол № 26. Същевременно държавите членки следва да се стремят и към постигане на целите за опростяване и облекчаване на административната тежест за възложителите и икономическите оператори; следва да се поясни, че това може да означава и прилагане на правилата относно поръчките за услуги, за които не се прилага специалният режим.

Държавите членки и възложителите запазват свободата да предоставят тези услуги сами или да организират социалните услуги по начин, който не включва сключване на договори за обществена поръчка — например само чрез финансиране на такива услуги или предоставяне на лицензи или разрешения на всички икономически оператори, които отговарят на условията, установени предварително от възложителя, без ограничения или квоти, при условие че тази система осигурява разгласяване на информацията в достатъчна степен и защита принципите за прозрачност и недискриминация.

- (121) По същия начин хотелиерските и ресторантьорските услуги обикновено се предлагат само от оператори, установени на конкретното място на доставка на тези услуги, и поради тази причина също имат ограничено трансгранично измерение. Ето защо те следва да бъдат включени в обхвата единствено на облекчения режим, при минимален праг от 1 000 000 EUR. Големи поръчки за хотелиерски и ресторантьорски услуги, надвишаващи този праг, могат да представляват интерес за различни икономически оператори като туристически агенции и други посредници, и в трансграничен контекст.
- (122) По подобен начин, определени правни услуги се отнасят изключително до въпроси, свързани единствено с националното право, поради което обикновено се предлагат само от оператори, установени в съответната държава членка, и следователно също имат ограничено трансгранично измерение. Ето защо те следва да бъдат включени в обхвата единствено на облекчения режим, при минимален праг от 1 000 000 EUR. Големите поръчки за правни услуги, надвишаващи този праг,

могат да представляват интерес за различни икономически оператори, например международни правни кантори, и в трансграничен контекст, по-специално когато включват правни въпроси, произтичащи от или имащи за основа правото на Съюза или друго международно право или включващи участието на повече от една държава.

- (123) Опитът показва, че редица други услуги, като услуги по аварийно-спасителни операции, противопожарно обслужване и обслужване на затвори обикновено представляват известен трансграничен интерес едва от момента, в който придобиват достатъчна критична маса поради относително високата си стойност. Доколкото не са изключени от обхвата на настоящата директива, те следва да бъдат включени в обхвата на облекчения режим. Доколкото предоставянето им действително се основава на поръчки, други категории услуги, като тези в областта на разследването и сигурността, обикновено има вероятност да представляват трансграничен интерес над минималния праг от 1 000 000 EUR, поради което за тях следва да се прилага единствено облекченият режим.
- (124) За да се осигури непрекъснатост на обществените услуги, настоящата директива следва да дава възможност участието в процедурите за възлагане на обществени поръчки за определени здравни и социални услуги, както и услуги в сферата на културата да може да бъде запазено за организации, основани на собствеността или на активното участие на служителите в управлението, както и за съществуващи организации като кооперации, които да участват в доставката на тези услуги на крайните потребители. Обхватът на тази разпоредба се ограничаваше специално до определени здравни, социални и свързани с тях услуги, определени образователни и учебно-тренировъчни услуги, библиотечни, архивни, музейни и други услуги в сферата на културата, и услуги за домакинствата, и няма за цел да включва изключенията, предвидени от настоящата директива. Тези услуги следва да попадат единствено в обхвата на облекчения режим.
- (125) Целесъобразно е тези услуги да се обозначат чрез препратка към конкретните позиции в „Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)“, приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, който представлява йерархично структурирана номенклатура, разделена на раздели, групи, класове, категории и подкатегории. За да се избегне правната несигурност, следва да се поясни, че препратката към даден раздел не води до препратка по подразбиране към спадащите към него подраздели. Подобна изчерпателна препратка следва да се установи изрично посредством посочване на всички съответни позиции, когато е целесъобразно — като поредица от кодове.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 5 ноември 2002 г. относно Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV) (ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1).

(126) Конкурсите за проект обичайно се използват главно в областта на териториалното и селищното устройство, архитектурата, инженерната дейност или обработката на данни. Следва обаче да се припомни, че тези гъвкави инструменти могат да се използват и за други цели и че може да се предвиди последващите поръчки за услуги да бъдат възлагани на спечелилия или на един от спечелилите конкурса за проект посредством процедура на договаряне без обявление.

(127) Оценката сочи, че прилагането на правилата на Съюза в областта на обществените поръчки все още може да се подобри в значителна степен. С оглед на по-ефективното и последователно прилагане на правилата е от съществено значение да се придобие добра обща представа за възможните структурни проблеми и общите модели на националните политики за възлагане на поръчки, за да се търсят целеви решения на евентуалните проблеми. Тази обща представа следва да се придобие чрез подходящ мониторинг, резултатите от който следва да се публикуват редовно, за да се осигури възможност за информиран дебат относно възможното усъвършенстване на правилата и практиките в сферата на поръчките. Придобиването на добра обща представа може също така да позволи да се придобият познания относно прилагането на правилата за възлагане на обществени поръчки във връзка с изпълнението на проекти, които са съфинансирани от Съюза. Държавите членки следва да продължат да разполагат със свобода при вземането на решения за това как и от кого следва да се осъществява този мониторинг на практика; същевременно те следва да продължат да разполагат със свобода и при вземането на решения за това дали мониторингът да се основава на последващ контрол въз основа на извадки или на систематичен предварителен контрол над процедурите за възлагане на обществени поръчки, обхванати от настоящата директива. Следва да съществува възможност евентуалните проблеми да бъдат отнасяни на вниманието на компетентните органи; това не следва задължително да изисква осъществилите мониторинга да бъдат конституирани като страна пред съд или юрисдикция.

По-ефективните насоки, информация и подкрепа за възложителите и икономическите оператори също биха могли в голяма степен да допринесат за повишаването на ефективността на обществените поръчки чрез постигане на по-добро познаване, по-голяма правна сигурност и по-голяма професионална насоченост при практиките за възлагане на обществени поръчки. Тези насоки следва да се предоставят на възложителите и икономическите оператори при възникване на необходимост да се усъвършенства правилното прилагане на правилата. Насоките, които следва да се предоставят, могат да включват всички свързани с обществените поръчки въпроси като планиране на придобиването, процедури, избор на техники и инструменти и добри практики при провеждането на процедурите. По отношение на юридическите въпроси насоките не следва задължително да включват пълен правен анализ на съответния въпрос; те могат да се ограничават до общо

представяне на елементите, които следва да се вземат под внимание при последващ подробен анализ на въпросите, например като се посочи съдебната практика, която би могла да е от значение, или се дадат примери за документи или други източници, в които се разглежда конкретният въпрос.

(128) Директива 92/13/ЕИО предвижда някои производства по обжалване да бъдат достъпни поне за всяко лице, което има или е имало интерес от спечелването на конкретна поръчка и което е понесло или би могло да понесе вреди от твърдяно нарушение на правото на Съюза в сферата на обществените поръчки или на националните правила, транспониращи това право. Настоящата директива не следва да засяга тези производства по обжалване. Въпреки това гражданите, заинтересованите страни, независимо дали са организирани или не, и други лица или органи, които нямат достъп до производствата по обжалване по Директива 92/13/ЕИО, като данъкоплатци имат обаче законен интерес от провеждането на надеждни процедури за възлагане на поръчка. Поради тази причина те следва да имат възможност да сигнализират на компетентен орган или структура евентуални нарушения на настоящата директива по начин, различен от системата за обжалване съгласно Директива 92/13/ЕИО, и без това задължително да включва явяването им като страна пред съд или юрисдикция. За да се избегне дублирането на действащи органи или структури, държавите членки следва да могат да предвидят достъп до общите органи или структури за мониторинг, секторните надзорни органи, общинските надзорни органи, органите за защита на конкуренцията, омбудсмана или националните одитни органи.

(129) За да се реализира напълно потенциалът на обществените поръчки за постигане на целите на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, поръчките в областта на околната среда, социалната сфера и иновациите, също трябва да изпълнят своята функция. Във връзка с това е важно да се добие представа за развитието в сферата на стратегическите обществени поръчки, за да се изгради информирано мнение за общите тенденции на най-общо равнище в тази област. В този контекст могат да се използват и съответните вече изготвени доклади.

(130) Предвид потенциала на МСП за създаване на работни места, растеж и иновации е важно да се насърчи участието на МСП в процедурите за възлагане на обществени поръчки чрез подходящи разпоредби в настоящата директива, както и чрез инициативи на национално равнище. Новите разпоредби, предвидени в настоящата директива, следва да допринесат за подобряване на нивото на успех, което се разбира като дял на МСП в общата стойност на възложените поръчки. Не е целесъобразно да се налагат задължителни нива на успех, но при все това националните инициативи за повишаване на участието на МСП следва, предвид значението им, да подлежат на внимателен мониторинг.

- (131) Вече са установени редица процедури и работни методи по отношение на комуникацията и контактите на Комисията с държавите членки, като например по отношение на комуникацията и контактите, свързани с процедурите по членове 258 и 260 ДФЕС, мрежата за решаване на проблеми в рамките на вътрешния пазар (SOLVIT) и EU Pilot, които не се изменят от настоящата директива. Те следва обаче да се допълнят, като във всяка държава членка се установи звено за контакт за сътрудничество с Комисията, което да функционира като единствен входящ пункт по въпроси, отнасящи се до обществените поръчки, в съответната държава членка. Тази функция може да бъде изпълнявана от лица или структури, които вече поддържат редовни контакти с Комисията по въпроси, свързани с обществените поръчки, като национални звена за контакт, членове на Консултативния комитет за обществени поръчки, членове на мрежата за обществени поръчки или националните координационни структури.
- (132) Възможността за проследяване и прозрачността при вземането на решения в рамките на процедурите за възлагане на поръчки са изключително важни за осигуряването на надеждни процедури, включително за ефективната борба срещу корупцията и измамите. Поради това възлагащите органи следва да съхраняват копия на сключените договори с висока стойност, за да могат да предоставят достъп до тези документи на заинтересованите страни в съответствие с приложимите правила относно достъпа до документи. Освен това съществените елементи и решения в отделните процедури за възлагане на поръчки следва да бъдат документирани от възложителите в доклад за поръчката. За да се избегне налагането на административна тежест, когато това е възможно, следва да е допустимо докладът за поръчката да се позовава на информация, която вече е била включена в съответното обявление за възложена поръчка. Електронните системи за публикуване на обявленията, които се управляват от Комисията, също следва да се усъвършенстват, за да се улеснят едновременно въвеждането на данни, като при това се облекчи извличането на общите доклади и обменът на данни между системите.
- (133) С оглед опростяване на административните процедури и намаляване на тежестта за държавите членки Комисията следва периодично да проверява дали качеството и изчерпателността на информацията в обявленията, публикувани във връзка с процедури за възлагане на обществени поръчки, са достатъчни, за да й позволят да извлече статистическите данни, които в противен случай трябва да се предадат от държавите членки.
- (134) За обмена на информация, необходим за провеждането на процедури за възлагане на поръчка в трансграничен контекст, е нужно ефективно административно сътрудничество, по-специално по отношение на проверката на основанията за изключване и критериите за подбор, както и по отношение на прилагането на стандартите за качество и на екологичните стандарти. Информационната система за вътрешния пазар, създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, може да се окаже полезно електронно средство за улесняване и засилване на административното сътрудничество чрез управление на обмена на информация въз основа на опростени и уеднаквени процедури, които преодоляват езиковите бариери. Следователно възможно най-бързо следва да бъде поставено началото на пилотен проект, който да провери дали е целесъобразно Информационната система за вътрешния пазар да се разшири, така че да се включи обменът на информация по настоящата директива.
- (135) С цел адаптиране към бързите технически, икономически и регулаторни промени, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС във връзка с определени несъществени елементи от настоящата директива. Поради необходимостта да бъдат спазени международни споразумения, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да изменя техническите процедури за методите на изчисляване на праговете, както и периодично да преразглежда самите прагове; препратките към номенклатурата по CPV могат да претърпят нормативни изменения на равнището на Съюза и е необходимо тези изменения да се отразят в текста на настоящата директива; техническите данни и характеристики на устройствата за електронно получаване следва да са съобразени с развитието на технологиите; необходимо е също така на Комисията да се предостави правомощието да придава задължителен характер на технически стандарти за електронна комуникация, за да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати, процеси и съобщения в процедурите за възлагане на обществени поръчки, провеждани чрез използване на електронни средства за комуникация, като се отчита развитието на технологиите; на Комисията следва да бъде предоставено правомощието и да адаптира списъка на законодателните актове на Съюза, установяващи общи методики за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл; списъкът на законодателните актове на Съюза, чието изпълнение създава презумпцията за свободен достъп до даден пазар, както и приложение II, установяващо списък на правните актове, които следва да се вземат под внимание при оценката на наличието на специални или изключителни права, следва да бъдат своевременно адаптирани, за да бъдат отразени мерките, предприети на секторно равнище. С оглед на удовлетворяването на тази потребност Комисията следва да бъде предоставено правомощието да поддържа списъците в актуално състояние. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременното предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1024/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар и за отмяна на Решение 2008/49/ЕО на Комисията („Регламент за ИСВП“) (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 1).

(136) При прилагането на настоящата директива Комисията следва да се консултира със съответните експертни групи в областта на електронното възлагане на поръчки, като осигури балансиран състав на основните групи заинтересовани страни.

(137) За да се гарантират еднакви условия за прилагане на настоящата директива, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия по отношение на процедурата за изпращане и публикуване на данни, посочена в приложение IX, на процедурите за изготвяне и изпращане на обявления и стандартните образци за публикуване на обявления. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

(138) Процедурата по консултиране следва да бъде използвана за приемане на актове за изпълнение относно стандартните образци за публикуване на обявления, които никакво въздействие както от финансова гледна точка, така и върху естеството и обхвата на задълженията, произтичащи от настоящата директива. Напротив, тези актове, са от чисто административно естество и служат за улесняване на прилагането на правилата, установени в настоящата директива.

Освен това решенията за установяване дали дадена дейност е пряко изложена на конкуренция на пазари, до достъпът които е свободен, следва да се приемат при условия, осигуряващи еднакви условия за прилагане на тази разпоредба. Следователно на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия и по отношение на подробните разпоредби за прилагане на процедурата, предвидена по член 35, за установяване на приложимостта на член 34, както и на самите актове за изпълнение. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Процедурата по консултиране следва да се използва за приемането на тези актове за изпълнение.

(139) Комисията следва да направи преглед на последиците за вътрешния пазар, произтичащи от прилагането на праговете, и да докладва за това на Европейския

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

парламент и на Съвета. При това тя следва да отчита фактори като равнището на трансграничните поръчки, участието на МСП, разходите по сделките и съотношението между разходи и ползи.

В съответствие с член XXII, параграф 7 СДП по него се провеждат допълнителни преговори три години след влизането му в сила и периодично след това. В този контекст следва да се разгледа и целесъобразността на установените прагове предвид въздействието на инфлацията през дълъг период, през който не се променят праговете в СДП; ако в резултат на това се наложи нивото на праговете да бъде променено, Комисията следва, когато е целесъобразно, да приеме предложение за правен акт за изменение на праговете, установени в настоящата директива.

(140) Доколкото целта на настоящата директива, а именно координирането на законите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, приложими към определени процедури за възлагане на обществена поръчка, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради своя обхват и последици може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(141) Директива 2004/17/ЕО следва да бъде отменена.

(142) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I:	ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ
ГЛАВА I	Предмет и определения
Член 1:	Предмет и обхват
Член 2:	Определения
Член 3:	Възлагащи органи
Член 4:	Възложители
Член 5:	Смесени поръчки, включващи една и съща дейност
Член 6:	Поръчки, включващи няколко дейности
ГЛАВА II:	Дейности
Член 7:	Общи разпоредби
Член 8:	Газ и топлинна енергия
Член 9:	Електроенергия
Член 10:	Водоснабдяване
Член 11:	Транспортни услуги
Член 12:	Пристанища и летища
Член 13:	Пощенски услуги
Член 14:	Добив на нефт и газ и проучвания или добив на въглища или други твърди горива
ГЛАВА III:	Материален обхват
РАЗДЕЛ 1:	ПРАГОВЕ
Член 15:	Прагови стойности
Член 16:	Методи за изчисляване на прогнозната стойност на поръчките
Член 17:	Преглед на праговете
РАЗДЕЛ 2:	ИЗКЛЮЧЕНИ ПОРЪЧКИ И КОНКУРСИ ЗА ПРОЕКТ; Специални разпоредби за поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността
Подраздел 1:	Изключения, които се прилагат за всички възложители, и специални изключения за водоснабдяването и енергетиката
Член 18:	Поръчки, възлагани с цел препродажба, лизинг или наем на трети лица
Член 19:	Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани за цели, различни от извършването на попадаща в обхвата дейност или извършването на такава дейност в трета държава

Член 20:	Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани съгласно международни правила
Член 21:	Специални изключения за поръчки за услуги
Член 22:	Поръчки за услуги, възлагани въз основа на изключително право
Член 23:	Поръчки, възлагани от някои възложители за закупуване на вода и за снабдяването с енергия или с горива за производството на енергия
Подраздел 2:	Поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната и сигурността
Член 24:	Отбрана и сигурност
Член 25:	Смесени поръчки за една и съща дейност, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността
Член 26:	Поръчки за няколко дейности, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността
Член 27:	Поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които са възложени или организирани съгласно международни правила
Подраздел 3:	Специални отношения (контролирани субекти, сътрудничество, свързани предприятия и съвместни предприятия)
Член 28:	Поръчки между възлагащи органи
Член 29:	Поръчки, възложени на свързано предприятие
Член 30:	Поръчки, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие
Член 31:	Представяне на информация
Подраздел 4:	Специални случаи
Член 32:	Услуги за научноизследователска и развойна дейност
Член 33:	Поръчки, за които се прилагат специални правила
Подраздел 5:	Дейности, пряко изложени на конкуренция, и свързани с тях процедурни разпоредби
Член 34:	Дейности, пряко изложени на конкуренция
Член 35:	Процедура за установяване на приложимостта на член 34
ГЛАВА IV:	Общи принципи
Член 36:	Принципи на поръчките
Член 37:	Икономически оператори
Член 38:	Запазени поръчки
Член 39:	Поверителност
Член 40:	Правила за предаване на информацията

Член 41:	Номенклатури
Член 42:	Конфликти на интереси
ДЯЛ II:	ПРАВИЛА ЗА ПОРЪЧКИТЕ
ГЛАВА I:	Процедури
Член 43:	Условия, свързани със СДП и други международни споразумения
Член 44:	Избор на процедури
Член 45:	Открита процедура
Член 46:	Ограничена процедура
Член 47:	Процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура
Член 48:	Състезателен диалог
Член 49:	Партньорство за иновации
Член 50:	Използване на процедурата на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура
ГЛАВА II:	Техники и инструменти за електронни и комбинирани поръчки
Член 51:	Рамкови споразумения
Член 52:	Динамични системи за покупки
Член 53:	Електронни търгове
Член 54:	Електронни каталози
Член 55:	Централизираны дейности по закупуване и централни органи за покупки
Член 56:	Единични съвместни поръчки
Член 57:	Поръчки с участието на възложители от различни държави членки
ГЛАВА III:	Провеждане на процедурата
РАЗДЕЛ 1	ПОДГОТОВКА
Член 58:	Предварителни пазарни консултации
Член 59:	Предварително участие на кандидати или оференти
Член 60:	Технически спецификации
Член 61:	Маркировки
Член 62:	Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства

Член 63:	Съобщаване на технически спецификации
Член 64:	Варианти
Член 65:	Разделяне на поръчките на обособени позиции
Член 66:	Определяне на срокове
РАЗДЕЛ 2:	ПУБЛИКУВАНЕ И ПРОЗРАЧНОСТ
Член 67:	Периодични индикативни обявления
Член 68:	Обявления за съществуването на квалификационна система
Член 69:	Обявления за поръчки
Член 70:	Обявления за възложени поръчки
Член 71:	Форма и начин на публикуване на обявленията
Член 72:	Публикуване на национално равнище
Член 73:	Достъп до документацията за поръчката по електронен път
Член 74:	Покани до кандидатите
Член 75:	Информирание на подалите заявление за квалифициране, кандидатите и оферентите
РАЗДЕЛ 3:	ИЗБОР НА УЧАСТНИЦИ И ВЪЗЛАГАНЕ НА ПОРЪЧКИ
Член 76:	Общи принципи
Подраздел 1:	Квалифициране и качествен подбор
Член 77:	Квалификационни системи
Член 78:	Критерии за качествен подбор
Член 79:	Използване на капацитета на други субекти
Член 80:	Използване на основанията за изключване и критериите за подбор, предвидени в Директива 2014/24/ЕС
Член 81:	Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление
Подраздел 2:	Възлагане на поръчките
Член 82:	Критерии за възлагане на поръчките
Член 83:	Оценка на разходите за целия жизнен цикъл
Член 84:	Необичайно ниски оферти
РАЗДЕЛ 4:	ОФЕРТИ, ВКЛЮЧВАЩИ ПРОДУКТИ С ПРОИЗХОД ОТ ТРЕТИ ДЪРЖАВИ И ОТНОШЕНИЯ С ТЕЗИ ДЪРЖАВИ

Член 85:	Оферти, включващи продукти с произход от трети държави
Член 86:	Отношения с трети държави във връзка с поръчки за строителство, доставки и услуги
ГЛАВА IV:	Изпълнение на поръчките
Член 87:	Условия за изпълнение на поръчките
Член 88:	Подизпълнители
Член 89:	Изменение на договорите за поръчка през техния срок на изпълнение
Член 90:	Прекратяване на договорите за поръчка
ДЯЛ III:	СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ
ГЛАВА I:	Социални и други специфични услуги
Член 91:	Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги
Член 92:	Публикуване на обявления
Член 93:	Принципи на възлагане на поръчките
Член 94:	Запазени поръчки за определени услуги
ГЛАВА II:	Правила за провеждане на конкурси за проект
Член 95:	Обхват
Член 96:	Обявления
Член 97:	Правила за организиране на конкурси за проект, избор на участниците и журито
Член 98:	Решения на журито
ДЯЛ IV:	УПРАВЛЕНИЕ
Член 99:	Привеждане в изпълнение
Член 100:	Индивидуални доклади за процедури за възлагане на поръчка
Член 101:	Национални доклади и статистическа информация
Член 102:	Административно сътрудничество
ДЯЛ V:	ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
Член 103:	Упражняване на делегираните правомощия
Член 104:	Процедура по спешност
Член 105:	Процедура на комитет
Член 106:	Транспониране и преходни разпоредби
Член 107:	Отмяна
Член 108:	Преглед
Член 109:	Влизане в сила
Член 110:	Адресати

ПРИЛОЖЕНИЯ

- ПРИЛОЖЕНИЕ I: Списък на дейностите, посочени в член 2, точка 2, буква а)
- ПРИЛОЖЕНИЕ II: Списък на правните актове на Съюза по член 4, параграф 3
- ПРИЛОЖЕНИЕ III: Списък на правни актове на Съюза по член 34, параграф 3
- ПРИЛОЖЕНИЕ IV: Крайни срокове за приемането на актовете за изпълнение, посочени в член 35
- ПРИЛОЖЕНИЕ V: Изисквания относно инструментите и устройствата за електронно получаване на оферти, заявления за участие, заявления за квалифициране, както и планове и проекти за конкурси
- ПРИЛОЖЕНИЕ VI, част А: Информация, която трябва да бъде включена в периодичните индикативни обявления (съгласно член 67)
- ПРИЛОЖЕНИЕ VI, част Б: Информация, която трябва да бъде включена в съобщенията за публикуване на периодично индикативно обявление в профил на купувач, когато обявлението не се използва като покана за участие в състезателна процедура (съгласно член 67, параграф 1)
- ПРИЛОЖЕНИЕ VII: Информация, която трябва да бъде включена в документацията за поръчката при електронни търгове (член 53, параграф 4)
- ПРИЛОЖЕНИЕ VIII: Определяне на някои технически спецификации
- ПРИЛОЖЕНИЕ IX: Характеристики на публикуването
- ПРИЛОЖЕНИЕ X: Информация, която трябва да бъде включена в обявлението за съществуването на квалификационна система (съгласно член 44, параграф 4, буква б) и член 68)
- ПРИЛОЖЕНИЕ XI: Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за поръчки (съгласно член 69)
- ПРИЛОЖЕНИЕ XII: Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за възложени поръчки (съгласно член 70)
- ПРИЛОЖЕНИЕ XIII: Съдържание на поканите за представяне на оферти, за участие в диалог, за договаряне или за потвърждаване на интерес по член 74
- ПРИЛОЖЕНИЕ XIV: Списък на конвенциите в социалната област и в областта на околната среда, посочени в член 36, параграф 2
- ПРИЛОЖЕНИЕ XV: Списък на правни актове на Съюза по член 83, параграф 3
- ПРИЛОЖЕНИЕ XVI: Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за изменения по договор за поръчка през срока му на изпълнение (съгласно член 89, параграф 1)
- ПРИЛОЖЕНИЕ XVII: Услуги, посочени в член 91
- ПРИЛОЖЕНИЕ XVIII: Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за поръчки за социални и други специфични услуги (съгласно член 92)
- ПРИЛОЖЕНИЕ XIX: Информация, която трябва да бъде включена в обявлението за конкурс за проект (съгласно член 96, параграф 1)
- ПРИЛОЖЕНИЕ XX: Информация, която трябва да бъде включена в обявленията за резултати от конкурс за проект (съгласно член 96, параграф 1)
- ПРИЛОЖЕНИЕ XXI: Таблица на съответствието

ДЯЛ I

ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ОБЩИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА I

Предмет и определения

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящата директива установява правила за процедурите за възлагане на поръчки от възложители по отношение на поръчки и конкурси за проект, чиято прогнозна стойност не е под праговете, предвидени в член 15.

2. По смисъла на настоящата директива „поръчка“ е придобиването от страна на един или повече възложители посредством договори за доставка, строителство или услуги, на строителство, доставки или услуги от икономически оператори, избрани от тях, при условие че строителството, доставките или услугите са предназначени за изпълнение на една от дейностите по членове 8 — 14.

3. Настоящата директива се прилага при спазване на условията по член 346 ДФЕС.

4. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да определят, в съответствие с правото на Съюза, кои услуги считат за услуги от общ икономически интерес, как следва да се организират и финансират такива услуги при спазване на правилата за държавната помощ и на какви специални задължения следва да се подчиняват. Освен това настоящата директива не засяга решенията на публичните органи относно това дали, как и до каква степен желаят да изпълняват сами публичните функции съгласно член 14 ДФЕС и Протокол № 26.

5. Настоящата директива не засяга начина, по който държавите членки организират своите системи за социална сигурност.

6. В обхвата на настоящата директива не попадат нестопанските услуги от общ интерес.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „поръчки за доставка, строителство и услуги“ означава писмени договори с определен паричен интерес, сключени между един или повече възложители и един или повече икономически оператори, с предмет извършване на строителство, доставка на стоки или предоставяне на услуги;
- 2) „поръчки за строителство“ означава договори с предмет едно от следните:
 - а) изпълнение или проектиране и изпълнение на строителство, свързано с една от дейностите по смисъла на приложение I;
 - б) изпълнение или проектиране и изпълнение на строеж;
 - в) изпълнение, независимо с какви средства, на строеж, отговарящ на изискванията на възложителя, който има решаващо влияние върху вида или проектирането на строежа;
- 3) „строеж“ означава резултатът от строителни работи или дейности, свързани с гражданското строителство, който е достатъчен сам по себе си да изпълнява икономическа или техническа функция;
- 4) „поръчки за доставки“ означава договори, чийто предмет е покупка, лизинг, наем или финансов лизинг, със или без възможност за закупуване на продукти. Поръчката за доставка може да включва като допълнителен предмет дейности по проучване на терена и инсталиране;
- 5) „поръчки за услуги“ означава договори, чийто предмет е предоставянето на услуги, различни от посочените в точка 2;
- 6) „икономически оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице или публично образувание или група от такива лица и/или образувания, включително временно сдружение от предприятия, които предлагат на пазара изпълнение на строителство и/или строеж, доставка на продукти или предоставяне на услуги;
- 7) „оферент“ означава икономически оператор, който е представил оферта;
- 8) „кандидат“ означава икономически оператор, който е поискал да получи покана или е поканен за участие в ограничена процедура или процедура на договаряне, в състезателен диалог или в партньорство за иновации;

- 9) „документация за поръчката“ означава всеки документ, представен от възложителя или такъв, на който той се позовава, с цел описание или определяне на елементи от поръчката или процедурата, включително обявлението за поръчката, периодичното индикативно обявление или обявленията за съществуването на квалификационна система, в която те се използват като средство за отправяне на покана за участие в състезателна процедура, техническите спецификации, описателният документ, предлаганите договорни условията, формати за представяне на документи от кандидатите и оферентите, информация за общоприложимите задължения и всякакви други допълнителни документи;
- 10) „централизираните дейности по закупуване“ означава дейности, които се осъществяват постоянно в една от следните форми:
- a) придобиване на доставки и/или услуги, предназначени за възложители;
 - б) възлагане на поръчки или сключване на рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги, предназначени за възложители;
- 11) „подпомагащи дейности по закупуване“ означава дейности, подпомагащи закупуването, по-специално следните форми:
- a) техническа инфраструктура, даваща възможност на възложителите да възлагат обществени поръчки или да сключват рамкови споразумения за строителство, доставки или услуги;
 - б) консултации по провеждането или разработването на процедурите за възлагане на поръчка;
 - в) подготовка и ръководство на процедурите за възлагане на поръчка от името и за сметка на възложителя;
- 12) „централен орган за покупки“ означава възложител по смисъла на член 4, параграф 1 от настоящата директива или възлагащ орган по смисъла на член 2, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/24/ЕС, осъществяващ централизираните дейности по закупуване и евентуално подпомагащи дейности по закупуване.
- Възлагането на поръчки, извършвано от централен орган за покупки с цел осъществяване на централизираните дейности по закупуване, се смята за възлагане на поръчки за изпълнението на една от дейностите по членове 8 — 14. Член 18 не се прилага за възлагане на поръчки, извършвано от централен орган за покупки с цел осъществяване на централизираните дейности по закупуване;
- 13) „доставчик на услуги в областта на обществените поръчки“ означава публичен или частен орган, предлагащ на пазара подпомагащи дейности по закупуване;
- 14) „писмен“ или „в писмена форма“ означава всеки израз, състоящ се от думи или цифри, който може да бъде прочетен, възпроизведен и впоследствие съобщен, включително информация, която се предава и съхранява с електронни средства;
- 15) „електронни средства“ означава електронно оборудване за обработка (включително цифрово компресиране) и съхраняване на данни, които се предават, съобщават и получават по кабел, чрез радиовълни, по оптичен път или чрез други електромагнитни средства;
- 16) „жизнен цикъл“ означава всички последователни и/или взаимосвързани стадии, включително провеждането на научноизследователски и развойни дейности, производство, търговска дейност и условия за извършването ѝ, превоз, употреба и поддръжка, през целия период на съществуване на продукта или строежа или на предоставяне на услугата — от придобиването на суровината или генерирането на ресурсите до обезвреждането, разчистването и края на експлоатацията или употребата.
- 17) „конкурси за проект“ означава процедури, които дават възможност на възложител да придобива, основно в областите на градското и селищното устройство, архитектурата, инженеринговата дейност или обработката на данни, план или проект, избран от жури, въз основа на състезателна процедура със или без присъждане на награди;
- 18) „иновация“ означава прилагането на нов или значително подобрен продукт, услуга или процес, включително, но не само, производствени или строителни процеси, на нов маркетингов подход или на нов метод на организация на стопанските дейности, работното място или външните отношения, наред с другото с цел да се спомогне за преодоляването на обществените предизвикателства или за изпълнението на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобшаващ растеж“;
- 19) „маркировка“ означава всеки документ, сертификат или свидетелство, които потвърждават, че строителството, продуктите, услугите, процесите или процедурите отговарят на определени изисквания;
- 20) „изисквания за маркиране“ означава изискванията, на които трябва да отговарят строителството, продуктите, услугите, процесите или процедурите, за да получат съответната маркировка.

Член 3

Възлагащи органи

1. За целите на настоящата директива „възлагащи органи“ означава държавните, регионалните или местните органи, публичноправните организации или сдруженията, състоящи се от един или повече държавни, регионални и местни органи или от една или повече публичноправни организации.

2. „Регионалните органи“ включват всички органи на административните единици, изброени в неизчерпателен списък в класификациите NUTS 1 и 2 по Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

3. „Местните органи“ включват всички органи на административните единици, попадащи в NUTS 3, и по-малките административни единици съгласно Регламент (ЕО) № 1059/2003.

4. „Публичноправни организации“ означава организации, които имат всички характеристики, изброени по-долу:

- а) създадени са с конкретната цел да задоволяват нужди от общ интерес, които нямат промишлен или търговски характер;
- б) имат правосубектност; както и
- в) финансират се в по-голямата си част от държавни, регионални или местни органи или от други публичноправни организации; или са обект на управленски контрол от страна на тези органи или организации; или имат административен, управителен или надзорен орган, повечето от половината от членовете на който са назначени от държавните, регионалните или местните органи или от други публичноправни организации;

Член 4

Възложители

1. За целите на настоящата директива възложителите са субекти, които,

- а) са възлагащи органи или публични предприятия и които извършват една от дейностите, посочени в членове 8 — 14;
- б) когато не са възлагащи органи или публични предприятия, упражняват като част от своята дейност някоя от дейностите, посочени в членове 8 — 14, или съчетание от тези дейности и които извършват дейност въз основа на специални или изключителни права, предоставени от компетентен орган на държава членка.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

2. „Публично предприятие“ означава всяко предприятие, върху което възлагащите органи могат да упражняват пряко или непряко доминиращо влияние поради собствеността си върху него, финансовото си участие в него или правилата, които го уреждат.

Доминиращо влияние от страна на възлагащите органи се предполага във всеки от следните случаи, в които тези органи пряко или непряко:

- а) притежават мажоритарния дял от записания капитал на предприятието;
- б) контролират мнозинството от гласовете, свързани с акциите/ дяловете, емитирани от предприятието;
- в) могат да назначат повече от половината от членовете на административния, управителния или надзорния орган на предприятието.

3. За целите на настоящия член „специални или изключителни права“ означава права, предоставени от компетентен орган на държава членка със законова, подзаконова или административна разпоредба, като последица от което се ограничава упражняването на дейностите, определени в членове 8 — 14, за един или повече субекти и с което съществено се засягат възможността на други субекти да извършват такава дейност.

Права, които са били предоставени чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност и чието предоставяне се е основавало на обективни критерии, не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на първа алинея.

Такива процедури включват:

- а) процедури за възлагане на поръчки с предварителна покана за участие в състезателна процедура в съответствие с Директива 2014/24/ЕС, Директива 2009/81/ЕО, Директива 2014/23/ЕС или настоящата директива;
- б) процедури по други правни актове на Съюза, посочени в приложение II, които осигуряват достатъчна предварителна прозрачност за предоставяне на разрешения въз основа на обективни критерии.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за изменение на списъка с правни актове на Съюза, съдържащ се в приложение II, когато се налагат изменения поради приемането на нови правни актове или отмяната или изменението на действащите.

Член 5

Смесени поръчки, включващи една и съща дейност

1. Параграф 2 се прилага за договорите за смесени поръчки, които имат за предмет различни видове поръчки, всички от които са обхванати от настоящата директива.

Параграфи 3 — 5 се прилагат за договори за смесени поръчки, които имат за предмет поръчки, обхванати от настоящата директива, и обществени поръчки, обхванати от други правни режими.

2. Договори с предмет два или повече вида поръчки (строителство, услуги или доставки) се възлагат в съответствие с разпоредбите, приложими към вида поръчка, който характеризира основния предмет на съответния договор.

При договори за смесени поръчки, включващи отчасти услуги по смисъла на дял III, глава I и отчасти други услуги, или договори за смесени поръчки, включващи отчасти услуги и отчасти доставки, основният предмет се определя в зависимост от това коя от прогнозните стойности на съответните услуги или доставки е най-висока.

3. Когато различните части от дадена поръчка са обективно делими, се прилага параграф 4. Когато различните части от дадена поръчка са обективно неделими, се прилага параграф 5.

Когато част от дадена поръчка е обхваната от член 346 ДФЕС или от Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 25 от настоящата директива.

4. При договори с предмет поръчка, която попада в обхвата на настоящата директива, както и поръчка, която не попада в нейния обхват, възложителите могат да решат да възложат отделни поръчки за отделните части или да възложат една поръчка. Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки за отделните части, решението кой правен режим се прилага за всяка една от отделните поръчки се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възложителите решат да възложат само една поръчка и освен ако не е предвидено друго в член 25, настоящата директива се прилага за получения в резултат на това договор за смесена поръчка, независимо от стойността на частите, които в противен случай биха били уредени от различен правен режим, и независимо от това от кой правен режим биха били уредени иначе тези части.

При договори за смесени поръчки, съдържащи елементи на договори за доставка, строителство и услуги, и на концесии, смесената поръчка се възлага в съответствие с настоящата директива, при условие че прогнозната стойност на частта от договора, която представлява поръчка, попадаща в обхвата на настоящата директива, изчислена в съответствие с член 16, е по-голяма или равна на съответния праг, установен в член 15.

5. Когато различните части от дадена поръчка са обективно неделими, приложимият правен режим се определя въз основа на основния предмет на поръчката.

Член 6

Поръчки, включващи няколко дейности

1. При поръчки, имащи за цел да обхванат няколко дейности, възложителите могат да решат да възложат отделни поръчки за целите на всяка отделна дейност или да възложат само една поръчка. Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки, решението кой правен режим се прилага за всяка отделна поръчка се взема въз основа на характеристиките на съответната отделна дейност.

Независимо от член 5, в случай че възложителите изберат да възложат само една поръчка, се прилагат параграфи 2 и 3 от настоящия член. Въпреки това, когато една от съответните дейности попада в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО, се прилага член 26 от настоящата директива.

Изборът дали да се възложи само една поръчка или няколко отделни поръчки не може обаче да се извършва с цел изключване на поръчката или поръчките от обхвата на настоящата директива или, когато е приложимо, на Директива 2014/24/ЕС или на Директива 2014/23/ЕС.

2. За всяка поръчка, имаща за цел да обхване няколко дейности, се прилагат правилата, приложими за дейността, към която тя е основно насочена.

3. При поръчки, за които е обективно невъзможно да се определи към коя дейност са основно насочени, приложимите правила се определят съгласно букви а), б) и в):

а) поръчката се възлага в съответствие с Директива 2014/24/ЕС, ако една от дейностите, към които е насочена поръчката, попада в обхвата на настоящата директива, а другата — в обхвата на Директива 2014/24/ЕС;

б) поръчката се възлага в съответствие с настоящата директива, ако една от дейностите, към които е насочена поръчката, попада в обхвата на настоящата директива, а другата — в обхвата на Директива 2014/23/ЕС;

в) поръчката се възлага в съответствие с настоящата директива, ако една от дейностите, към които е насочена поръчката, попада в обхвата на настоящата директива, а другата не попада в обхвата нито на настоящата директива, нито на Директива 2014/24/ЕС, нито на Директива 2014/23/ЕС.

ГЛАВА II

Дейности

Член 7

Общи разпоредби

За целите на членове 8, 9 и 10 „снабдяването“ включва генерирането/производството и търговията на едро и дребно.

Производството на газ под формата на добив обаче попада в обхвата на член 14.

Член 8

Газ и топлинна енергия

1. По отношение на газ и топлинна енергия настоящата директива се прилага към следните дейности:

а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на газ или топлинна енергия;

б) снабдяване на такива мрежи с газ или топлинна енергия.

2. Снабдяването с газ или топлинна енергия на фиксирани мрежи за обществени услуги от възложител, който не е възлагач орган, не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

а) производството на газ или топлинна енергия от възложителя е неизбежна последица от извършването на дейност, различна от дейностите, посочени в параграф 1 от настоящия член или в членове 9 — 11;

б) снабдяването на обществената мрежа цели само икономическата експлоатация на такова производство и не възлиза на повече от 20 % от оборота на възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

Член 9

Електроенергия

1. По отношение на електроенергията настоящата директива се прилага за следните дейности:

а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на електроенергия;

б) снабдяване с електроенергия на такива мрежи.

2. Снабдяването с електроенергия на фиксирани мрежи за обществени услуги от възложител, който не е възлагач орган, не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

а) производството на електроенергия от възложителя се осъществява поради това, че потреблението ѝ е необходимо за извършването на дейност, различна от дейностите, посочени в параграф 1 от настоящия член или в членове 8, 10 и 11;

б) снабдяването на обществената мрежа зависи само от собственото потребление на възложителя и не е надвишило 30 % от съвкупното производство на енергия на възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

Член 10

Водоснабдяване

1. По отношение на водоснабдяването настоящата директива се прилага за следните дейности:

а) предоставяне или експлоатация на фиксирани мрежи за обществени услуги във връзка с производството, преноса или разпределението на питейна вода;

б) снабдяване с питейна вода на такива мрежи.

2. Настоящата директива се прилага също така към договори за поръчки или конкурси за проект, възложени или организирани от възложители, които извършват дейност, посочена в параграф 1, и които са свързани с едно от следните:

а) хидротехнически проекти, напояване или отводняване, при условие че количеството вода, което се ползва за доставка на питейна вода, представлява повече от 20 % от съвкупния обем на водата, предоставяна чрез такива проекти или съоръжения за напояване или отводняване;

б) отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

3. Снабдяването с питейна вода на фиксирани мрежи за обществени услуги от страна на възложител, който не е възлагащ орган, не се приема за съответна дейност по параграф 1, когато е изпълнено всяко от следните условия:

а) производството на питейна вода от възложителя се осъществява поради това, че нейната консумация е необходима за извършването на дейност, различна от дейностите, посочени в членове 8 — 11;

б) снабдяването на обществената мрежа зависи само от собствената консумация на възложителя и не е превишила 30 % от съвкупното производство на питейна вода от възложителя, като се взема предвид средната стойност за предходните три години, включително текущата година.

Член 11

Транспортни услуги

Настоящата директива се прилага за дейности във връзка с предоставяне или експлоатиране на мрежи за обществени услуги в областта на железопътния транспорт, автоматизираните транспортни системи, трамвайния, тролейбусния, автобусния транспорт или въжените линии.

По отношение на транспортните услуги се счита, че съществува мрежа, когато услугата се предоставя при експлоатационни условия, установени от компетентен орган на държава членка, като например условията на обслужваните маршрути, капацитета, който трябва да е наличен, или честотата на услугата.

Член 12

Пристанища и летища

Настоящата директива се прилага за дейности, свързани с експлоатацията на географски район с цел осигуряване на

летища и морски или вътрешни пристанища или други терминали на превозвачи по въздушни, морски или вътрешни водни пътища.

Член 13

Пощенски услуги

1. Настоящата директива се прилага за дейности, свързани с предоставянето на:

а) пощенски услуги;

б) услуги, различни от пощенските, при условие че тези услуги се предоставят от субект, който предоставя и пощенски услуги по смисъла на параграф 2, буква б) от настоящия член, и ако условията, посочени в член 34, параграф 1, не са изпълнени за услугите, попадащи в обхвата на параграф 2, буква б) от настоящия член.

2. За целите на настоящата директива и без да се засяга Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾:

а) „пощенска пратка“ означава адресирана пратка в окончателната форма, в която тя се пренася, независимо от теглото. Освен кореспондентските пратки, тези пратки още включват например книги, каталози, вестници, периодични издания и пощенски колети, съдържащи стоки със или без търговска стойност, независимо от теглото;

б) „пощенски услуги“ са услуги, които се състоят в събирането, сортирането, пренасянето и доставката на пощенски пратки. Това включва както услугите, попадащи в обхвата на универсалната услуга, установена в съответствие с Директива 97/67/ЕО, така и тези извън нейния обхват;

в) „други услуги, различни от пощенски услуги“ са услуги, които са предоставени в следните области:

i) услуги за обслужване на поща (както услугите, които предхождат, така и услугите, които следват изпращането, включително „разпределителни услуги в пощенски салон“);

ii) услуги относно пощенски пратки, които не са обхванати от буква а), като пряка кореспонденция без означен адрес.

⁽¹⁾ Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 година относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 15, 21.1.1998 г., стр. 14).

Член 14**Добив на нефт и газ и проучвания или добив на въглища или други твърди горива**

Настоящата директива се прилага за дейностите, свързани с експлоатацията на географски район с цел:

- а) добив на нефт или газ;
- б) проучвания за или добив на въглища или други твърди горива.

ГЛАВА III**Материален обхват****Раздел 1****Прагове****Член 15****Прагови стойности**

Настоящата директива се прилага, освен когато са изключени с изключение по членове 18 — 23 или съгласно член 34 относно извършването на въпросната дейност, за поръчки, които имат прогнозна стойност, без данък добавена стойност (ДДС), е по-голяма или равна на следните прагове:

- а) 414 000 EUR за поръчки за доставки и услуги, както и за конкурси за проект;
- б) 5 186 000 EUR за поръчки за строителство;
- в) 1 000 000 EUR за поръчки за услуги за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XVII.

Член 16**Методи за изчисляване на прогнозната стойност на поръчките**

1. Изчисляването на прогнозната стойност на поръчките се основава на общата сума за плащане без ДДС, прогнозно изчислена от възложителя и включваща всички възможни опции и всички подновявания на договорите, посочени изрично в документацията за поръчката.

Когато възложителят предвижда награди или плащания за кандидатите или оферентите, той ги взема предвид при изчисляване на прогнозната стойност на поръчката.

2. В случай че даден възложител е съставен от отделни оперативни единици, се взема предвид общата прогнозна стойност за всички оперативни единици.

Независимо от първа алинея, когато отделна оперативна единица носи самостоятелно отговорност за своите поръчки или за някои категории поръчки, прогнозните стойности могат да се изчисляват на равнището на въпросната оперативна единица.

3. Изборът на метод за изчисляване на прогнозната стойност на поръчка не се извършва с цел изключването ѝ от обхвата на настоящата директива. Поръчката не може да се разделя с цел да не попадне в обхвата на настоящата директива, освен ако това е обосновано по обективни причини.

4. Прогнозната стойност трябва да е валидна към момента на изпращане на поканата за участие в състезателна процедура или — в случаите, в които не се предвижда такава покана — към момента, в който възложителят започва процедурата за възлагане на поръчката, например като се свърже с икономически оператори във връзка с поръчката, когато е целесъобразно.

5. По отношение на рамковите споразумения и динамичните системи за покупки, стойността, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на всички договори за поръчка, предвидени за целия срок на действие на рамковото споразумение или динамичната система за покупки.

6. При партньорства за иновации стойността, която се взема предвид, е максималната прогнозна стойност без ДДС на научно-изследователските и развойните дейности, които ще се извършват на всеки етап от предвиденото партньорство, както и на доставките, услугите или строителството, които ще се разработват и доставят в края на предвиденото партньорство.

7. За целите на член 15 възложителите включват в прогнозната стойност на поръчка за строителство както разходите за строителство, така и общата прогнозна стойност на доставките или услугите, предоставени на изпълнителя от страна на възложителя, при условие че те са необходими за изпълнението на строителството.

8. Когато предложен строеж или предложено предоставяне на услуги може да доведе до възлагане на поръчки под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции.

Когато общата стойност на обособените позиции е равна на прага, предвиден в член 15, или го превишава, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

9. Когато предложение за придобиване на сходни доставки може да доведе до възлагане на поръчки под формата на отделни обособени позиции, се взема предвид общата прогнозна стойност на всички обособени позиции, когато се прилага член 15, букви б) и в).

Когато общата стойност на обособените позиции е равна на прага предвиден в член 15, или го превишава, настоящата директива се прилага по отношение на възлагането на всяка обособена позиция.

10. Независимо от параграфи 8 и 9 възложителите могат да възлагат поръчки за отделни обособени позиции, без да прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива, при условие че прогнозната стойност без ДДС на съответната обособена позиция е по-малка от 80 000 евро за доставки или услуги или 1 милион евро за строителство. Въпреки това общата стойност на обособените позиции, възложени по този начин без прилагане на настоящата директива, не трябва да надхвърля 20 % от общата стойност на всички обособени позиции, на които е било разделено предложеното строителство, предложеното придобиване на сходни доставки или предложеното предоставяне на услуги.

11. При поръчки за доставки или услуги, които са регулярни или които е предвидено да бъдат подновявани в рамките на определен период, изчисляването на прогнозната стойност на поръчката се основава на следното:

а) общата действителна стойност на последователните поръчки от същия вид, които са възложени през предходните 12 месеца или предходната финансова година, по възможност коригирана, за да се отчетат промените в количеството или стойността, които биха могли да настъпят в продължение на 12-те месеца след първоначалната поръчка; или

б) общата прогнозна стойност на последователните поръчки, възложени през 12-те месеца след първата доставка или през финансовата година, когато тя е по-дълга от 12 месеца.

12. При поръчки за доставка на стоки чрез лизинг, наем, финансов лизинг или покупка на изплащане, стойността, която служи за основа за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката е, както следва:

а) при поръчки с фиксиран срок, ако този срок е по-кратък или равен на 12 месеца — общата прогнозна стойност за срока на действие на договора за поръчка, или ако срокът на действие

на договора е по-дълъг от 12 месеца — общата стойност, която включва прогнозната остатъчна стойност;

б) при поръчки без фиксиран срок или чийто срок не може да бъде определен — месечната стойност, умножена по 48.

13. По отношение на поръчките за услуги основата за изчисляване на прогнозната им стойност, в зависимост от случая, е следната:

а) застрахователни услуги — платимата застрахователна премия и други форми на възнаграждение;

б) банкови и други финансови услуги — таксите, дължимите комисиони, лихвите и други форми на възнаграждение;

в) поръчки за проектиране — таксите, дължимите комисиони и други форми на възнаграждение.

14. По отношение на поръчките за услуги, в които не се посочва обща цена, основата за изчисляване на прогнозната стойност на поръчката е следната:

а) при поръчки с фиксиран срок, ако този срок е по-кратък или равен на 48 месеца — общата стойност за техния пълен срок;

б) при поръчки без определен срок или със срок, по-дълъг от 48 месеца — месечната стойност умножена по 48.

Член 17

Преглед на праговете

1. На всеки две години, считано от 30 юни 2013 г., Комисията проверява дали праговете съгласно член 15, букви а) и б) съответстват на праговете, установени в Споразумението за държавните поръчки на Световната търговска организация (СДП), като при необходимост ги преразглежда в съответствие с настоящия член.

В съответствие с метода за изчисляване, установен в СДП, Комисията изчислява стойността на тези прагове въз основа на средната дневна стойност на еврото спрямо специалните права на тираж (СПТ), за период от 24 месеца, който завършва на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари. Преразгледаната по такъв начин стойност на праговете се закръгля, когато е необходимо, надолу до най-близките хиляда евро, за да се гарантира спазването на приложимите прагове, предвидени в СДП, изразени в СПТ.

2. На всеки две години, считано от 1 януари 2014 г., Комисията определя стойностите, в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, на праговете по член 15, букви а) и б), преразгледани съгласно параграф 1 от настоящия член.

Едновременно с това Комисията определя стойността на прага по член 15, буква в) в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото.

В съответствие с метода за изчисление, установен в СДП, определянето на тези стойности се основава на средните дневни стойности на тези валути, съответстващи на приложимия праг, изразен в евро, за период от 24 месеца, завършващ на 31 август преди преразглеждането, което започва да се прилага от 1 януари.

3. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* информация за преразглежданите прагове по параграф 1, съответните им стойности в националните валути по параграф 2, първа алинея, и стойността, определена съгласно параграф 2, втора алинея, в началото на месец ноември след преразглеждането им.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103, за адаптиране на методиката, установена в параграф 1, втора алинея от настоящия член, към всяка промяна на методиката по СДП за преразглеждане на праговете по член 15, букви а) и б) и за определяне на съответните стойности в националните валути на държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, съгласно параграф 2 от настоящия член.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за преразглеждане на праговете по член 15, букви а) и б), когато е необходимо.

5. Когато е необходимо да се преразгледат праговете по член 15, букви а) и б), но ограниченото време не позволява да се приложи процедурата по член 103 и следователно са налице наложителни причини за спешност, за приемането на делегирани актове съгласно параграф 4, втора алинея от настоящия член се използва процедурата по член 104.

Раздел 2

Исключени поръчки и конкурси за проект, специални разпоредби за поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

Подраздел 1

Исключения, които се прилагат за всички възложители, и специални изключения за водоснабдяването и енергетиката

Член 18

Поръчки, възлагани с цел препродажба, лизинг или наем на трети лица

1. Настоящата директива не се прилага за поръчки, които се възлагат с цел препродажба или лизинг на трети лица, при условие че възложителят не се ползва със специално или изключително право да продава или да отдава под наеми или на лизинг предмета на такива поръчки, а други субекти са свободни да го продават или отдават на лизинг при същите условия като възложителя.

2. Възложителите уведомяват Комисията, при поискване от нейна страна, за всички категории продукти или дейности, които те считат за изключени по параграф 1. Комисията може периодично да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, с цел предоставяне на информация, списъци на категориите стоки и дейности, които тя счита, че попадат в това изключение. При това Комисията се съобразява с всички чувствителни търговски аспекти, които възложителите могат да изтъкнат, когато изпращат информация.

Член 19

Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани за цели, различни от извършването на попадаща в обхвата дейност или извършването на такава дейност в трета държава

1. Настоящата директива не се прилага за поръчки, които възложителите възлагат за цели, различни от извършването на техните дейности, описани в членове 8 — 14, или за извършването на такива дейности в трета държава, при условия, които не включват физическата употреба на мрежа или географски район в рамките на Съюза; тя не се прилага и за конкурси за проект с такова предназначение.

2. Възложителите уведомяват Комисията, при поискване от нейна страна, относно всякаква дейност, която те считат за изключена по параграф 1. Комисията може периодично да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*, с цел предоставяне на информация, списъци на категориите дейности, за които тя смята, че се отнася това изключение. При това Комисията се съобразява с всички чувствителни търговски аспекти, които възложителите могат да изтъкнат, когато изпращат тази информация.

Член 20

Поръчки и конкурси за проект, възлагани или организирани съгласно международни правила

1. Настоящата директива не се прилага към поръчки или конкурси за проект, които възложителят е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури за възлагане на поръчка, различни от предвидените в настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

- а) правен инструмент, установяващ международноправни задължения, например международно споразумение, сключено в съответствие с Договорите между държава членка и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите ги страни;
- б) международна организация.

Държавите членки съобщават всички правни инструменти, посочени в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, на Комисията, която може да се консултира с Консултативния комитет за обществени поръчки, посочен в член 105.

2. Настоящата директива не се прилага за поръчки и конкурси за проект, които възложителят възлага или организира в съответствие с правилата за поръчките, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, когато съответните поръчки или конкурси за проект са изцяло финансирани от съответната организация или институция; при поръчки или конкурси за проект, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчките.

3. Член 27 се прилага за поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които са възложени или организирани съгласно международни правила. Параграфи 1 и 2 от настоящия член не се прилагат за такива поръчки или конкурси за проект.

Член 21

Специални изключения за поръчки за услуги

Настоящата директива не се прилага за поръчки за услуги за:

- а) придобиването или наемането, независимо с какви финансови средства, на земя, съществуващи сгради или друга недвижима собственост, или права върху тях;
- б) арбитражни и помирителни услуги;
- в) някои от следните правни услуги:
 - i) представителство на клиент от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾ във:
 - арбитражна или помирителна процедура в държава членка, трета държава или пред международна арбитражна или помирителна инстанция; или
 - съдебно производство пред съд, юрисдикция или публичен орган на държава членка или трета държава или пред международен съд, юрисдикция или институция;
 - ii) правни съвети, предоставени при подготовката на производство по подточка i) от настоящата буква, или когато има конкретни основания да се счита и висока степен на вероятност въпросът, до който се отнасят правните съвети, да се превърне в предмет на такова производство, при условие че правните съвети са предоставени от адвокат по смисъла на член 1 от Директива 77/249/ЕИО;
 - iii) услуги по заверяване и удостоверяване на документи, които задължително се предоставят от нотариус;
 - iv) правни услуги, предоставяни от настойници или попечители, или други правни услуги, чиито доставчици са определени от съд или юрисдикция в съответната държава членка или съгласно закона изпълняват конкретни задачи под надзора на тези юрисдикции или съдилища;
 - v) други правни услуги, които във въпросната държава членка са свързани, макар и в отделни случаи, с упражняването на официална власт;

⁽¹⁾ Директива 77/249/ЕИО на Съвета от 22 март 1977 г. относно улесняване на ефективното упражняване от адвокатите на свободата на предоставяне на услуги (ОВ L 78, 26.3.1977 г., стр. 17).

- г) финансови услуги във връзка с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти по смисъла на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и операции, извършвани с Европейския инструмент за финансова стабилност и Европейския механизъм за стабилност;
- д) заеми, независимо дали са свързани или не с емитирането, продажбата, закупуването или прехвърлянето на ценни книжа или други финансови инструменти;
- е) трудови договори;
- ж) обществени услуги за пътнически превоз с железопътен транспорт или метро;
- з) услуги, свързани с гражданска отбрана, гражданска защита и предотвратяване на опасности, които се предоставят от организации или сдружения с нестопанска цел и които попадат в обхвата на кодове 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8; 98113100-9 и 85143000-3 по CPV, с изключение на услугите за превоз на пациенти с линейка;
- и) поръчки за предоставяне на програмно време или на предавания, които се възлагат на доставчици на радио или аудиовизуални медийни услуги. За целите на настоящия член „доставчици на медийни услуги“ има същия смисъл, като в член 1, параграф 1, буква г) от Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾. „Предаване“ има същия смисъл, като в член 1, параграф 1, буква б) от посочената директива, но включва също така и радиопредаванията и материалите за радиопредаванията. Освен това за целите на настоящата разпоредба „материал за предаванията“ има същия смисъл като „предаване“.

Член 22

Поръчки за услуги, възлагани въз основа на изключително право

Настоящата директива не се прилага по отношение на поръчки за услуги, възлагани на субект, който е възлагащ орган или на сдружение от възлагащи органи, въз основа на изключително право, с което те се ползват съгласно законови, подзаконови или публикувани административни разпоредби, съвместими с ДФЕС.

⁽¹⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги) (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

Член 23

Поръчки, възлагани от някои възложители за закупуване на вода и за снабдяването с енергия или с горива за производството на енергия

Настоящата директива не се прилага:

- а) при поръчки за закупуване на вода, ако те се възлагат от възложители, които участват в едната или и в двете дейности, свързани с питейна вода, посочени в член 10, параграф 1;
- б) при поръчки, които се възлагат от възложители, които също работят в сектора на енергетиката и извършват дейност по снабдяване по член 8, параграф 1, член 9, параграф 1 или член 14:
- и) енергия;
- ii) горива за производство на енергия.

Подраздел 2

Поръчки, включващи аспекти, свързани с отбраната и сигурността

Член 24

Отбрана и сигурност

1. По отношение на възложени поръчки и организирани конкурси за проект в областта на отбраната и сигурността настоящата директива не се прилага за:

- а) поръчки, попадащи в обхвата на Директива 2009/81/ЕО;
- б) поръчки, за които Директива 2009/81/ЕО не се прилага съгласно членове 8, 12 и 13 от нея.

2. Настоящата директива не се прилага за поръчки и конкурси за проект, които не са изключени съгласно параграф 1, когато защитата на основните интереси, свързани със сигурността на държава членка, не може да бъде гарантирана чрез мерки с по-малка степен на намеса, например чрез налагане на изисквания, насочени към защита на поверителния характер на информацията, която възложителите предоставят в хода на процедурата по възлагане на поръчка съгласно настоящата директива.

Освен това в съответствие с член 346, параграф 1, буква а) ДФЕС настоящата директива не се прилага за договори за поръчки и конкурси за проект, които не са изключени съгласно параграф 1 от настоящия член, когато прилагането на настоящата директива би задължило държава членка да предоставя информация, чието разглашаване тя счита за противоречашо на нейни основни интереси в областта на сигурността.

3. Настоящата директива не се прилага, когато възлагането и изпълнението на поръчката или конкурса за проект са обявени за секретни или трябва да бъдат придружени от специални мерки за сигурност съгласно законовите, подзаконовите или административните разпоредби в сила в дадена държава членка, при условие че държавата членка е установила, че съответните основни интереси не могат да бъдат гарантирани чрез мерки с по-малка степен на намеса, като посочените в параграф 2, първа алинея.

Член 25

Смесени поръчки за една и съща дейност, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. Настоящият член се прилага за смесени поръчки за една и съща дейност, които имат за предмет поръчки, попадащи в обхвата на настоящата директива, и поръчки или други елементи, попадащи в обхвата на член 346 ДФЕС или на Директива 2009/81/ЕО.

2. Когато различните части на дадена поръчка са обективно делими, възложителите могат да решат да възложат отделни поръчки за отделните части или да възложат само една поръчка.

Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки за отделните части, решението кой правен режим се прилага за всяка една от отделните поръчки се взема въз основа на характеристиките на съответната част.

Когато възложителите решат да възложат една поръчка, за определянето на приложимия правен режим се прилагат следните критерии:

а) когато част от дадена поръчка попада в обхвата на член 346 ДФЕС, поръчката може да бъде възложена, без да се прилага настоящата директива, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано по обективни причини;

б) когато част от дадена поръчка попада в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, поръчката може да бъде възложена в съответствие с посочената директива, при условие че възлагането с една поръчка е обосновано по обективни причини. Настоящата буква не засяга праговете и изключенията, предвидени в посочената директива.

Решението за възлагане с една поръчка обаче не може да бъде взето с цел изключване на поръчки от прилагането на настоящата директива или на Директива 2009/81/ЕО.

3. Параграф 2, трета алинея, буква а) се прилага за смесени поръчки, за които се прилага както буква а), така и буква б) от посочената алинея.

4. Когато различните части на дадена поръчка са обективно неделими, поръчката може да бъде възложена, без да се прилага настоящата директива, когато включва елементи, за които се прилага член 346 ДФЕС; в противен случай тя може да бъде възложена в съответствие с Директива 2009/81/ЕО.

Член 26

Поръчки за няколко дейности, включващи аспекти, свързани с отбраната или сигурността

1. При поръчки, имащи за цел да обхванат няколко дейности, възложителите могат да решат да възложат отделни поръчки за целите на всяка отделна дейност или да възложат само една поръчка. Когато възложителите решат да възложат отделни поръчки за различните части, решението кой правен режим се прилага за всяка от отделните поръчки се взема въз основа на характеристиките на съответната дейност.

В случай че възложителите изберат да възложат една поръчка, се прилага параграф 2 от настоящия член. Изборът дали да се възложи една поръчка или няколко отделни поръчки не може да се прави с цел изключване на поръчката или поръчките от обхвата на настоящата директива или от обхвата на Директива 2009/81/ЕО.

2. При поръчки, предназначени да обхванат дейност, която попада в обхвата на настоящата директива, и друга дейност, която:

а) попада в обхвата на Директива 2009/81/ЕО, или

б) попада в обхвата на член 346 ДФЕС,

поръчката може да бъде възложена в съответствие с Директива 2009/81/ЕО в случаите по буква а) и може да бъде възложена, без да се прилага настоящата директива, в случаите по буква б). Настоящата алинея не засяга праговете и изключенията, предвидени в Директива 2009/81/ЕО.

Поръчките по първа алинея, буква а), които в допълнение включват поръчка или други елементи, попадащи в обхвата на член 346 ДФЕС, могат да бъдат възлагани, без да се прилага настоящата директива.

Независимо от това, предпоставка за прилагането на първа и втора алинея е възлагането на само една поръчка да е обосновано от обективни причини и решението за възлагане на една поръчка да не е взето с цел изключването на поръчки от прилагането на настоящата директива.

Член 27

Поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които са възложени или организирани съгласно международни правила

1. Настоящата директива не се прилага към поръчки или конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които възложителят е задължен да възлага или организира в съответствие с процедури за възлагане на поръчка, различни от тези, уредени с настоящата директива, установени посредством което и да било от следните:

- а) международно споразумение или договореност, сключени в съответствие с Договорите, между държава членка и една или повече трети държави или техни подразделения, за строителство, доставки или услуги, предназначени за съвместна реализация или експлоатация на проект от подписалите страни;
- б) международно споразумение или договореност, свързани с разполагане на войски и отнасящи се до предприятия на държава членка или на трета държава;
- в) международна организация.

Всички споразумения или договорености, посочени в първа алинея, буква а) от настоящия параграф, се съобщават на Комисията, която може да се консултира с Консултативния комитет за обществени поръчки, посочен в член 105.

2. Настоящата директива не се прилага за поръчки и конкурси за проект, включващи аспекти от областта на отбраната или сигурността, които възложителят възлага в съответствие с правилата за поръчки, предвидени от международна организация или международна финансираща институция, когато съответните поръчки или конкурси за проект са изцяло финансирани от съответната организация или институция. При поръчки или конкурси за проект, съфинансирани предимно от международна организация или международна финансираща институция, страните договарят приложимите процедури за възлагане на поръчка.

Подраздел 3

Специални отношения (сътрудничество, свързани предприятия и съвместни предприятия)

Член 28

Поръчки между възлагащи органи

1. Поръчка, която се възлага от възлагащ орган на частноправно или публичноправно юридическо лице, попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

- а) възлагащият орган упражнява върху съответното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;
- б) повече от 80 % от дейността на контролираното юридическо лице се извършва при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращия възлагащ орган или от други юридически лица, контролирани от същия възлагащ орган;
- в) в контролираното юридическо лице няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

За възлагащ орган се счита, че упражнява върху юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена по смисъла на първа алинея, буква а), когато има решаващо влияние както върху стратегическите цели, така и върху значимите решения на контролираното юридическо лице. Такъв контрол може да бъде упражняван и от друго юридическо лице, което на свой ред е контролирано по същия начин от възлагащия орган.

2. Параграф 1 се прилага и в случаите, когато контролирано лице, което представлява възлагащ орган, възлага поръчка на своя контролиращ възлагащ орган или на друго юридическо лице, контролирано от същия възлагащ орган, при условие че в юридическото лице, на което се възлага обществената поръчка, няма пряко частно капиталово участие с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

3. Възлагащ орган, който не упражнява върху публичноправно или частноправно юридическо лице контрол по смисъла на параграф 1, може въпреки това да възложи на това юридическо лице поръчка, без да прилага настоящата директива, ако са изпълнени всички условия по-долу:

а) възлагащият орган упражнява съвместно с други възлагащи органи върху въпросното юридическо лице контрол, подобен на този, който упражнява върху собствените си структурни звена;

б) повече от 80 % от дейността на това юридическо лице се извършва при изпълнението на задачи, възложени му от контролиращите възлагащи органи или от други юридически лица, контролирани от същите възлагащи органи; както и

в) в контролираното юридическо лице няма пряко частно капиталово участие, с изключение на форми на частно капиталово участие, които не са свързани с контролни или блокиращи правомощия, които се изискват от разпоредби на националното законодателство в съответствие с Договорите и които не оказват решаващо влияние върху контролираното юридическо лице.

За целите на първа алинея, буква а) за възлагащите органи се счита, че упражняват съвместен контрол над дадено юридическо лице, ако са изпълнени всички условия по-долу:

i) органите по вземане на решение на контролираното юридическо лице са съставени от представители на всички участващи възлагащи органи. Отделни представители могат

да представляват няколко или всички участващи възлагащи органи;

ii) тези възлагащи органи са в състояние съвместно да упражнят решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения на контролираното юридическо лице; и

iii) контролираното юридическо лице не преследва интереси, които са в противоречие с интересите на контролиращите възлагащи органи.

4. Договор за поръчка, сключен само между два или повече възлагащи органа, попада извън обхвата на настоящата директива, когато са изпълнени всички условия по-долу:

а) поръчката установява или осъществява сътрудничество между участващите възлагащи органи, за да се гарантира, че задълженията им за предоставяне на обществени услуги се изпълняват с оглед постигането на общи за тях цели;

б) осъществяването на това сътрудничество се ръководи единствено от съображения, свързани с обществения интерес; както и

в) участващите възлагащи органи извършват на свободния пазар по-малко от 20 % от дейността, свързана със сътрудничеството.

5. За определянето на процента от дейността, посочен в параграф 1, първа алинея, буква б), параграф 3, първа алинея, буква б) и параграф 4, буква в), се взема предвид средният общ оборот или подходящ друг показател, основан на дейността, например разходите на съответното юридическо лице по отношение на услуги, доставки и строителство през трите години, предшестващи възлагането на поръчката.

Когато поради датата, на която е създадено или е започнало да извършва дейност юридическото лице, или поради реорганизация на дейността му няма данни за оборота или за друг показател, основан на дейността, например разходите, за предходните три години или когато тези данни вече не са актуални, е достатъчно да се докаже, че способът за измерване на дейността е достоверен, по-специално посредством прогнози за дейността.

Член 29

Поръчки, възложени на свързано предприятие

1. За целите на настоящия член „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, чиито годишни отчети са консолидирани с тези на възложителя в съответствие с изискванията на Директива 2013/34/ЕС.

2. В случай на субекти, за които не се прилага Директива 2013/34/ЕС, „свързано предприятие“ означава всяко предприятие, което:

- а) може да е, пряко или непряко, под доминиращото влияние от страна на възложителя;
- б) може да упражнява доминиращо влияние върху възложителя; или
- в) заедно с възложителя попада под доминиращото влияние на друго предприятие поради собственост, финансово участие или правилата, които се прилагат към него.

За целите на настоящия параграф понятието „доминиращо влияние“ има същия смисъл като посочения в член 4, параграф 2, втора алинея.

3. Независимо от член 28 и при условие че са изпълнени условията на параграф 4 от настоящия член, настоящата директива не се прилага за поръчки, възложени:

- а) от възложител на свързано предприятие; или
- б) от съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на дейности, описани в членове 8 — 14, на предприятие, което е свързано с един от тези възложители.

4. Параграф 3 се прилага по отношение на:

- а) поръчки за услуги, при условие че най-малко 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е получен от предоставяне на услуги на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчитат всички услуги, предоставени от това предприятие,

- б) поръчки за доставки, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е получен от предоставянето на доставки на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчитат всички доставки, предоставени от това предприятие;

- в) по отношение на поръчки за строителство, при условие че поне 80 % от средния общ оборот на свързаното предприятие за предходните три години, е получен от предоставянето на строителство на възложителя или на други предприятия, с които то е свързано, като се отчита цялото предоставено от това предприятие строителство.

5. Когато поради датата, на която е създадено или е започнало да извършва дейност свързаното предприятие, няма данни за оборота му през последните три години, достатъчно е това предприятие да докаже, че оборотът, посочен в параграф 4, букви а), б) или в), е достоверен, по-специално чрез прогнози за дейността.

6. Когато не едно, а повече предприятия, които са свързани с възложителя, с когото образуват икономическа група, предоставят същите или сходни услуги, доставки или строителство, процентите се изчисляват, като се вземе предвид общият оборот, получен от предоставянето на услуги или извършването на доставки или строителство от тези свързани предприятия.

Член 30

Поръчки, възложени на съвместно предприятие или на възложител, който е част от съвместно предприятие

Независимо от член 28 и при условие че съвместното предприятие е създадено за извършване на съответната дейност за срок от най-малко три години и че учредителният документ на съвместното предприятие предвижда учредилите го възложители да запазят участието си в него най-малко за същия срок, настоящата директива не се прилага за поръчки, които се възлагат от някой от следните:

- а) съвместно предприятие, създадено от определен брой възложители само за извършване на дейности по смисъла на членове 8 — 14, на някой от тези възложители; или
- б) възложител на съвместно предприятие, в което той участва.

Член 31

Представяне на информация

При поискване възложителите представят на Комисията следната информация относно прилагането на член 29, параграфи 2 и 3 и на член 30:

- а) наименованията на съответните предприятия или съвместни предприятия;
- б) естеството и стойността на съответните поръчки;
- в) доказателства, които Комисията счита за необходими за удостоверяване, че отношенията между предприятието или съвместното предприятие, на които се възлагат поръчките, и възложителя отговарят на изискванията на член 29 или член 30.

Подраздел 4

Специални случаи

Член 32

Услуги за научноизследователска и развойна дейност

Настоящата директива се прилага само за поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност, обхванати от кодове от 73000000-2 до 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 и 73430000-5 по CPV, когато са изпълнени и двете условия по-долу:

- а) ползите възникват изцяло на възложителя, за да ги използва при извършване на дейността си; и
- б) предоставената услуга се заплаща изцяло от възложителя.

Член 33

Поръчки, за които се прилагат специални правила

1. Без да се засяга член 34 от настоящата директива, Република Австрия и Федерална република Германия, при условията, посочени в разрешението, или съгласно други подходящи мерки, гарантират, че всеки субект, осъществяващ дейност в секторите, посочени в Решение 2002/205/ЕО на Комисията⁽¹⁾ и Решение 2004/73/ЕО на Комисията⁽²⁾:

⁽¹⁾ Решение 2002/205/ЕО на Комисията от 4 март 2002 г. по искане на Австрия за прилагане на специален режим, предвиден в член 3 от Директива 93/38/ЕИО (ОВ L 68, 12.3.2002 г., стр. 31).

⁽²⁾ Решение 2004/73/ЕО на Комисията от 15 януари 2004 г. по искане на Германия за прилагане на специален режим, предвиден в член 3 от Директива 93/38/ЕИО (ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 57).

а) съблюдава принципите на недискриминация и конкуренция при възлагане на поръчки за доставки, строителство и услуги, по-специално по отношение на информацията, която субектът предоставя на икономическите оператори относно намеренията си за възлагане на поръчки;

б) представя на Комисията, при условията, определени в Решение 93/327/ЕИО на Комисията⁽³⁾, информация, свързана с поръчките, които възлага.

2. Без да се засяга член 34, Обединеното кралство, при условията, посочени в разрешението, или съгласно други подходящи мерки, гарантира, че всеки субект, осъществяващ дейност в секторите, посочени в Решение 97/367/ЕИО, прилага параграф 1, букви а) и б) от настоящия член по отношение на поръчките, възложени за упражняване на тази дейност в Северна Ирландия.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за поръчки, възложени с цел проучване за нефт или газ.

Подраздел 5

Дейности, пряко изложени на конкуренция, и свързани с тях процедурни разпоредби

Член 34

Дейности, пряко изложени на конкуренция

1. По отношение на поръчките, предназначени да създадат условия за осъществяването на дейност, посочена в членове 8 — 14, не се прилага настоящата директива, ако държавата членка или възложителите, след като представят искането по член 35, могат да докажат, че в държавата членка, в която тя се осъществява, дейността е изложена пряко на конкуренцията на пазари, достъпът до които не е ограничен; настоящата директива не се прилага и по отношение на конкурси за проект, организирани с цел осъществяването на подобна дейност. Съответната дейност може да бъде част от по-голям сектор или да се осъществява само в определени части на съответната държава членка. Оценката на конкуренцията, посочена в първо изречение от настоящия параграф, която се извършва за целите на настоящата директива с оглед на информацията, с която разполага Комисията, не засяга прилагането на правото в областта на конкуренцията. Тази оценка се извършва, като се отчита пазарът на въпросните дейности и съответният географски пазар по смисъла на параграф 2.

⁽³⁾ Решение 93/327/ЕИО на Комисията от 13 май 1993 г. за определяне на условията, при които възложителите на обществени поръчки, разработващи географски зони с цел търсене или добиване на петрол, газ, въглища или други твърди горива, трябва да представят на Комисията информация за сключените договори (ОВ L 129, 27.5.1993 г., стр. 25).

2. За целите на параграф 1 от настоящия член въпросът дали дадена дейност е пряко изложена на конкуренция се решава въз основа на критерии, които съответстват на свързаните с конкуренцията разпоредби на ДФЕС. Тези критерии могат да включват характеристиките на съответните стоки или услуги, наличието на алтернативни стоки или услуги, за които се приема, че могат да бъдат заместители от гледна точка на търсенето или на предлагането, цените и същинското или потенциалното наличие на повече от един доставчик на въпросните продукти или услуги.

Съответният географски пазар, въз основа на който се оценява излагането на конкуренция, включва района, в който съответните предприятия участват в търсенето и предлагането на стоки или услуги, в който условията на конкуренция са достатъчно еднородни и който може да се разграничи от съседните райони, защото в частност условията на конкуренцията са съществено по-различни в тези райони. В оценката се отчитат по-специално естеството и характеристиките на съответните стоки или услуги, наличието на пречки за навлизане на пазара или на потребителски предпочитания, на съществени разлики в пазарните дялове на предприятията между съответния район и съседните райони или на съществени разлики в цените.

3. За целите на параграф 1 от настоящия член се счита, че достъпът до пазара не е ограничен, ако държавата членка е изпълнила и приложила законодателните актове на Съюза, изброени в приложение III.

Ако въз основа на първа алинея не може да се счете, че достъпът до даден пазар е свободен, то тогава трябва да се докаже, че достъпът до въпросния пазар е свободен съгласно правната уредба и на практика.

Член 35

Процедура за установяване на приложимостта на член 34

1. Когато държава членка или възложител, когато това е предвидено в законодателството на съответната държава членка, считат въз основа на критериите, предвидени в член 34, параграфи 2 и 3, че дадена дейност е пряко изложена на конкуренцията на пазари, достъпът до които не е ограничен, те могат да подадат до Комисията искане да установи, че настоящата директива не се прилага за възлагане на поръчки или организиране на конкурси за проект за изпълнението на тази дейност, като, когато е целесъобразно, искането е придружено от становище, прието от независим национален орган, който е компетентен по отношение на съответната дейност. Подобни искания могат да засягат дейности, които са част от по-голям сектор или които се осъществяват само в определени части на съответната държава членка.

В искането съответната държава членка или възложител уведомяват Комисията за всички факти от значение, и по-специално за всеки закон, подзаконов акт, административна разпоредба или споразумение, имащи отношение към изпълнението на условията по член 34, параграф 1.

2. Комисията незабавно уведомява съответната държава членка, освен когато искането на възложителя е придружено от обосновано и подкрепено с доказателства становище, прието от независим национален орган, компетентен по отношение на съответната дейност, в което са анализирани задълбочено условията за евентуалната приложимост на член 34, параграф 1 за въпросната дейност съгласно параграфи 2 и 3 от посочения член. В тези случаи съответната държава членка уведомява Комисията за всички факти от значение, и по-специално за всеки закон, подзаконов акт, административна разпоредба или споразумение, имащи отношение към изпълнението на условията по член 34, параграф 1.

3. При искане, подадено в съответствие с параграф 1 от настоящия член, Комисията може чрез актове за изпълнение, приети в сроковете, определени в приложение IV, да установи дали някоя дейност по членове 8 — 14 е изложена пряко на конкуренция въз основа на критериите, посочени в член 34. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105, параграф 2.

Настоящата директива престава да се прилага по отношение на поръчки, предназначени да създадат условия за осъществяването на съответната дейност, и конкурси за проект, организирани за осъществяването на такава дейност, във всеки от следните случаи:

а) Комисията е приела акт за изпълнение, с който се установява приложимостта на член 34, параграф 1, в рамките на срока, определен в приложение IV;

б) не е приела акта за изпълнение в рамките на срока, определен в приложение IV.

4. След като представят искане, държавата членка или възложителят могат със съгласието на Комисията да го изменят съществено, по-специално по отношение на съответните дейности или географски райони. В такъв случай се прилага нов срок за приемане на акта за изпълнение, който се изчислява в съответствие с параграф 1 от приложение IV, освен ако не бъде договорен по-кратък срок между Комисията и държавата членка или възложителя, подал искането.

5. Когато процедура по параграфи 1, 2 и 4 вече е започнала по отношение на някоя дейност в определена държава членка, последващите искания във връзка със същата дейност в същата държава членка, попадени преди изтичането на срока, предвиден за първото искане, не се считат за нови процедури и се разглеждат във връзка с първото искане.

6. Комисията приема акт за изпълнение, с който установява подробни правила за прилагане на параграфи 1 — 5. Този акт за изпълнение трябва да съдържа най-малко правила за:

- а) публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* с информационна цел на датата, на която започва да тече и изтича срокът, посочен в параграф 1 от приложение IV, включително удължаванията или прекъсванията на срока, както е предвидено в посоченото приложение;
- б) оповестяването на евентуалната приложимост на член 34, параграф 1 в съответствие с параграф 3, втора алинея, буква б) от настоящия член;
- в) разпоредби за прилагане относно формата, съдържанието и други подробности за исканията по параграф 1 от настоящия член.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105, параграф 2.

ГЛАВА IV

Общи принципи

Член 36

Принципи на поръчките

1. Възложителите третират икономическите оператори при условията на равнопоставеност и без да ги дискриминират, и действат по прозрачен и пропорционален начин.

Поръчките не трябва да се подготвят с цел изключването им от обхвата на настоящата директива или изкуствено ограничаване на конкуренцията. Приема се, че има изкуствено ограничаване на конкуренцията, когато поръчката е подготвена с цел да се даде неоправдано предимство на определени икономически оператори или те да се поставят в неизгодно положение.

2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че при изпълнението на договорите за поръчки икономическите оператори спазват приложимите задължения в областта на екологичното, социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение XIV.

Член 37

Икономически оператори

1. Икономически оператори, които съгласно правото на държавата членка, в която са установени, имат право да

предоставят съответните услуги, не могат да бъдат отхвърлени единствено на основание, че съгласно правото на държавата членка, в която се възлага поръчката, от тях се изисква да бъдат физически или юридически лица.

Въпреки това, при поръчките за услуги и строителство, както и при поръчките за доставки, включващи и услуги или дейности по проучване на терена и инсталиране, към юридическите лица може да бъде предявено изискване да посочат в офертата или заявлението си за участие имената и съответната професионална квалификация на служителите, които отговарят за изпълнението на съответната поръчка.

2. Групите от икономически оператори, включително временните сдружения, могат да участват в процедурите за възлагане на обществени поръчки. Възложителите не могат да изискват от тях да възприемат определена правна форма, за да представят оферта или заявление за участие.

Когато е необходимо, възложителите могат да пояснят в документацията за поръчката по какъв начин групи от икономически оператори трябва да изпълняват критериите и изискванията за квалификация и качествен подбор по членове 77 — 81, при условие че това е обосновано по обективни причини и е пропорционално. Държавите членки могат да установят стандартни условия за начина, по който се изпълняват тези изисквания от групи от икономически оператори.

Условията за изпълнение на поръчка от такива групи от икономически оператори, които се различават от условията за индивидуалните участници, също трябва да са обосновани от обективни причини и да са пропорционални.

3. Независимо от параграф 2, възложителите могат да поискат от групите от икономически оператори да възприемат определена правна форма, след като поръчката им бъде възложена, доколкото такава промяна е необходима за задоволителното изпълнение на поръчката.

Член 38

Запазени поръчки

1. Държавите членки могат да запазят правото на участие в процедури за възлагане на поръчка за защитени предприятия или икономически оператори, чиято основна цел е социалното и професионално интегриране на хора с увреждания или хора в неравностойно положение, или да предвидят такива поръчки да бъдат изпълнявани по програми за създаване на защитени работни места, при условие че най-малко 30 % от служителите на тези предприятия, икономически оператори или програми за работници с увреждания или в неравностойно положение.

2. В поканата за участие в състезателната процедура трябва да се съдържа позоваване на настоящия член.

Член 39

Поверителност

1. Освен ако не е предвидено друго в настоящата директива или в националното право, на което е подчинен възложителят, по-специално законодателството относно достъпа до информация, и без да се засягат задълженията, свързани с обявяването на възложените поръчки и с информацията за кандидати и оференти по членове 70 и 75, възложителят не може да разкрива информация, предоставена му от икономическите оператори, която те са определили като поверителна, включително, но не само, технически или търговски тайни и поверителните аспекти на офертите.

2. Възложителите могат да наложат на икономическите оператори изисквания, имащи за цел защитата на поверителния характер на информацията, която възложителите предоставят в хода на процедурата за възлагане на поръчка, включително информацията, предоставена във връзка с използването на квалификационна система, независимо дали това е било предмет на обявление за съществуването на квалификационна система, използвано като покана за участие в състезателна процедура.

Член 40

Правила за предаване на информация

1. Държавите членки гарантират, че всички съобщения и всеки обмен на информация по настоящата директива, и по-специално при електронното подаване, се предават и извършват с електронни средства за комуникация съгласно изискванията на настоящия член. Инструментите и устройствата, които трябва да бъдат използвани за осъществяване на комуникацията по електронен път, както и техните технически характеристики, трябва да са недискриминационни, широкодостъпни и оперативни съвместими с продуктите на ИКТ за широка употреба и да не ограничават достъпа на икономическите оператори до процедурата за възлагане на поръчка.

Независимо от първа алинея възложителите не са задължени да изискват използването на електронни средства за комуникация в процеса на подаване на документите в следните случаи:

а) поради специализирания характер на обществената поръчка използването на електронни средства за комуникация би изисквало специфични инструменти, устройства или формати

на файлове, които не са общодостъпни или не са поддържани от общодостъпни приложения;

б) приложенията, поддържащи формати на файлове, които са подходящи за описанието на офертите, използват формати на файлове, които не могат да бъдат обработвани от други свободно достъпни или общодостъпни приложения или които са включени в лицензионна схема за защита на авторски права и не могат да се предоставят за изтегляне или използване от разстояние от страна на възложителя;

в) използването на електронни средства за комуникация би изисквало специално офис оборудване, с което по принцип възложителите не разполагат;

г) в документацията за поръчката се изисква представяне на мостри или макети, които не могат да бъдат предадени с електронни средства.

По отношение на съобщения, за които не се използват електронни средства за комуникация съгласно втора алинея, се използва пощенска или друга подходяща куриерска услуга или комбинация от пощенска или друга подходяща куриерска услуга и електронни средства.

Независимо от първа алинея от настоящия параграф, възложителите не са задължени да изискват в процеса на подаването на офертите да се използват електронни средства за комуникация, когато използването на средства за комуникация, различни от електронните, е необходимо заради пробив в сигурността на електронните средства за комуникация, или с цел защита на особено чувствителна информация, която изисква равнище на защита, което е толкова високо, че не може да се осигури в достатъчна степен с използването на електронни инструменти и устройства, които са общодостъпни за икономическите оператори или които те могат да си набавят чрез други средства за достъп по смисъла на параграф 5.

Възложителите, които в съответствие с втора алинея от настоящия параграф изискват в процеса на подаване да се използват средства за комуникация, различни от електронните, са длъжни да посочат причините за това изискване в индивидуалния доклад по член 100. Когато е приложимо, възложителите посочват в индивидуалния доклад причините, поради които използването на средства за комуникация, различни от електронните, е било счтено за необходимо при прилагането на четвърта алинея от настоящия параграф.

2. Независимо от параграф 1, устната комуникация може да бъде използвана за съобщения, които не съставляват съществени елементи от процедурата за възлагане на поръчка, при условие че съдържанието на устната комуникация е документирано в достатъчна степен. За тази цел съществените елементи на процедурата за възлагане на поръчка включват документацията за поръчката, заявленията за участие, потвържденията за интерес и офертите. По-специално, устната комуникация с оферентите, която би могла да окаже значително влияние върху съдържанието и оценката на офертите, трябва да се документира в достатъчна степен и с подходящи средства като писмени или аудиозаписи или обобщения на основните елементи на комуникацията.

3. При всеки случай на предаване, обмен и съхраняване на информацията, възложителите гарантират защитата на целостта на данните и поверителността на офертите и заявленията за участие. Те разглеждат съдържанието на офертите и заявленията за участие само след изтичане на срока за тяхното подаване.

4. За обществените поръчки за строителство и конкурсите за проект държавите членки могат да изискват използването на специални електронни средства, например инструменти за електронно моделиране на информация за строителни работи или подобни. В такива случаи възложителите осигуряват други средства за достъп съгласно предвиденото в параграф 5, докато тези инструменти не станат общодостъпни по смисъла на второ изречение от параграф 1, първа алинея.

5. Възложителите могат, когато е необходимо, да изискват използването на инструменти, които не са общодостъпни, при условие че предложат други средства за достъп.

Счита се, че възложителите предлагат подходящи други средства за достъп във всяка от следните ситуации, когато те:

а) предлагат неограничен и пълен пряк безплатен достъп с електронни средства до тези инструменти и устройства от датата на публикуване на обявлението в съответствие с приложение IX или от датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес. В текста на обявлението или поканата за потвърждаване на интерес се посочва интернет адресът, на който са достъпни тези инструменти и устройства;

б) осигуряват на оферентите, които нямат достъп до съответните инструменти и устройства или нямат възможност да ги получат в рамките на съответните срокове по независещи от оферентите причини, достъп до процедурата за възлагане на поръчка чрез генериране на кодове за еднократен достъп, достъпни безплатно онлайн; или

в) поддържат друг път за електронно подаване на оферти.

б. В допълнение към изискванията, посочени в приложение V, следните правила се прилагат за инструментите и устройствата за електронно предаване и получаване на оферти, както и за електронно получаване на заявления за участие:

а) заинтересованите страни разполагат с информацията относно спецификациите, необходима за електронно подаване на оферти и заявления за участие, включително чрез криптиране и предоставяне на услуга за удостоверяване на време;

б) държавите членки или възложителите, които действат съобразно установена от съответната държава членка обща рамка, посочват необходимото ниво на защита за електронните средства за комуникация на различните етапи от конкретната процедура за възлагане на обществена поръчка; нивото трябва да е пропорционално на съпътстващите рискове;

в) когато държавите членки или възложителите, които действат съобразно установена от съответната държава членка обща рамка, преценят след извършване на оценка в съответствие с буква б) от настоящия параграф, че нивото на рисковете налага използването на усъвършенствани електронни подписи, съгласно определението от Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, възложителите приемат усъвършенствани електронни подписи, предоставени като квалифицирано удостоверение, като вземат предвид дали удостоверенията са осигурени от доставчик на удостоверителни услуги, който е включен в доверителните списъци, предвидени с Решение 2009/767/ЕО на Комисията⁽²⁾, и които са създадени със или без устройство за защитено създаване на подписи, при спазване на следните условия:

⁽¹⁾ Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1999 г. относно правната рамка на Общността за електронните подписи (ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12).

⁽²⁾ Решение 2009/767/ЕО на Комисията от 16 октомври 2009 г. за определяне на мерки, улесняващи прилагането на процедури с помощта на електронни средства чрез единични звена за контакт в съответствие с Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 274, 20.10.2009 г., стр. 36).

- i) възложителите определят изисквания формат за усъвършенстван електронен подпис въз основа на форматите, установени с Решение 2011/130/ЕС на Комисията⁽¹⁾, и въвеждат необходимите мерки за техническото обработване на тези формати; когато се използва различен формат за електронен подпис, електронният подпис или електронният документ съдържа информация относно съществуващите възможности за валидиране, за които отговаря държавата членка. Възможностите за валидиране позволяват на възложителя да валидира получения електронен подпис като усъвършенстван електронен подпис, за който има квалифицирано удостоверение, онлайн, безплатно и по начин, разбираем за лицата, за които съответният език не е роден. Държавите членки предоставят информацията относно доставчика на услугите за валидиране на Комисията, която осигурява в интернет публичен достъп до представената от държавите членки информация;
- ii) когато офертата е подписана с помощта на квалифицирано удостоверение, което е включено в доверителен списък, възложителите не може да прилагат допълнителни изисквания, които могат да затруднят използването на тези подписи от офертите.

По отношение на документите, използвани в рамките на процедура за възлагане на поръчка, които са подписани от компетентен орган на държава членка или от друг автор, компетентният орган или другият автор на документите, може да определи изисквания формат на усъвършенстван електронен подпис в съответствие с изискванията на член 1, параграф 2 от Решение 2011/130/ЕС. Те въвеждат необходимите мерки, за да може технически да обработват този формат, като включват нужната информация за оглед на обработването на подписа в съответния документ. Тези документи трябва да съдържат в електронния подпис или в електронния документ информация за съществуващите възможности за валидиране, които позволяват получения електронен подпис да бъде валидиран онлайн, безплатно и по начин, който е разбираем за лицата, за които съответният език не е роден.

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за изменение на техническите данни и характеристиките, посочени в приложение V, с цел отчитане на развитието на технологиите.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за изменение на списъка в параграф 1, втора алинея, букви а) — г) от настоящия член, когато развитието на технологиите направи неподходяща продължителната употреба на изключения при използването на електронни средства за комуникация или, по изключение, когато

⁽¹⁾ Решение 2011/130/ЕС на Комисията от 25 февруари 2011 година за установяване на минимални изисквания за трансграничната обработка на документи, подписани електронно от компетентните органи съгласно Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 53, 26.2.2011, стр. 66)

трябва да се предвидят нови изключения поради развитието на технологиите.

За да се гарантира оперативната съвместимост на техническите формати и стандартите за процеси и съобщения, особено в трансграничен контекст, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за въвеждане на задължителното използване на такива специфични технически стандарти, по-специално във връзка с използването на възможността за електронно подаване, на електронни каталози и на средства за електронна удостоверяване на самоличността само когато техническите стандарти са напълно изпитани и ползата от тях е доказана в практиката. Преди да направи задължително използването на даден технически стандарт, Комисията внимателно проучва и свързаните с това разходи, по-специално по отношение на адаптирането към съществуващите решения за електронно възлагане на поръчки, включително инфраструктура, процеси или софтуер.

Член 41

Номенклатури

1. Всички препратки към номенклатури в контекста на обществените поръчки трябва да се основават на „Общия терминологичен речник, свързан с обществените поръчки (CPV)“, приет с Регламент (ЕО) № 2195/2002

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 за адаптиране на кодовете по CPV, посочени в настоящата директива, когато се налага в настоящата директива да се отразят промени в номенклатурата по CPV и тези промени не водят до изменение на в обхвата на настоящата директива.

Член 42

Конфликти на интереси

Държавите членки гарантират, че възлагащите органи вземат необходимите мерки за ефективно предотвратяване, разкриване и отстраняване на конфликтите на интереси, които възникват при провеждането на процедури за възлагане на поръчка, така че да се избегне нарушаването на конкуренцията и да се осигури равнопоставеност на всички икономически оператори.

Понятието „конфликт на интереси“ включва най-малкото всяко положение, при което служители на възлагащия орган или на доставчик на услуги за възлагане на поръчки, действащ от името на възлагащия орган, които участват в провеждането на процедурата за възлагане на поръчка или могат да повлияят на резултата от нея, имат пряк или косвен финансов, икономически или друг личен интерес, за който би могло да се приеме, че влияе на тяхната безпристрастност и независимост във връзка с процедурата за възлагане на поръчка.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ЗА ПОРЪЧКИТЕ

ГЛАВА I

Процедури

Член 43

Условия, свързани със СДП и други международни споразумения

Доколкото попадат в обхвата на приложения 3, 4 и 5 и Общите забележки към приложение I на Европейския съюз към СДП, както и на другите обвързващи Съюза международни споразумения, възложителите по смисъла на член 4, параграф 1, буква а) третираат строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на подписаните тези споразумения страни по не по-малко благоприятен начин от този, по който третират строителството, доставките, услугите и икономическите оператори на Съюза.

Член 44

Избор на процедури

1. При възлагане на поръчки за доставки, строителство или услуги възложителите прилагат процедурите, адаптирани в съответствие с настоящата директива, при условие че бъде публикувана покана за участие в състезателна процедура в съответствие с настоящата директива, без да се засяга член 47.

2. Държавите членки осигуряват на възложителите възможност да прилагат открити или ограничени процедури или процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура съгласно предвиденото в настоящата директива.

3. Държавите членки осигуряват на възложителите възможност да прилагат състезателни диалози и партньорства за иновации съгласно предвиденото в настоящата директива.

4. Поканата за участие в състезателна процедура може да бъде отправена посредством:

- а) периодично индикативно обявление по член 67, когато поръчката се възлага с ограничена процедура или процедура на договаряне;
- б) обявление за съществуването на квалификационна система по член 68, когато поръчката се възлага с ограничена процедура или процедура на договаряне или със състезателен диалог или партньорство за иновации;
- в) обявление за поръчка по член 69.

В случая по буква а) от настоящия параграф икономическите оператори, изразили интерес след публикуването на периодичното индикативно обявление, впоследствие се канят да

потвърдят своя интерес писмено посредством „покана за потвърждаване на интерес“ в съответствие с член 74.

5. В специалните случаи и обстоятелства, изрично посочени в член 50, държавите членки могат да осигурят на възложителите възможност да прилагат процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура. Държавите членки не допускат тази процедура да бъде прилагана в никакви други случаи, освен посочените в член 50.

Член 45

Открита процедура

1. При откритите процедури всеки заинтересован икономически оператор може да подаде оферта в отговор на покана за участие в състезателна процедура

Минималният срок за получаване на офертите е 35 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка.

Заедно с офертата се изпраща поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

2. Когато възложителите са публикували периодично индикативно обявление, което не се използва като покана за участие в състезателна процедура, минималният срок за получаване на оферти по параграф 1, втора алинея от настоящия член може да се съкрати на 15 дни, ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) периодичното индикативно обявление включва, освен информацията, изисквана съгласно част А, раздел I от приложение VI, и цялата информация, изисквана съгласно част А, раздел II от приложение VI, доколкото тази информация е била на разположение към момента на публикуване на периодичното индикативно обявление;
- б) периодичното индикативно обявление е изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на обявлението за поръчката.

3. Когато неотложни обстоятелства, надлежно обосновани от възложителя, направят невъзможно прилагането на срока по параграф 1, втора алинея, той може да определи срок, който е не по-кратък от 15 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката.

4. Възложителят може да съкрати с пет дни срока за получаване на оферти по параграф 1, втора алинея от настоящия член, когато допуска подаване на офертите с електронни средства в съответствие с член 40, параграф 4, първа алинея и член 40, параграфи 5 и 6.

Член 46

Ограничена процедура

1. При ограничените процедури всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура, като представи поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или на поканата за потвърждаване на интерес и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни.

2. Само икономическите оператори, поканени от възложителя след негова оценка на представената информация, могат да подадат оферта. Възложителите могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 78, параграф 2.

Срокът за получаване на оферти може да бъде определен по взаимно споразумение между възложителя и избраните кандидати, при условие че всички избрани кандидати разполагат с еднакво време, за да изготвят и предадат своите оферти.

При липса на споразумение относно срока за получаване на офертите, този срок е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Член 47

Процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура

1. При процедурите на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на такава покана, като представи поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва периодично индикативно обявление като покана за участие в състезателна процедура – датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни.

2. Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценка на предоставената информация, могат да участват в договарянето. Възложителите могат да ограничат броя на

подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 78, параграф 2.

Срокът за получаване на оферти може да бъде определен по взаимно споразумение между възложителя и избраните кандидати, при условие че всички те разполагат с еднакво време, за да изготвят и предадат своите оферти.

При липса на споразумение относно срока за получаване на офертите, този срок е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти.

Член 48

Състезателен диалог

1. При състезателния диалог всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура съгласно член 44, параграф 4, букви б) и в), като представи поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва периодично индикативно обявление като покана за участие в състезателна процедура — датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни.

Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценка на представената информация, могат да участват в диалога. Възложителите могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 78, параграф 2. Поръчката се възлага единствено въз основа на критерия за възлагане на офертата, характеризира се с най-доброто съотношение качество/цена в съответствие с член 82, параграф 2.

2. Възложителите посочват и определят своите потребности и изисквания в поканата за участие в състезателната процедура и/или в описателен документ. Едновременно с това и в същите документи те посочват и определят избраните критерии за възлагане и определят индикативен график.

3. Възложителите започват диалог с участниците, избрани съгласно съответните разпоредби на членове 76 — 81, целта на който е да се установят и определят най-подходящите средства за удовлетворяване на потребностите на възложителите. По време на диалога последните могат да обсъждат всички аспекти на поръчката с избраните участници.

По време на диалога възложителите гарантират равнопоставеност на всички участници. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои участници за сметка на други.

В съответствие с член 39 възложителите не разкриват на другите участници предложените решения или друга поверителна информация, предоставена по време на диалога от участващ кандидат или оферент, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

4. Състезателните диалози могат да се провеждат на последователни етапи, за да се намали броят на решенията за обсъждане на етапа на диалога, като се прилагат критериите за възлагане, установени в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ. Възложителят посочва дали ще използва тази възможност в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ.

5. Възложителят продължава диалога, докато набележи решението или решенията, които могат да удовлетворят неговите потребности.

6. След като обявят диалога за приключен и уведомят за това оставащите участници, възложителите ги канят да представят окончателните си оферти въз основа на представеното(ите) и конкретизирано(и) по време на диалога решение(я). Офертите трябва да съдържат всички задължителни елементи, необходими за изпълнението на проекта.

Офертите могат да бъдат разяснявани, уточнявани и подобрявани по искане на възложителя. Подобни разяснения, уточнения, подобрения и допълнителна информация обаче не могат да променят основните характеристики на офертата или на поръчката, включително потребностите и изискванията, посочени в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ, когато тези промени в елементите, потребностите и изискванията има вероятност да доведат до нарушаване на конкуренцията или до дискриминация.

7. Възложителите оценяват получените оферти въз основа на критериите за възлагане, изложени в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ.

По искане на възложителя може да се проведе договаряне с оферента, определен като подал офертата, характеризираща се с най-доброто съотношение качество/цена в съответствие с член 82, параграф 2, за да се потвърдят финансовите ангажименти или други условия, съдържащи се в офертата, като се уточнят окончателно условията на поръчката, при условие че това не

води до изменение по същество на основни параметри на офертата или на поръчката, включително потребностите и изискванията, посочени в поканата за участие в състезателната процедура или в описателния документ, и че няма опасност от нарушаване на конкуренцията или от дискриминация.

8. Възложителите могат да предвидят награди или плащания за участниците в диалога.

Член 49

Партньорство за иновации

1. При партньорствата за иновации всеки икономически оператор може да подаде заявление за участие в отговор на покана за участие в състезателна процедура съгласно член 44, параграф 4, букви б) и в), като представи поисканата от възложителя информация за качествен подбор.

В документацията за поръчката възложителят посочва потребността от новаторски продукт, услуга или строителство, която не може да бъде удовлетворена чрез закупуване на вече налични на пазара продукти, услуги или строителство. Той посочва кои елементи от описанието представляват минималните изисквания, на които трябва да отговарят всички оферти. Предоставената информация трябва да бъде достатъчно точна, за да могат икономическите оператори да определят характера и обхвата на търсеното решение и да решат дали да подадат заявление за участие в процедурата.

Възложителите могат да решат да установят партньорство за иновации с един или с няколко партньора, които да извършват отделна научноизследователска и развойна дейност.

Минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни. Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценка на представената информация, могат да участват в процедурата. Възложителите могат да ограничат броя на подходящите кандидати, които да бъдат поканени за участие в процедурата, в съответствие с член 78, параграф 2. Поръчките се възлагат единствено въз основа на критерия за възлагане на офертата, характеризираща се с най-доброто съотношение качество/цена в съответствие с член 82, параграф 2.

2. Партньорството за иновации цели разработването на новаторски продукт, услуга или строителство и последващото закупуване на получените в резултат на това доставки, услуги или строителство, при условие че те съответстват на нивата на изпълнение и максималните разходи, договорени между възложителите и участниците.

Партньорството за иновации се структурира на последователни етапи съобразно последователността на стъпките в процеса на научни изследвания и иновации, което може да включва производството на продуктите, предоставянето на услугите или извършването на строителството. Партньорството за иновации определя междинни цели, които партньорите трябва да постигнат, и предвижда заплащане на възнаграждението на подходящи вноски.

Въз основа на тези цели възложителят може след всеки етап да реши да приключи партньорството за иновации или, при партньорство за иновации с няколко партньора, да намали броя на партньорите чрез прекратяване на отделни договори, ако възложителят е посочил тази възможност и условията за това в документацията за поръчката.

3. Освен ако не е предвидено друго в настоящия член, възложителите договарят с оферентите първоначалните и всички последващи оферти, подадени от тях, с изключение на окончателните оферти, за да подобрят тяхното съдържание.

Минималните изисквания и критериите за възлагане не подлежат на договаряне.

4. По време на преговорите възложителите гарантират равнопоставеност на всички оференти. За тази цел те не предоставят информация по дискриминационен начин, който може да даде предимство на някои оференти за сметка на други. Те информират писмено всички оференти, чиито оферти не са отхвърлени съгласно параграф 5, за всякакви промени в техническите спецификации или в друг документ от документацията за поръчката, различен от този, в който се определят минималните изисквания. След внасянето на такива промени възложителите предоставят на оферентите достатъчно време, за да променят и представят отново, в зависимост от случая, изменените оферти.

В съответствие с член 39 възложителите не разкриват на другите участници поверителна информация, предоставена от кандидат или оферент, участващ в договарянето, без неговото съгласие. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

5. Процедурите за партньорство за иновации могат да се провеждат на последователни етапи с цел да се намали броят на офертите, които се договарят, чрез прилагане на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или в документацията за поръчката. В обявлението за поръчката, поканата за потвърждаване на интерес или документацията за поръчката възложителят посочва дали ще използва тази възможност.

6. При подбора на кандидатите възложителите прилагат поспециално критериите по отношение на капацитета на кандидатите в областта на научноизследователската и развойната

дейност и разработването и внедряването на новаторски решения.

Само икономическите оператори, поканени от възложителя след оценка на поисканата информация, могат да представят проекти за изследвания и иновации, чиято цел е удовлетворяване на потребностите, установени от възложителя, които не могат да се удовлетворят от съществуващите решения.

В документацията за поръчката възложителят определя правилата, приложими към правата върху интелектуалната собственост. При партньорство за иновации с няколко партньора възложителят не разкрива, в съответствие с член 39, на другите партньори предложените решения или друга поверителна информация, предоставена от даден партньор в рамките на партньорството, без съгласието на този партньор. Това съгласие не може да бъде под формата на общо освобождаване от отговорност, а се дава по отношение на намерението да се съобщи конкретна информация.

7. Възложителят гарантира, че структурата на партньорството и по-специално продължителността и стойността на различните етапи отразяват степента на новаторство в предложеното решение и последователността на научноизследователските и иновационните дейности, необходими за разработването на новаторско решение, което все още не се предлага на пазара. Очакваната стойност на закупуваните доставки, услуги или строителство не трябва да е несъразмерна спрямо инвестицията, необходима за тяхното разработване.

Член 50

Използване на процедурата на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура

Възложителите могат да използват процедура на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура в следните случаи:

- a) когато в отговор на предварителна покана за участие в състезателна процедура не са подадени оферти или не са подадени подходящи оферти, не са подадени заявления за участие или не са подадени подходящи заявления за участие, при условие че първоначално обявените условия на поръчката не са съществено изменени;

Счита се, че дадена оферта е неподходяща, когато не съответства на поръчката, защото очевидно не може без съществени промени да отговори на посочените в документацията на поръчката потребности и изисквания на възложителя. Счита се, че дадено заявление за участие е неподходящо, когато икономическият оператор трябва или може да бъде изключен в съответствие с член 78, параграф 1 или член 80, параграф 1 или не отговаря на критериите за подбор, установени от възложителя в съответствие с член 78 или член 80;

- б) когато поръчката има за цел само научноизследователска дейност, експеримент, проучване или развойна дейност и няма за цел гарантирането на печалба или възстановяването на разходи за научноизследователска и развойна дейност и доколкото възлагането на такава поръчка не засяга състезателния характер на възлагането на последващи поръчки, които са насочени конкретно към постигането на тези цели;
- в) когато строителството, доставките или услугите могат да се осигурят само от конкретен икономически оператор поради някоя от следните причини:
- i) целта на поръчката е да се създаде или придобие уникално произведение на изкуството или творческо изпълнение;
 - ii) отсъствие на конкуренция по технически причини;
 - iii) закрила на изключителни права, включително на права върху интелектуалната собственост.

Изключенията по подточки ii) и iii) се прилагат само когато не съществува достатъчно добра алтернатива или заместител и отсъствието на конкуренция не се дължи на изкуствено стесняване на параметрите на поръчката;

- г) доколкото това е абсолютно необходимо, когато поради изключителни неотложни обстоятелства, предизвикани от предизвикани от събития, които не могат да бъдат предвидени от възложителя, не могат да бъдат спазени сроковете за откритите процедури, ограничените процедури и процедурите на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура. Обстоятелствата, с които се обосновава наличието на крайна неотложност, в никакъв случай не трябва да се дължат на възложителя;
- д) при поръчки за доставки, когато са необходими допълнителни доставки от първоначалния доставчик, предназначени за частична замяна на доставки или инсталации или за допълване на съществуващите доставки или инсталации, когато смяната на доставчика би принудила възложителя да придобие доставки с различни технически характеристики, което би довело до несъвместимост или несъразмерни технически затруднения при експлоатацията и поддръжката;
- е) при ново строителство или услуги, които се състоят в повторение на подобно строителство или услуги, възложени от същите възложители на получилия първоначалната поръчка, при условие че това строителство или услуги съответстват на основния проект, в изпълнение на който е възложена първоначалната поръчка съгласно процедура по член 44, параграф 1;

В основния проект се посочва размерът на възможното допълнително строителство или услуги и условията, при които те ще се възлагат. Веднага щом започне тръжната процедура за първоначалния проект се обявява възможността за прилагане на тази процедура, като общата прогнозна стойност на допълнителното строителство или услуги се взема предвид от възложителите, когато прилагат членове 15 и 16;

- ж) при доставки, които се котираат и закупуват на стокова борса;
- з) при изгодни покупки, при наличие на възможност, която е налице за много кратко време, да се получат доставки при особено изгодни условия и на цена, значително по-ниска от обичайните пазарни цени;
- и) при закупуване на доставки или услуги при особено изгодни условия или от доставчик, който окончателно прекратява стопанската си дейност, или от синдици или ликвидатори при производство по несъстоятелност, при наличие на споразумение с кредитори или друга сходна процедура съгласно националните законови или подзаконови разпоредби;
- й) когато въпросната поръчка за услуги се предхожда от конкурс за проект, организиран в съответствие с настоящата директива, и ще се възложи съгласно предвидените в конкурса за проект правила на победителя или на един от победителите в него; във втория случай всички победители трябва да бъдат поканени да участват в договарянето.

ГЛАВА II

Техники и инструменти за електронни и комбинирани поръчки

Член 51

Рамкови споразумения

1. Възложителите могат да сключват рамкови споразумения, при условие че прилагат процедурите, предвидени в настоящата директива.

„Рамково споразумение“ означава споразумение между един или повече възложители и един или повече икономически оператори, чиято цел е да се определят условията на поръчките, които ще се възложат през определен период, и по-специално условията, свързани с цените и — когато е целесъобразно — с предвидените количества.

Срокът на рамковото споразумение не може да надвишава осем години, освен в изключителни, надлежно обосновани случаи, по-специално предвид предмета на рамковото споразумение.

2. Поръчките, основаващи се на рамково споразумение се възлагат в съответствие с обективни правила и критерии, които могат да включват подновяване на състезателната процедура за онези икономически оператори, които са страни по сключеното рамково споразумение. Тези правила и критерии се посочват в документацията за поръчка за рамковото споразумение.

Посочените в първа алинея обективни правила и критерии трябва да гарантират равнопоставеност на икономическите оператори, които са страни по споразумението. Когато е предвидено подновяване на състезателната процедура, възложителите определят достатъчно дълъг срок, който да позволява представянето на офертите за всяка конкретна поръчка, а възложителите възлагат всяка поръчка на оферента, подал най-добрата оферта, въз основа на критериите за възлагане, предвидени в спецификациите на рамковото споразумение.

Възложителите нямат право да използват рамковите споразумения неправомерно или по начин, който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията.

Член 52

Динамични системи за покупки

1. Възложителите могат да използват динамична система за покупки при често осъществявани покупки, чиито характеристики във вида, в който се предлагат по принцип на пазара, отговарят на изискванията на възложителите. Динамичната система за покупки се осъществява като изцяло електронен процес и е открита за всеки икономически оператор, който отговаря на критериите за подбор, през целия срок на действие на системата за покупки. Тя може да бъде разделена на категории продукти, строителство или услуги, определени обективно въз основа на характеристиките на поръчката, която ще бъде изпълнена в съответната категория. Тези характеристики може да включват посочване на максимално допустимия размер на последващите конкретни поръчки или на конкретен географски район, в който ще се изпълняват последващите конкретни поръчки.

2. За да възложат поръчки чрез динамична система за покупки, възложителите спазват правилата на ограничената процедура. Всички кандидати, които отговарят на критериите за подбор, се допускат до системата, като броят на кандидатите, които се допускат до системата, не се ограничава в съответствие с член 78, параграф 2. Когато възложителите са разделили системата на категории продукти, строителство или услуги съгласно параграф 1 от настоящия член, те посочват приложимите критерии за подбор за всяка категория.

Независимо от член 46 се прилагат следните срокове:

а) минималният срок за получаване на заявленията за участие по принцип се определя на не по-малко от 30 дни от датата на изпращане на обявлението за поръчката или, когато се използва периодично индикативно обявление като покана за участие в състезателна процедура – датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес, и в никакъв случай не е по-кратък от 15 дни. След като бъде изпратена поканата за представяне на оферти за първата конкретна поръчка в рамките на динамична система за покупки, не се предвиждат последващи срокове за получаване на заявления за участие;

б) минималният срок за получаване на офертите е най-малко 10 дни от датата на изпращане на поканата за представяне на оферти. Прилага се член 46, параграф 2, втора и трета алинея.

3. Цялата комуникация в контекста на динамична система за покупки се осъществява само с електронни средства в съответствие с член 40, параграфи 1, 3, 5 и 6.

4. За целите на възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки възложителите:

а) публикуват покана за участие в състезателна процедура, от която да е ясно, че става въпрос за динамична система за покупки;

б) посочват в документацията за поръчката най-малко естеството и прогнозното количество на предвидените покупки, както и цялата необходима информация за динамичната система за покупки, включително за това как функционира динамичната система за покупки, използваното електронно оборудване, организацията и спецификациите на техническото свързване;

в) посочват евентуалното разделяне на категории продукти, строителство или услуги и характеристиките, които ги определят;

г) предлагат неограничен и пълен пряк достъп до документацията за поръчката през целия срок на действие на системата в съответствие с член 73.

5. Възложителите предоставят на всеки икономически оператор, през целия срок на действие на динамичната система за покупки, възможността да заяви участие в системата при условията на параграф 2. Възложителите изготвят оценка на тези заявления съгласно критериите за подбор в срок от 10 работни дни след тяхното получаване. В отделни случаи, когато това е обосновано, този срок може да бъде удължен на 15 работни дни, по-специално при необходимост да се разгледат допълнителни документи или да се провери по друг начин дали са изпълнени критериите за подбор.

Независимо от първа алинея, докато няма изпратена покана за представяне на оферти за първата конкретна доставка в рамките на динамичната система за покупки, възложителите могат да удължават срока за оценяване, при условие че през удължения срок за оценка не се публикува покана за представяне на оферти. Възложителите посочват в документацията за поръчката продължителността на удължения срок, който имат намерение да приложат.

Възложителят уведомява възможно най-скоро заинтересования икономически оператор дали е бил допуснат до динамичната система за покупки.

6. Възложителите канят всички допуснати участници да подадат оферта за всяка конкретна поръчка по динамичната система за покупки, в съответствие с член 74. Когато динамичната система за покупки е разделена на категории строителство, продукти или услуги, възложителите канят всички участници, допуснати до категорията, която съответства на конкретната поръчка, да подадат оферта.

Възложителите възлагат поръчката на оферента, подал най-добрата оферта въз основа на критериите за възлагане, посочени в обявлението за поръчката за динамичната система за покупки, в поканата за потвърждаване на интерес, или — когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в поканата за представяне на оферта. Когато е целесъобразно, тези критерии могат да бъдат формулирани по-точно в поканата за представяне на оферти.

7. Възложителите, които в съответствие с член 80 прилагат основания за изключване и критерии за подбор, предвидени в Директива 2014/24/ЕС, могат във всеки момент през срока на действие на динамичната система за покупки да поискат от допуснатите участници да представят нова актуализирана лична декларация по член 59, параграф 1 от посочената директива в срок от пет работни дни, считано от датата, на която е препадено искането.

Член 59, параграфи 2 — 4 от същата директива се прилага през целия срок на действие на динамичната система за покупки.

8. Възложителите посочват срока на действие на динамичната система за покупки в поканата за участие в състезателна процедура. Те уведомят Комисията за всяка промяна на срока на действие, като използват следните стандартни образци:

а) когато срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата — образца, използван първоначално за поканата за участие в състезателна процедура за динамичната система за покупки;

б) когато действието на системата се прекратява — обявление за възложена поръчка съгласно член 70.

9. Преди и по време на срока на действие на динамичната система за покупки не може да се начисляват такси на икономическите оператори, които са заинтересовани от динамичната система за покупки или участват като страна в нея.

Член 53

Електронни търгове

1. Възложителите могат да използват електронни търгове, при които се представят нови, преразгледани в посока надолу цени и/или нови стойности, засягащи определени елементи от офертите.

За тази цел възложителите структурират електронния търг като повтарящ се електронен процес, който започва след първоначална пълна оценка на офертите, която позволява те да бъдат класирани с помощта на автоматични методи за оценка.

Не се организират електронни търгове за поръчки за услуги или строителство, които имат за предмет интелектуални дейности — например проектиране на строителство — и които не могат да бъдат класирани посредством автоматични методи за оценка.

2. При открита или ограничена процедура или процедура на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура възложителите могат да решат възлагането на поръчката да бъде предхождано от електронен търг, ако съдържанието на документацията за поръчката, и по-специално техническите спецификации, могат да бъдат установени точно.

При същите обстоятелства електронен търг може да бъде проведен при подновяване на състезателната процедура между страните по рамково споразумение съгласно член 51, параграф 2, както и при започване на състезателна процедура за поръчки, които ще бъдат възлагани в рамките на динамичната система за покупки по член 52.

3. Електронният търг се основава на един от следните елементи на офертите:

а) единствено на цените, когато поръчката се възлага единствено въз основа на цената;

б) на цените и/или на новите стойности на характеристиките на офертите, посочени в документацията за поръчката, когато поръчката се възлага по критерия за най-добро съотношение качество/цена или за оферта с най-ниски разходи, при използването на подход за разходна ефективност.

4. Възложителите, които решат да провеждат електронен търг, посочват този факт в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в поканата за представяне на оферти. Документацията за поръчката включва най-малко информацията, посочена в приложение VII.

5. Преди да пристъпят към електронния търг, възложителите правят пълна първоначална оценка на офертите съгласно критериите или критериите за възлагане на поръчка и съгласно определените за тях относителни тежести.

Дадена оферта се смята за допустима, когато е подадена от оферент, който не е изключен съгласно член 78, параграф 1 или член 80, параграф 1, който отговаря на критериите за подбор съгласно член 78 и член 80 и чиято оферта съответства на техническите спецификации, без да е нередовна или неприемлива, или неподходяща.

За нередовни се считат по-специално оферти, които не са в съответствие с документацията за поръчката, които са получени със закъснение, за които има данни за тайно споразумение или корупция или които възлагащият орган счита за необичайно ниски. За неприемливи се считат по-специално оферти, подадени от оференти, които не притежават необходимите квалификации, и оферти, чиято цена надхвърля бюджета на възлагащия орган, определен и документиран преди започването на процедурата за възлагане на поръчка.

Счита се, че дадена оферта е неподходяща, когато не съответства на поръчката, тъй като явно не може без съществени промени да отговори на посочените в документацията за поръчката потребности и изисквания на възложителя. Счита се, че дадено заявление за участие е неподходящо, когато съответният икономически оператор трябва или може да бъде изключен в съответствие с член 78, параграф 1 или 80, параграф 1 или не отговаря на критериите за подбор, установени от възложителя в съответствие с член 78 или член 80.

Всички оференти, подали допустими оферти, едновременно се канят чрез електронни средства да участват в електронния търг, като използват към посочената дата и час връзките в съответствие с указанията, дадени в поканата. Електронният търг може да се проведе на няколко последователни етапа. Той не може да започне по-рано от два работни дни след датата на изпращане на поканите.

6. Поканата се придружава от резултата от пълната оценка на съответната оферта, извършена в съответствие с относителната тежест, посочена в член 82, параграф 5, първа алинея.

Поканата съдържа и математическата формула, която ще се използва в електронния търг за целите на автоматичното ново класиране въз основа на представените нови цени и/или нови стойности. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, тази формула трябва да отразява относителната тежест на всички критерии, установени с цел да се определи икономически най-изгодната оферта, както е посочено в обявлението, използвано като покана за участие в състезателна процедура, или в друг документ от документацията за поръчката. За тази цел обаче всички интервали от стойности се намаляват предварително до определена стойност.

Когато са разрешени варианти, за всеки вариант се предоставя отделна формула.

7. По време на всеки етап от даден електронен търг възложителите съобщават незабавно на всички оференти най-малко информацията, необходима, за да определят относителното си място в класирането във всеки момент. Възложителите могат да съобщават и друга информация за други подадени цени или стойности, при условие че това е посочено в спецификациите. Те също така могат във всеки един момент да обявят броя на участниците на текущия етап от търга. В никакъв случай обаче възложителите не могат да разкриват самоличността на оферентите, на който и да е етап от електронния търг.

8. Възложителите приключват електронния търг по един или повече от следните начини:

- а) на посочените предварително дата и час;
- б) когато не получават повече нови цени или нови стойности, отговарящи на изискванията за минимални разлики, при условие че предварително са посочили колко време може да изтече между получаването на последната оферта и приключването на електронния търг; или
- в) когато е приключило изпълнението на предварително посочения брой етапи на търга.

Когато възложителите възнамеряват да приключат електронния търг в съответствие с първа алинея, буква в), евентуално при спазване на реда, определен в буква б) от нея, в поканата за участие в търга се посочва времевият график за всеки негов етап.

9. След приключването на електронния търг възложителите възлагат поръчката по реда на член 82 въз основа на резултатите от електронния търг.

Член 54

Електронни каталози

1. Когато се изисква използване на електронни средства за комуникация, възложителите могат да поискат офертите да бъдат представени под формата на електронен каталог или да включват електронен каталог.

Държавите членки могат да предвидят, че използването на електронни каталози е задължително във връзка с определени видове поръчки.

Офертите, представени под формата на електронен каталог, могат да бъдат придружени от други документи, допълващи офертата.

2. Електронните каталози се изготвят от кандидатите или оферентите с цел участие в определена процедура за възлагане на поръчка в съответствие с установените от възложителя технически спецификации и формат.

Освен това електронните каталози трябва да отговарят на изискванията за електронните инструменти за комуникация, както и на всички допълнителни изисквания, установени от възложителя, в съответствие с член 40.

3. Когато представянето на оферти под формата на електронни каталози е допустимо или задължително, възложителите:

а) посочват това в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес или — когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето;

б) посочват в документацията за поръчката цялата необходима информация съгласно член 40, параграф 6 относно формата, използваното електронно оборудване и организацията и спецификациите на техническото свързване за каталога.

4. Когато е сключено рамково споразумение с повече от един икономически оператор след подаване на оферти под формата на електронни каталози, възложителите могат да предвидят възможност за подновяване на състезателната процедура за конкретни поръчки въз основа на актуализираните каталози. В този случай възложителите използват един от следните методи:

а) канят оферентите да изпратят отново своите електронни каталози, съобразени с изискванията на конкретната поръчка; или

б) уведомяват оферентите, че възнамеряват да съберат от вече подадените електронни каталози необходимата информация за съставяне на оферти, съгласувани с изискванията на конкретната поръчка, при условие че използването на този метод е обявено в документацията за поръчката относно рамковото споразумение.

5. Когато възложителите подновяват състезателната процедура за конкретни поръчки в съответствие с параграф 4, буква б), те уведомяват оферентите за датата и часа, когато възнамеряват да съберат необходимата информация за съставяне на оферти, съобразени с изискванията на конкретната поръчка, и предоставят на оферентите възможността да откажат такова събиране на информация.

Възложителите осигуряват достатъчен срок между уведомяването и действителното събиране на информация.

Преди да възложат поръчката, възложителите предоставят събраната информация на съответния оферент, за да му дадат възможност да я оспори или да потвърди отсъствието на съществени грешки в така съставената оферта.

6. Възложителите могат да възлагат поръчки по динамична система за покупки, като поискат офертите за конкретната поръчка да бъдат представени под формата на електронен каталог.

Възложителите могат също така да възлагат поръчки в рамките на динамична система за покупки съгласно параграф 4, буква б) и параграф 5, при условие че заявлението за участие в динамичната система за покупки е придружено от електронен каталог, съответстващ на установените от възложителя технически спецификации и формат. Този каталог се допълва от кандидатите впоследствие, когато бъдат уведомени за намерението на възложителя да състави оферти чрез процедурата по параграф 4, буква б).

Член 55

Централизиранни дейности по закупуване и централни органи за покупки

1. Държавите членки могат да осигурят на възложителите възможност да придобиват строителство, доставки и/или услуги от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, точка 10, буква а).

Държавите членки могат да осигурят на възложителите и възможност да придобиват строителство, доставки и/или услуги посредством поръчки, възложени от централен орган за покупки, при използване на динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки, или при използване на рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, точка 10, буква б). Когато други възложители могат да използват динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки, това се посочва в поканата за участие в състезателната процедура, с която се създава динамичната система за покупки.

Във връзка с първа и втора алинея държавите членки могат да предвидят определени поръчки да се извършват чрез централни органи за покупки или чрез един или повече конкретни централни органи за покупки.

2. Възложителите изпълняват своите задължения по настоящата директива, когато придобиват доставки или услуги от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, точка 10, буква а).

Освен това възложителите изпълняват своите задължения по настоящата директива, когато придобиват строителство, доставки или услуги посредством поръчки, възложени от централен орган за покупки, при използване на динамични системи за покупки, които се управляват от централен орган за покупки, или при използване на рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки, който предлага централизирана дейност по закупуване съгласно член 2, параграф 10, буква б).

Съответните възложители обаче отговарят за спазването на задълженията по настоящата директива по отношение на частите, които провеждат лично, като:

а) възлагане на поръчка в рамките на динамична система за покупки, която се управлява от централен орган за покупки; или

б) подновяване на състезателната процедура съгласно рамково споразумение, сключено от централен орган за покупки.

3. Всички процедури за възлагане на обществени поръчки, провеждани от централен орган за покупки, се провеждат чрез използване на електронни средства за комуникация в съответствие с изискванията по член 40.

4. Възложителите могат, без да прилагат предвидените в настоящата директива процедури, да възложат на централен орган за покупки поръчка, която има за предмет услуга за изпълнение на централизирани дейности по закупуване.

Такива поръчки за услуга може да включват и предоставянето на подпомагачи дейности по закупуване.

Член 56

Единични съвместни поръчки

1. Два или повече възложителя могат да се споразумеят за съвместното изпълнение на определени поръчки.

2. Когато процедурата за възлагане на поръчка се провежда изцяло съвместно от името на всички заинтересовани възложители и за тяхна сметка, тези възложители носят обща отговорност за изпълнение на задълженията си по настоящата директива. Това важи и за случаите, в които един от възложителите управлява процедурата самостоятелно, като представлява едновременно себе си и другите заинтересовани възложители.

Когато процедурата за възлагане на поръчка не се провежда изцяло от името на всички заинтересовани възложители и за тяхна сметка, тези възложители носят обща отговорност единствено за онези части, които се провеждат съвместно. Всеки възложител носи цялата отговорност за изпълнение на задълженията си по настоящата директива по отношение на частите, които провежда от свое име и за своя сметка.

Член 57

Поръчки с участието на възложители от различни държави членки

1. Без да се засягат членове 28 — 31, възложители от различни държави членки могат съвместно да възлагат поръчки, като използват един от предвидените в настоящия член механизми.

Възложителите не може да използват предвидените в настоящия член механизми, с цел да избегнат прилагането на задължителни разпоредби на публичното правов съответствие с правото на Съюза, които са приложими към тях в тяхната държава членка.

2. Държавите членки не забраняват на своите възложители да използват централизирани дейности по закупуване, предлагани от централни органи за покупки, които са установени в друга държава членка.

По отношение на централизираните дейности по закупуване, предлагани от централен орган за покупки, който е установен в държава членка, различна от държавата на възложителя, държавите членки могат обаче по свой избор да предвидят техните възложители да използват единствено централизираните дейности по закупуване, определени в член 2, точка 10, буква а) или буква б).

3. Предоставянето на централизираните дейности по закупуване от централен орган за покупки, установен в друга държава членка, се извършва в съответствие с националните разпоредби на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки.

Националните разпоредби на държавата членка, в която е установен централният орган за покупки, се прилагат също по отношение на:

а) възлагането на поръчки чрез динамична система за покупки;

б) подновяването на състезателна процедура съгласно рамково споразумение.

4. Няколко възложители от различни държави членки могат да възлагат съвместно поръчки, да сключват рамкови споразумения или да управляват динамична система за покупки. Те могат също така да възлагат поръчки съгласно рамковото споразумение или в рамките на динамичната система за покупки. Освен ако необходимите елементи не са уредени от международно споразумение, сключено между заинтересованите държави членки, участващите възложители сключват споразумение, с което се определят:

а) отговорностите на страните и съответните приложими национални разпоредби;

б) вътрешната организация на процедурата за възлагане на поръчка, включително управлението на процедурата, разпределянето на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката, както и сключването на договорите.

Участващият възложител изпълнява задълженията си по настоящата директива, когато закупува строителство, доставки или услуги от възложител, който отговаря за процедурата за възлагане на поръчка. Когато определят отговорностите и приложимото национално право по буква а), участващите възложители могат да разпределят конкретни отговорности помежду си и да определят приложимите разпоредби на националното право на

своите съответни държави членки. Определянето на отговорностите и приложимото национално право се посочват в документацията за поръчката при съвместното възлагане на поръчки.

5. Когато няколко възложители от различни държави членки учредяват съвместно образование, включително европейски групи за териториално сътрудничество съгласно Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, или други образувания, създадени съгласно правото на Съюза, участващите възложители се договарят посредством решение на компетентния орган на съвместното образование за приложимите национални правила за възлагане на поръчки на една от следните държави членки:

а) националните разпоредби на държавата членка, в която се намира седалището на съвместното образование;

б) националните разпоредби на държавата членка, в която съвместното образование осъществява своята дейност.

Договореностите по първа алинея може да се прилагат за неограничен срок, когато това е предвидено в учредителния акт на съвместното образование, или да бъдат ограничени за определен срок, за определени видове поръчки или за възлагането на една или повече отделни поръчки.

ГЛАВА III

Провеждане на процедурата

Раздел 1

Подготовка

Член 58

Предварителни пазарни консултации

Преди да открият процедура за възлагане на поръчка, възложителите могат да проведат пазарни консултации с цел подготовка на възлагането на поръчката и информиране на икономическите оператори за своите планове и изисквания във връзка с поръчката.

За тази цел възложителите могат например да потърсят или приемат съвети от независими експерти или органи или от участници на пазара. Тези съвети могат да се използват при планирането и провеждането на процедурата за възлагане на поръчка, при условие че не волят до нарушаване на конкуренцията и на принципите за недискриминация и прозрачност.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

Член 59

Предварително участие на кандидати или оференти

Когато кандидат, оферент или предприятие, свързано с кандидат или оферент, съветва възложителя, при условията на член 58 или в други случаи, или по друг начин участва в подготовката на процедурата за възлагане на поръчка, възложителят взема съответните мерки, за да гарантира, че участието на този кандидат или оферент не нарушава конкуренцията.

Такива мерки включват съобщаване на другите кандидати и оференти на съответната информация, разменена в контекста на участието на кандидата или оферента в подготовката на процедурата за възлагане на поръчка или получена в резултат от неговото участие, и определянето на подходящи срокове за получаването на оферти. Въпросният кандидат или оферент се изключва от процедурата само когато няма други начини да се осигури изпълнението на задължението за спазване на принципа за равнопоставеност.

Преди всяко такова изключване на кандидатите или оферентите задължително се предоставя възможност да докажат, че тяхното участие в подготовката на процедурата за възлагане на поръчка не може да наруши конкуренцията. Взетите мерки се документират в индивидуалния доклад, който се изисква съгласно член 100.

Член 60

Технически спецификации

1. Техническите спецификации, определени в точка 1 от приложение VIII, се посочват в документацията за поръчката. В техническите спецификации се определят необходимите характеристики на строителството, услугата или доставката.

Тези характеристики могат да се отнасят и до специфичния процес или метод за производство или предоставяне на заявеното строителство, доставки или услуги, или до специфичен процес на друг етап от жизнения им цикъл, дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики, при условие че са свързани с предмета на поръчката и са пропорционални на нейната стойност и цели.

Техническите спецификации могат също така да посочват дали ще е необходимо прехвърляне на права върху интелектуалната собственост.

За всички поръчки, които са предназначени за използване от физически лица, независимо дали става въпрос за масовия потребител или за персонала на възложителя, техническите спецификации се изготвят така, че – освен в надлежно

обосновани случаи – да бъдат съобразени с критериите за достъпност за хора с увреждания или да бъдат с предназначение за всички потребители.

Когато задължителни изисквания за достъпност са приети с правен акт на Съюза, техническите спецификации се определят с препратка към тези изисквания, когато става въпрос за критерии за достъпност за хора с увреждания или за предназначение за всички потребители.

2. Техническите спецификации трябва да осигуряват равен достъп на икономическите оператори до процедурата за възлагане на поръчка и да не водят до създаване на обосновани пречки пред възлагането на поръчката в условията на конкуренция.

3. Без да се засягат задължителните национални технически правила, доколкото те съответстват на правото на Съюза, техническите спецификации се определят по един от следните начини:

- а) посредством изисквания за работните характеристики или функционалните изисквания, включително екологичните характеристики, при условие че параметрите са достатъчно точно определени, за да позволят на оферентите да определят предмета на поръчката, а на възложителите — да възложат поръчката;
- б) чрез препратка към техническите спецификации и, в ред по тяхното предимство — на националните стандарти, които транспонират европейски стандарти, европейски технически оценки, общи технически спецификации, международни стандарти, други технически еталони, установени от европейски органи по стандартизация, или — когато няма такива — чрез препратка към националните стандарти, националните технически одобрения или националните технически спецификации, отнасящи се до проектирането, метода на изчисление и изпълнение на строителството, както и до използването на доставките; при всяка препратка се добавят думите „или еквивалентно(и)“;
- в) по отношение на изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания, посочени в буква а) — с препратка към техническите спецификации, посочени в буква б), като средство да се въведе презумпция за съответствие с тези изисквания за работните характеристики или функционални изисквания;
- г) чрез препратка към техническите спецификации, посочени в буква б), за едни характеристики, а за други — чрез препратка към изискванията за работните характеристики или функционалните изисквания, посочени в буква а).

4. Освен ако това не е обосновано от предмета на поръчката, техническите спецификации не могат да посочват конкретен модел или източник, или специфичен процес, който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен икономически оператор, нито търговска марка, патент, тип или конкретен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или отстраняване на някои предприятия или продукти. Подобно посочване се разрешава в изключителни случаи, когато е невъзможно предметът на поръчката да се опише достатъчно точно и разбираемо съгласно параграф 3. Към това посочване се добавят думите „или еквивалентно(и)“.

5. Когато възложител използва възможността за препратка към технически спецификации съгласно параграф 3, буква б), той не може да отхвърли оферта с аргумента, че оферираното строителство, доставки или услуги не съответства на техническите спецификации, към които е препратил, ако оферентът докаже в своята оферта по какъвто и да било подходящ начин, включително чрез доказателствата по член 62, че предлаганите решения удовлетворяват по еквивалентен начин изискванията, определени от техническите спецификации.

6. Когато възложител използва възможността по параграф 3, буква а) да формулира технически спецификации по отношение на изискванията за работни характеристики или функционалните изисквания, той не може да отхвърли оферта за доставки, услуги или строителство, които съответстват на национален стандарт, транспониращ европейски стандарт, на европейско техническо одобрение, обща техническа спецификация, международен стандарт или технически еталон, установен от европейски орган по стандартизация, ако тези спецификации се отнасят до определените от възложителя изисквания за работни характеристики и функционални изисквания.

В своята оферта оферентът доказва по подходящ начин, включително по предвидените в член 62, че доставките, услугите или строителството, съответстващи на стандарта, отговарят на изискванията за работни характеристики или функционалните изисквания на възложителя.

Член 61

Маркировка

1. Когато възложителите възнамеряват да закупят строителство, доставки или услуги с конкретни екологични, социални или други характеристики, в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката те могат да изискват определена маркировка като

доказателство, че строителството, услугите или доставките съответстват на изискваните характеристики, при условие че са изпълнени всички изброени по-долу условия:

- а) изискванията за маркировката се отнасят единствено до критерии, свързани с предмета на поръчката, и са подходящи за определяне на характеристиките на строителството, доставките или услугите, предмет на поръчката;
- б) изискванията за маркировката се основават на обективно проверими и недискриминационни критерии;
- в) маркировките са установени съгласно открита и прозрачна процедура, в която могат да участват всички заинтересовани страни, включително държавни органи, потребители, социални партньори, производители, дистрибутори и неправителствени организации;
- г) маркировките са достъпни за всички заинтересовани страни;
- д) изискванията за маркировката се определят от трета страна, над която икономическият оператор, кандидатстващ за маркировката, не може да оказва решаващо влияние.

Когато възложителите не изискват строителството, доставките или услугите да отговарят на всички изисквания за маркировка, те определят към кои изисквания за маркировка се препраща.

Възложителите, които изискват определена маркировка, приемат всички маркировки, които потвърждават, че строителството, доставките или услугите отговарят на еквивалентни изисквания за маркировка.

Когато икономическият оператор очевидно не може да получи конкретната маркировка, определена от възложителя, или еквивалентна маркировка в съответния срок по независещи от него причини, възложителят приема други подходящи доказателства, които могат да включват техническото досие на производителя, при условие че съответният икономически оператор докаже, че строителството, доставките или услугите, които трябва да достави, отговарят на изискванията на конкретната маркировка или на конкретните изисквания, посочени от възложителя.

2. Когато дадена маркировка отговаря на условията, предвидени в параграф 1, букви б), в), г) и д), но също така поставя изисквания, които не са свързани с предмета на поръчката, възложителите не изискват самата маркировка, а може да определят технически спецификации, като препращат само към онези подробни спецификации на маркировката или, когато е необходимо, към части от тях, които са свързани с предмета на поръчката и са подходящи за определяне на характеристиките на този предмет.

Член 62

Протоколи от изпитване, сертифициране и други доказателства

1. Възложителите могат да изискват от икономическите оператори да представят протокол от изпитване от орган за оценяване на съответствието или сертификат, издаден от такъв орган, като свидетелство за съответствие с изискванията или критериите, посочени в техническите спецификации, в критериите за възлагане или в условията за изпълнение на поръчката.

Когато възложителите изискват да бъдат представени сертификати, изготвени от конкретен орган за оценяване на съответствието, те приемат и сертификати от други еквивалентни органи за оценяване на съответствието.

За целите на настоящия параграф орган за оценяване на съответствието е орган, който изпълнява дейности по оценяване на съответствието, в това число калибриране, изпитване, сертифициране и проверка, и е акредитиран съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

2. Възложителите приемат други подходящи доказателства освен тези по параграф 1, като техническо досие на производителя, когато заинтересованият икономически оператор няма достъп до сертификатите или протоколите от изпитване по параграф 1 или няма възможност да ги получи в съответните срокове, в случай че няма достъп до тях по независещи от него причини и при условие че заинтересованият икономически оператор докаже, че строителството, доставките или услугите отговарят на изискванията или критериите, установени в техническите спецификации, критериите за възлагане или условията за изпълнение на поръчката.

3. Държавите членки предоставят на други държави членки при поискване всяка информация, свързана с доказателствата и документите, подадени в съответствие с член 60, параграф 6, член 61 и параграфи 1 и 2 от настоящия член. Компетентните органи на държавата членка, в която е установен икономическият оператор, предоставят тази информация в съответствие с член 102.

Член 63

Съобщаване на техническите спецификации

1. По искане на икономическите оператори, заинтересовани от получаване на поръчка, възложителите предоставят техническите спецификации, които редовно се посочват в техните

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

поръчки за доставки, строителство или услуги, или техническите спецификации, които възнамеряват да използват за поръчките, при които като покана за участие в състезателна процедура се използва периодично индикативно обявление. Тези спецификации задължително се предоставят чрез електронни средства с неограничен и пълен безплатен пряк достъп.

Техническите спецификации обаче се изпращат по друг начин, а не чрез електронни средства, когато по някоя от причините по член 40, параграф 1, втора алинея не може да бъде предоставен неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до част от документацията за поръчката или когато чрез електронни средства не може да бъде предоставен неограничен и пълен безплатен пряк достъп до част от документацията за поръчката, защото възложителят възнамерява да приложи член 39, параграф 2.

2. Когато техническите спецификации са основани на документи, предоставени на заинтересованите икономически оператори чрез електронни средства с неограничен и пълен безплатен пряк достъп, е достатъчно включването на препратка към тези документи.

Член 64

Варианти

1. Възложителите може да разрешат на оферентите или да изискат от тях да представят варианти, които да отговарят на минималните изисквания, определени от възложителите.

Възложителите посочват в документацията за поръчката дали разрешават или изискват варианти и ако е така — минималните изисквания, на които трябва да отговарят вариантите, както и всички конкретни изисквания за тяхното представяне, поспециално дали могат да се представят варианти единствено в случай, че е представена и оферта, която не е вариант. Когато са разрешени или се изискват варианти, възложителите също така гарантират, че избраните критерии за възлагане могат да бъдат приложени както към вариантите, които отговарят на тези минимални изисквания, така и към редовните оферти, които не са варианти.

2. При процедури за възлагане на поръчки за доставки или услуги, възложителите, които са разрешили или изискали представянето на варианти, не могат да отхвърлят вариант само на основание, че изборът му би довел до сключване на договор за услуги вместо на договор за доставки или на договор за доставки вместо на договор за услуги.

Член 65

Разделяне на поръчките на обособени позиции

1. Възложителите могат да решат да възложат поръчка под формата на отделни обособени позиции и могат да определят размера и предмета на тези обособени позиции.

Възложителите посочват дали офертите могат да бъдат подавани за една, за няколко или за всички обособени позиции в обявлението за поръчката, в поканата за потвърждаване на интерес, или когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

2. Възложителите могат, дори когато е разрешено оферти да се подават за няколко или за всички обособени позиции, да ограничат броя обособени позиции, които могат да бъдат възложени на един оферент, при условие че максималният брой обособени позиции на оферент е посочен в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес, за представяне на оферти или за участие в договарянето. Когато прилагането на критериите за възлагане би могло да доведе до възлагане на по-голям от максималния брой обособени позиции на един оферент, възложителите посочват в документацията за поръчката обективните и недискриминационни критерии или правила, които възнамеряват да приложат, за да определят кои обособени позиции да възложат.

3. Когато е възможно повече от една обособена позиция да бъде възложена на един оферент, държавите членки могат да осигурят на възложителите възможност да възлагат поръчки, като комбинират няколко или всички обособени позиции, при условие че в обявлението за поръчката или в поканата за потвърждаване на интерес, за представяне на оферти или за участие в договарянето са посочили, че си запазват тази възможност, и са посочили и обособените позиции или групите от обособени позиции, които могат да бъдат комбинирани

4. Държавите членки могат да направят задължително възлагането на поръчки под формата на отделни обособени позиции при условия, които се посочват в съответствие с националното им право при спазване на правото на Съюза. Прилага се параграф 1, втора алинея и, когато е целесъобразно, параграф 3.

Член 66

Определяне на срокове

1. При определяне на сроковете за заявления за участие и за получаване на оферти, възложителите отчитат сложността на поръчката и времето, необходимо за изготвяне на офертите, без да се засягат минималните срокове, определени в членове 45 — 49.

2. Когато офертите могат да се съставят само след посещение на обекта или след проверка на място на документите, съпътстващи документацията за поръчката, сроковете за получаването на оферти, които не могат да бъдат по-дълги от посочените в членове 45 — 49 минимални срокове, се определят така, че всички заинтересовани икономически оператори да могат да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите.

3. Възложителите удължават сроковете за получаване на офертите, така че всички заинтересовани икономически оператори да могат да се запознаят с цялата информация, необходима за изготвяне на офертите, в следните случаи:

- а) когато по независимо какви причини допълнителната информация, въпреки че е поискана своевременно от икономическия оператор, не бъде представена най-късно шест дни преди изтичането на срока за получаване на офертите. В случай на ускорена открита процедура по член 45, параграф 3 този срок е четири дни;
- б) когато са внесени съществени промени в документацията за поръчката.

Удължаването на срока трябва да е пропорционално на значимостта на информацията или промяната.

От възлагащите органи не се изисква да удължават сроковете, когато допълнителната информация не е била поискана своевременно или когато нейното значение за изготвянето на офертите е незначително.

Раздел 2

Публикуване и прозрачност

Член 67

Периодични индикативни обявления

1. Възложителите могат да оповестяват своите намерения за планирани поръчки чрез публикуване на периодично индикативно обявление. Тези обявления съдържат информацията, посочена в част А, раздел I от приложение VI. Те се публикуват от Службата за публикации на Европейския съюз или от възложителите в техните профили на купувачи в съответствие с точка 2, буква б) от приложение IX. Когато периодичното индикативно обявление е публикувано от възложителите в профила им на купувач, те изпращат на Службата за публикации на Европейския съюз съобщение за публикуването на периодичното индикативно обявление в профил на купувач в съответствие с точка 3 от приложение IX. Тези съобщения съдържат информацията, посочена в част Б от приложение VI.

2. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на периодично индикативно обявление за ограничени процедури и процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура, обявлението трябва да отговаря на всички изисквания по-долу:

- а) да указва изрично доставките, строителството или услугите, които ще са предмет на поръчката, която се възлага;
- б) да посочва, че поръчката ще бъде възложена чрез ограничена процедура или процедура на договаряне без по-нататъшно публикуване на покана за участие в състезателна процедура, и да кани заинтересованите икономически оператори да заявят своя интерес;
- в) да съдържа, в допълнение към информацията, посочена в част А, раздел I от приложение VI, и информацията в част А, раздел II от същото приложение;
- г) да е било изпратено за публикуване между 35 дни и 12 месеца преди датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес.

Обявленията не се публикуват в профил на купувач. При все това обаче допълнителното публикуване на национално равнище съгласно член 72, ако има такова, може да се извършва в профил на купувач.

Периодът, обхванат от периодичното индикативно обявление, продължава най-много 12 месеца от датата на изпращане на обявлението за публикуване. При поръчки за социални и други специфични услуги обаче периодичното индикативно обявление, посочено в член 92, параграф 1, буква б), може да обхваща период, надвишаващ 12 месеца.

Член 68

Обявления за съществуването на квалификационна система

1. Когато възложителите решат да установят квалификационна система в съответствие с член 77, за системата се публикува обявление по приложение X, в което се посочва целта на квалификационната система и начинът за достъп до правилата за действието ѝ.
2. В обявлението за съществуването на системата възложителите посочват срока на действие на квалификационната система. Те уведомят Службата за публикации на Европейския съюз за всяка промяна в срока на действие, като използват следните стандартни образци:

- а) когато срокът на действие се променя без прекратяване на действието на системата — образеца на обявлението за съществуването на квалификационна система;
- б) когато действието на системата се прекратява — обявление за възложена поръчка съгласно член 70.

Член 69

Обявления за поръчки

Обявленията за поръчки могат да се използват като покана за участие в състезателна процедура по отношение на всички процедури. Те съдържат информацията, посочена в съответната част на приложение XI, и се публикуват в съответствие с член 71.

Член 70

Обявления за възложени поръчки

1. Не по-късно от 30 дни след сключването на договор за поръчка или на рамково споразумение след решението за възлагане или за сключване, възложителите изпращат обявление за възложена поръчка, съдържащо резултатите от процедурата за възлагане на поръчка.

Това обявление съдържа информацията, посочена в приложение XII, и се публикува в съответствие с член 71.

2. Когато поканата за участие в състезателна процедура за съответната поръчка е направена под формата на периодично индикативно обявление и възложителят е решил да не възлага други поръчки по време на периода, обхванат от периодичното индикативно обявление, това се посочва изрично в обявлението за възложена поръчка.

При рамковите споразумения, сключени в съответствие с член 51, възложителите не са задължени да изпращат обявление за резултатите от процедурата на възлагане за всяка поръчка, основаваща се на такова споразумение. Държавите членки могат да предвидят възложителите да групират на тримесечна основа обявленията за резултатите от процедурата за възлагане за поръчките, основаващи се на рамково споразумение. В този случай възложителите изпращат групирани обявления за тримесечието в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

За поръчките, възложени въз основа на динамична система за покупки, възложителите изпращат обявление за възложена поръчка в срок от 30 дни след възлагането на всяка поръчка. Те обаче могат да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат групирани обявления за тримесечието в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

3. Информацията, предоставена в съответствие с приложение XII и предназначена за публикуване, се публикува в съответствие с приложение IX. Определена информация за възлагането на поръчката или за сключването на рамковото споразумение може да не бъде публикувана, ако разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с обществения интерес поради други причини, би увредило законните търговски интереси на определен публичен или частен икономически оператор или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори.

При поръчки за услуги за научноизследователска и развойна дейност (наричани по-долу „услуги за НИРД“), информацията относно естеството и количеството на услугите може да се ограничи до:

- а) обозначението „услуги за НИРД“, когато поръчката е възложена с процедура на договаряне без покана за участие в състезателна процедура в съответствие с член 50, буква б);
- б) информация, която да е най-малко толкова подробна, колкото съдържащата се в обявлението, което е използвано като покана за участие в състезателна процедура.

4. Информация, която е предоставена в съответствие с приложение XII и на която е отбелязано, че не е предназначена за публикуване, се публикува само в обобщен вид и в съответствие с приложение IX за статистически цели.

Член 71

Форма и начин на публикуване на обявленията

1. Обявленията по членове 67 — 70 трябва да съдържат информацията, посочена в приложения VI, част А, VI, част Б, X, XI и XII, под формата на стандартни образци, включително стандартни образци за внасяне на поправки.

Комисията установява тези стандартни образци чрез актове за изпълнение. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105.

2. Обявленията по членове 67 — 70 се изготвят, предават се на Службата за публикации на Европейския съюз чрез електронни средства и се публикуват в съответствие с приложение IX. Обявленията се публикуват не по-късно от пет дни след тяхното изпращане. Разходите за публикуване на обявленията от Службата за публикации на Европейския съюз се поемат от Съюза.

3. Обявленията по членове 67 — 70 се публикуват без съкращения на официалния(те) език(ци) на институциите на Съюза, избран(и) от възложителя. Текстът на този език или на

тези езици представлява единственият автентичен текст. Обобщение на важните елементи на всяко обявление се публикува на останалите официални езици на институциите на Съюза.

4. Службата за публикации на Европейския съюз гарантира, че пълният текст и обобщението на периодичните индикативни обявления по член 67, параграф 2, поканите за участие в състезателна процедура, въвеждащи динамична система за покупки, по член 52, параграф 4, буква а), и обявленията за съществуването на квалификационна система, използвани като покана за участие в състезателна процедура в съответствие с член 44, параграф 4 буква б), продължават да се публикуват:

- а) при периодичните индикативни обявления – в продължение на 12 месеца или до получаване на обявление за възложена поръчка съгласно предвиденото в член 70, параграф 2, в което се посочва, че през 12-месечния период, обхванат от поканата за участие в състезателната процедура, няма да се възлагат други поръчки. При поръчките за социални и други специфични услуги обаче периодичното индикативно обявление, посочено в член 92, параграф 1, буква б), продължава да се публикува до края на първоначално посочения срок на действие или до получаването на обявление за възложена поръчка съгласно предвиденото в член 70, в което се посочва, че през периода, обхванат от поканата за участие в състезателната процедура, няма да се възлагат други поръчки;
- б) при поканите за участие в състезателна процедура, с която се създава динамична система за покупки — през срока на действие на динамичната система за покупки;
- в) при обявленията за съществуването на квалификационна система — през нейния срок на действие.

5. Възложителите трябва да са в състояние да докажат на кои дати са били изпратени обявленията.

Службата за публикации на Европейския съюз предоставя на възложителя потвърждение за получаване на обявлението и за публикуване на изпратената информация, в което се посочва датата на публикуването. Това потвърждение представлява доказателство за публикуване.

6. Възложителите могат да публикуват обявления за поръчки за строителство, доставки или услуги, за които не се прилага изискването за публикуване по настоящата директива, при условие че тези обявления са изпратени до Службата за публикации на Европейския съюз с електронни средства в съответствие с формата и процедурите за предаване, посочени в приложение IX.

Член 72

Публикуване на национално равнище

1. Обявленията по членове 67 — 70 и съдържащата се в тях информация не се публикуват на национално равнище преди публикуването по член 71. Независимо от това информацията може да се публикува на национално равнище, когато възложителите не са били уведомени за публикуването в рамките на 48 часа от потвърждаването на получаването на обявлението в съответствие с член 71.

2. Публикуваните на национално равнище обявления не може да съдържат информация, различна от тази в изпратените на Службата за публикации на Европейския съюз обявления или тази, публикувана в профила на купувач, но в тях се посочва датата на изпращане на обявлението на Службата за публикации на Европейския съюз или на публикуването му в профила на купувач.

3. Периодичните индикативни обявления не се публикуват в профила на купувач, преди до Службата за публикации на Европейския съюз да бъде изпратено съобщението за тяхното публикуване в тази форма; в тях се посочва датата на изпращането.

Член 73

Достъп до документацията за поръчката по електронен път

1. Възложителите предоставят неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до документацията за поръчката от датата на публикуване на обявлението в съответствие с член 71 или датата на изпращане на поканата за потвърждаване на интерес.

Когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система, такъв достъп се предоставя възможно най-рано и най-късно в момента на изпращане на поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето. В текста на обявлението или на тези покани се посочва интернет адресът, на който е достъпна документацията за поръчката.

Когато по една от причините, посочени в член 40, параграф 1, втора алинея, не може да се предостави неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до определена документация за поръчката, възложителите могат да посочат в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес, че съответната документация за поръчката ще бъде изпратена по друг начин, а не чрез електронни средства, в съответствие с параграф 2 от настоящия член. В такъв случай срокът за подаване на оферти се удължава с пет дни, освен при надлежно обосновани неотложни обстоятелства съгласно член 45, параграф 3 или

когато срокът е определен по взаимно съгласие съгласно член 46, параграф 2, втора алинея или член 47, параграф 2, втора алинея.

Когато не може да се предостави неограничен и пълен безплатен пряк достъп чрез електронни средства до определена документация за поръчката, тъй като възложителите възнамеряват да приложат член 39, параграф 2, те посочват в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес или — когато като покана за участие в състезателна процедура се използва обявление за съществуването на квалификационна система — в документацията за поръчката, какви мерки, насочени към защита на поверителния характер на информацията, е необходимо да бъдат предприети и как може да се получи достъп до съответната документация. В такъв случай срокът за подаване на оферти се удължава с пет дни, освен при надлежно обосновани неотложни обстоятелства съгласно член 45, параграф 3 или когато срокът е определен по взаимно съгласие съгласно член 46, параграф 2, втора алинея или член 47, параграф 2, втора алинея.

2. Когато е отправено своевременно искане за това, възложителите осигуряват на всички оференти, участващи в процедурата за възлагане на поръчка, допълнителна информация, отнасяща се до спецификациите и всички съпътстващи документи, не по-късно от шест дни преди определения срок за получаване на офертите. В случай на ускорена открита процедура по член 45, параграф 3 този срок е четири дена.

Член 74

Покани до кандидатите

1. При ограничени процедури, процедури на състезателен диалог, партньорства за иновации и процедури на договаряне с предварителна покана за участие в състезателна процедура възложителите приканват едновременно и в писмена форма избраните кандидати да подадат своите оферти или да вземат участие в диалога или в договарянето.

Когато периодично индикативно обявление се използва като покана за участие в състезателна процедура съгласно член 44, параграф 4, буква а), възложителите приканват едновременно и в писмена форма изразилите интерес икономическите оператори да потвърдят своя интерес.

2. В поканите по параграф 1 от настоящия член се посочва електронният адрес, на който е предоставен пряк достъп с електронни средства до документацията за поръчката. Поканите се придружават от документацията за поръчката, когато до тази документация не е осигурен неограничен и пълен безплатен пряк достъп по причините, посочени в член 73, параграф 1, трета или четвърта алинея, и тя не е била вече предоставена по друг начин. Освен това поканите по параграф 1 от настоящия член съдържат информацията, посочена в приложение XIII.

Член 75

Информиране на подалите заявление за квалифициране, кандидатите и оферентите

1. Възложителите възможно най-бързо информират всеки кандидат и оферент за решенията, взети във връзка със сключването на рамково споразумение, възлагането на поръчка или допускането до динамична система за покупки, включително и за основанията за всяко решение да не се сключва рамково споразумение или да не се възлага поръчка, за която е имало покана за участие в състезателна процедура, да се започне отново процедурата или да не се въвежда динамична система за покупки.

2. По искане на съответния кандидат или оферент възложителите по най-бързия възможен начин и във всички случаи не по-късно от 15 дни след получаване на писменото искане уведомяват:

- а) всеки неуспял кандидат за причините за отхвърляне на неговото заявление за участие;
- б) всеки неуспял оферент за причините за отхвърляне на неговата оферта, включително в случаите, посочени в член 60, параграфи 5 и 6— за причините за решението си да счете офертата за нееквивалентна или за решението си, че строителството, доставките или услугите не отговарят на изискванията за работни характеристики или на функционалните изисквания;
- в) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за характеристиките и относителните предимства на избраната оферта, както и за името на спечелилия оферент или страните по рамковото споразумение;
- г) всеки оферент, който е подал допустима оферта, за провеждането и хода на договарянето и диалога с оферентите.

3. Възложителите могат да решат да не публикуват определена информация по параграфи 1 и 2, свързана с възлагането на поръчката, сключването на рамково споразумение или допускането до динамична система за покупки, когато разкриването ѝ би попречило на правоприлагането или би било в противоречие с обществения интерес поради други причини или би увредило законните търговски интереси на определен публичен или частен икономически оператор или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори.

4. Възложителите, които създават и използват квалификационна система, уведомяват лицата, подали заявление, за своето решение относно вписването им в квалификационна система в срок от шест месеца.

В случай че за вземането на решение са необходими повече от четири месеца от подаването на заявлението, възложителят информира заявителя в рамките на два месеца от подаването на заявлението, относно основанията, които обосновават прилагането на по-дълъг срок, и относно датата, до която неговото заявление ще бъде прието или отхвърлено.

5. Заявител, чието квалифициране е отхвърлено, се информират за решението за отказ и за мотивите за това решение във възможно най-кратък срок и не по-късно от 15 дни след датата на решението за отказ. Мотивите се основават на критериите за квалифициране, посочени в член 77, параграф 2.

6. Възложителите, които създават и използват квалификационна система, могат да прекратят квалифицирането на даден икономически оператор само по причини, основани на критериите за квалифициране, посочени в член 77, параграф 2. Всяко намерение да бъде прекратено квалифицирането се съобщава писмено на икономическия оператор най-малко 15 дни преди датата, на която квалифицирането предстои да бъде прекратено, като се посочват мотивът или мотивите, обосноваващи предложеното действие.

Раздел 3

Избор на участници и възлагане на поръчки

Член 76

Общи принципи

1. За целите на избора на участниците в процедурите за възлагане на поръчки се прилагат всички правила по-долу:

- а) възложителите, които са установили правила и критерии за изключване на оференти или кандидати в съответствие с член 78, параграф 1 или член 80, параграф 1, изключват икономическите оператори, набелязани в съответствие с тези правила и отговарящи на тези критерии;
 - б) възложителите подбират оферентите и кандидатите в съответствие с обективните правила и критерии, установени съгласно членове 78 и 80;
 - в) при ограничени процедури и при процедури на договаряне с покана за участие в състезателна процедура, при състезателни диалози и при партньорства за иновации, когато е целесъобразно, те намаляват в съответствие с член 78, параграф 2 броя на кандидатите, избрани съгласно букви а) и б) от настоящия параграф.
2. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на обявление за съществуването на квалификационна система и с цел избор на участници в процедури за възлагане на конкретните поръчки, които са предмет на поканата за участие в състезателна процедура, възложителите:
- а) квалифицират икономическите оператори в съответствие с член 77;
 - б) прилагат към квалифицираните икономически оператори онези разпоредби на параграф 1, които са приложими към ограничените процедури, процедурите на договаряне, състезателните диалози или партньорствата за иновации.

3. Когато подбират участници за ограничена процедура, процедура на договаряне, състезателен диалог или партньорство за иновации, при вземане на решение относно квалифицирането или когато критериите и правилата се актуализират, възложителите:

а) не налагат на отделни икономически оператори административни, технически или финансови условия, които няма да бъдат наложени на други;

б) не изискват провеждането на изпитвания или доказателства, които биха дублирали вече наличните обективни доказателства.

4. Когато информацията или документацията, която трябва да бъде представена от икономическите оператори, е или изглежда непълна или погрешна или когато липсват конкретни документи, възложителите могат, освен ако не е предвидено друго в националното право за изпълнението на настоящата директива, да поискат от съответните икономически оператори да предадат, допълнят, пояснят или попълнят съответната информация или документация в подходящ срок, при условие че исканията за това са отправени в пълно съответствие с принципите на равнопоставеност и прозрачност.

5. Възложителите проверяват дали представените от избраните оференти оферти съответстват на правилата и изискванията, приложими за офертите, и възлагат поръчката въз основа на критериите, установени в членове 82 и 84, при отчитане на член 64.

6. Възложителите могат да решат да не възложат поръчка на оферента, подал най-добрата оферта, ако установят, че офертата не отговаря на приложимите задължения, посочени в член 36, параграф 2.

7. При откритите процедури възложителите могат да решат да разгледат офертите, преди да проверят дали оферентите са подходящи, при условие че се спазват съответните разпоредби на членове 76 — 84, включително правилото, че поръчката не се възлага на оферент, който би трябвало да е изключен съгласно член 80 или който не отговаря на критериите за подбор, установени от възложителя в съответствие с член 78, параграф 1 и член 80.

Държавите членки могат да изключат използването на процедурата по първа алинея за определени видове поръчки или при специални обстоятелства или да го ограничат до такива поръчки или обстоятелства.

8. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 103 във връзка с изменение

на списъка в приложение XIV, когато това е необходимо с цел добавяне на нови международни споразумения, ратифицирани от всички държави членки, или когато посочени съществуващи международни споразумения вече не са ратифицирани от всички държави членки или са претърпели други изменения, например по отношение на техния обхват, съдържание или наименование.

Подраздел 1

Квалифициране и качествен подбор

Член 77

Квалификационни системи

1. Възложителите, които желаят да направят това, могат да създадат и да използват квалификационна система на икономическите оператори.

Възложителите, които създават или използват квалификационна система, гарантират, че икономическите оператори могат по всяко време да поискат да бъдат квалифицирани.

2. Системата по параграф 1 може да обхваща различни етапи на квалифициране.

Възложителите установяват обективни правила и критерии за изключване и подбор на икономическите оператори, пожелали да бъдат квалифицирани, както и обективни критерии и правила за действието на квалификационната система, обхващащи въпроси като вписването в системата, периодичното актуализиране на квалифицирането, ако има такова, и срока на прилагане на системата.

Когато тези критерии и правила включват технически спецификации, се прилагат членове 60 — 62. Критериите и правилата могат при необходимост да бъдат актуализирани.

3. Критериите и правилата, посочени в параграф 2, се оставят на икономическите оператори при поискване. Тези актуализирани критерии и правила се съобщават на заинтересованите икономически оператори.

Когато някой възложител смята, че квалификационната система на определени други субекти или органи отговаря на неговите изисквания, той съобщава на заинтересованите икономически оператори наименованията на тези други субекти или органи.

4. Съхраняват се писмени данни за квалифицираните икономически оператори; те може да бъдат разделени на категории според вида на поръчката, за която е валидно квалифицирането.

5. Когато поканата за участие в състезателна процедура е под формата на обявление за съществуването на квалификационна система, конкретните поръчки за строителството, доставките или услугите, попадащи в обхвата на квалификационната система, се възлагат посредством ограничени процедури или процедури на договаряне, при които всички оференти и участници се избират сред кандидатите, които вече са квалифицирани в съответствие с тази система.

6. Всички такси, начислявани във връзка със заявленията за квалифициране или с актуализирането или запазването на вече получена квалификация по системата, трябва да са пропорционални на направените разходи.

Член 78

Критерии за качествен подбор

1. Възложителите могат да установят обективни правила и критерии за изключване и подбор на оферентите или кандидатите; тези правила и критерии се предоставят на заинтересованите икономически оператори.

2. Когато възложителите трябва да осигурят подходящ баланс между конкретните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка и ресурсите, необходими за нейното провеждане, те могат при ограничените процедури, процедурите на договаряне, състезателните диалози или партньорствата за иновации да установят обективни правила и критерии, които да отразяват тази необходимост и да позволяват на възложителя да намали броя на кандидатите, които ще бъдат поканени да представят оферти или да участват в договарянето. Броят на избраните кандидати обаче трябва да отразява необходимостта от гарантиране на достатъчна конкуренция.

Член 79

Използване на капацитета на други субекти

1. Когато обективните правила и критерии за изключване и подбор на икономическите оператори, пожелали да бъдат квалифицирани в квалификационна система, включват изисквания, свързани с икономическия и финансовия капацитет на икономическия оператор или с неговите технически или професионални способности, икономическият оператор може да използва при необходимост капацитета на други субекти, независимо от правния характер на отношенията му с тях. По отношение на критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация на доставчика на услуги, на изпълнителя, или на управленския състав на предприятието или със съответния професионален опит, икономическите оператори могат обаче да използват капацитета на други субекти само когато последните ще изпълняват строителството или услугите, за които е необходим този капацитет. Когато икономически оператор иска да използва капацитета на други субекти, той доказва на

възложителя, че ще разполага с ресурсите през целия срок на действие на квалификационната система, например като представи доказателство за поетия от посочените субекти ангажимент за тази цел.

Когато съгласно член 80 от настоящата директива възложителите са се позовавали на критерии за изключване или подбор по Директива 2014/24/ЕС, възложителите проверяват в съответствие с член 80, параграф 3 от настоящата директива дали другите субекти, чийто капацитет възнамерява да използва икономическият оператор, отговарят на съответните критерии за подбор или дали има основания за изключване, на които възложителите са се позовали, съгласно член 57 от Директива 2014/24/ЕС. Възложителят изисква от икономическия оператор да замени субект, по отношение на който има задължителни основания за изключване, на които се е позовал възложителят. Възложителят може да изиска от икономическия оператор да замени субект, по отношение на който има незадължителни основания за изключване, на които се е позовал възложителят, или държавна членка може да изиска от възложителя да изиска това.

Когато икономическият оператор използва капацитета на други субекти по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, възложителят може да изиска икономическият оператор и тези субекти да носят обща отговорност за изпълнението на поръчката.

При същите условия група от икономически оператори, както е посочено в член 37, параграф 2 може да използва капацитета на участниците в групата или на други субекти.

2. Когато обективните правила и критерии за изключване и подбор на кандидатите и оферентите в открити или ограничени процедури, процедури на договаряне, състезателни диалози или партньорства за иновации включват изисквания, свързани с икономическия и финансовия капацитет на икономическия оператор или с неговите технически и професионални способности, икономическият оператор може при необходимост и за конкретна поръчка да използва капацитета на други субекти, независимо от правния характер на отношенията му с тях. По отношение на критериите, свързани с образованието и професионалната квалификация на доставчика на услуги, на изпълнителя, или на управленския състав на предприятието или със съответния професионален опит, икономическите оператори могат да използват капацитета на други субекти само когато тези последните субекти ще изпълняват строителството или услугите, за които е необходим този капацитет. Когато икономически оператор иска да използва капацитета на други субекти, той доказва на възложителя, че ще разполага с ресурсите през целия срок на действие на квалификационната система, например като представи доказателство за поетия от тези субекти ангажимент в този смисъл.

Когато съгласно член 80 от настоящата директива възложителите са се позовавали на критерии за изключване или подбор по Директива 2014/24/ЕС, възложителите проверяват в съответствие с член 80, параграф 3 от настоящата директива дали другите субекти, чийто капацитет възнамерява да използва икономическият оператор, отговарят на съответните критерии за подбор или дали има основания за изключване, на които възложителите са се позовали, съгласно член 57 от Директива 2014/24/ЕС. Възложителят изисква от икономическия оператор да замени субект, който не отговаря на съответния критерий за подбор или по отношение на който има задължителни основания за изключване, на които възложителят се е позовал. Възложителят може да поиска от икономическия оператор да замени субект, по отношение на който има незадължителни основания за изключване, на които се е позовал възложителят.

Когато икономическият оператор използва капацитета на други субекти по отношение на критериите, свързани с икономическото и финансовото състояние, възложителят може да изиска икономическият оператор и тези субекти да носят обща отговорност за изпълнението на поръчката.

При същите условия група от икономически оператори, както е посочено в член 37, може да използва капацитета на участниците в групата или на други субекти.

3. При поръчки за строителство, поръчки за услуги и операции, свързани с проучване на терена или инсталиране в контекста на поръчка за доставки, възложителите могат да изискат определени операции от критично значение да бъдат извършвани пряко от самия оферент или, когато офертата е подадена от група от икономически оператори по член 37, параграф 2 — от участник в тази група.

Член 80

Използване на основанията за изключване и критериите за подбор, предвидени в Директива 2014/24/ЕС

1. Обективните правила и критерии за изключване и подбор на икономическите оператори, пожелали да бъдат квалифицирани в квалификационна система, и обективните правила и критерии за изключване и подбор на кандидатите и оферентите в открити или ограничени процедури, процедури на договаряне, състезателни диалози или партньорства за иновации могат да включват основанията за изключване, изброени в член 57 от Директива 2014/24/ЕС, по реда и условията, посочени в него.

Когато възложителят е възлагащ орган, тези критерии и правила включват основанията за изключване, изброени в член 57, параграфи 1 и 2 от Директива 2014/24/ЕС, по реда и условията, посочени в същия член.

Ако държавите членки изискват това, тези критерии и правила може да включват и основанията за изключване, изложени в

член 57, параграф 4 от Директива 2014/24/ЕС, по реда и условията, посочени в него.

2. Критериите и правилата, посочени в параграф 1 от настоящия член, могат да включват критериите за подбор, изложени в член 58 от Директива 2014/24/ЕС, по реда и условията, определени в същия член, особено по отношение на ограниченията за изискванията за годишните обороти съгласно параграф 3, втора алинея от него.

3. За целите на прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат членове 59 и 61 от Директива 2014/24/ЕС.

Член 81

Стандарти за осигуряване на качеството и стандарти за екологично управление

1. Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи и доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени стандарти за осигуряване на качеството, включително тези за достъпност за хора с увреждания, те се позовават на системите за осигуряване на качеството, основани на съответните серии европейски стандарти, сертифицирани от акредитирани органи. Те признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки. Възложителите приемат и други доказателства за еквивалентни мерки за осигуряване на качеството, когато съответният икономически оператор е нямал възможност да получи такива сертификати в съответните срокове по независещи от него причини, при условие че икономическият оператор докаже, че предложените мерки за осигуряване на качеството отговарят на необходимите стандарти за осигуряване на качеството.

2. Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от независими органи и доказващи, че икономическият оператор отговаря на определени системи или стандарти за екологично управление, те се позовават на Схемата на за управление по околна среда и одит (EMAS) на Съюза или на други системи за екологично управление, признати в съответствие с член 45 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 или други стандарти за екологично управление, основани на съответните европейски или международни стандарти на акредитирани органи. Те признават еквивалентни сертификати, издадени от органи, установени в други държави членки.

Възложителят приема и други доказателства за еквивалентни мерки за екологично управление, когато даден икономически оператор очевидно е нямал достъп до такива сертификати или няма възможност да ги получи в съответните срокове по независещи от него причини, при условие че икономическият оператор докаже, че тези мерки са еквивалентни на изискваните съгласно приложимата система или стандарт за екологично управление.

3. Държавите членки предоставят на други държави членки при поискване всякаква информация, отнасяща се до документите, представени като доказателство за съответствие със стандартите за качество и екологичните стандарти по параграфи 1 и 2.

Подраздел 2

Възлагане на поръчките

Член 82

Критерии за възлагане на поръчките

1. Без да се засягат националните закони, подзаконови или административни разпоредби относно цената на определени доставки или възнаграждението за определени услуги, възложителите възлагат поръчките въз основа на критерия за икономически най-изгодната оферта.

2. Икономически най-изгодната оферта се определя от гледна точка на възложителя въз основа на цената или разходите, като се използва подход на разходната ефективност, например разходите за целия жизнен цикъл в съответствие с член 83, и може да включва критерия за най-доброто съотношение качество/цена, което се оценява въз основа на критерии, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти, свързани с предмета на въпросната обществена поръчка. Тези критерии могат да включват например:

а) качество, включително технически параметри, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновативни характеристики и търговия и условията за нея,

б) организация, квалификация и опит на персонала, на когото е възложено изпълнението на поръчката, когато качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху нивото на изпълнение на поръчката, или

в) обслужване след продажбата и техническа помощ, условия на доставяне като дата на доставка, процес на доставка и срок на доставка или срок на завършване, ангажименти по отношение на частите и сигурността на доставките.

Елементът, свързан с разходите, може също така да приема формата на фиксирана цена или разход, въз основа на което икономическите оператори ще се състезават само по отношение на критериите за качество.

Държавите членки могат да предвидят, че възложителите не могат да използват само критерия „цена“ или само критерия „разходи“ като единствен критерий за възлагане, или да ограничат тяхното използване до определени категории възложители или определени видове поръчки.

3. Приема се, че критериите за възлагане са свързани с предмета на поръчката, когато се отнасят до строителството, доставките или услугите, които трябва да бъдат предоставени в рамките на тази поръчка във всички отношения и на всеки етап от жизнения им цикъл, в това число факторите, свързани със:

а) специфичния процес на производство, предоставяне или търгуване на това строителство, доставки или услуги; или

б) специфичен процес, свързан с друг етап от техния жизнен цикъл,

дори когато тези фактори не са част от съществените им характеристики.

4. Критериите за възлагане не трябва да водят до предоставянето на възложителя на неограничена свобода на избор. Те трябва да гарантират, че е възможна реална конкуренция, и да се придружават от спецификации, които позволяват ефективната проверка на представената от оферентите информация с цел да се прецени доколко офертите отговарят на критериите за възлагане. При съмнение възложителите проверяват ефективно точността на информацията и доказателствата, представени от оферентите.

5. Възложителят посочва в документацията за поръчката относителната тежест, която придава на всеки от критериите, избрани за определяне на икономически най-изгодната оферта, освен когато тя се определя само въз основа на цената.

Тази относителна тежест може да бъде изразена, като се предвиди диапазон с подходяща максимална разлика.

Когато претеглянето не е възможно по обективни причини, възложителят степенува критериите по значението им в низходящ ред.

Член 83

Оценка на разходите за целия жизнен цикъл

1. Оценката на разходите за целия жизнен цикъл включва в необходимата степен част или всички от посочените по-долу разходи в рамките на целия жизнен цикъл на продукта, услугата или строителството:

- a) разходи, които се поемат от възложителя или други ползватели, като:
 - i) разходи за придобиване,
 - ii) разходи, свързани с използването, като потребление на енергия и други ресурси,
 - iii) разходи за поддръжка,
 - iv) разходи в края на експлоатационния период, като разходи за събиране и рециклиране
- b) разходи, дължащи се на външни екологични фактори, които са свързани с продукта, услугата или строителството през целия им жизнен цикъл, при условие че паричната им стойност може да бъде определена и проверена; тези разходи могат да включват разходите, свързани с емисии на парникови газове и други вредни емисии, както и други разходи, свързани със смекчаването на изменението на климата.

2. Когато възложителите оценяват разходите чрез подхода на оценка на разходите за целия жизнен цикъл, те посочват в документацията за поръчката данните, които трябва да бъдат представени от оферентите, и метода, който ще използват за определяне на разходите за целия жизнен цикъл въз основа на тези данни.

Използваният метод за оценка на разходите, дължащи се на външни екологични фактори, трябва да отговаря на всички посочени по-долу условия:

- a) основава се на подлежащи на обективна проверка недискриминационни критерии. По-специално, когато не е утвърден за редовно или продължително прилагане, методът не дава неоправдано предимство на определени икономически оператори и не ги поставя в неизгодно положение;
- b) достъпен е за всички заинтересовани лица;
- в) изискваните данни могат да бъдат предоставени при полагане на разумни усилия от обичайно добросъвестни икономически оператори, включително оператори от трети държави, които са страна по СДП или по други международни споразумения, с които е обвързан Съюзът.

3. Когато общ метод за изчисляване на разходите за целия жизнен цикъл придобива задължителен характер съгласно законодателен акт на Съюза, този общ метод се прилага за оценката на разходите по време на жизнения цикъл.

Списък на такива законодателни актове и, когато е необходимо, на делегираните актове, с които те се допълват, се съдържа в приложение XV.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегиран актове в съответствие с член 103 във връзка с актуализирането на този списък, когато се налага актуализирането му поради приемането на ново законодателство, с което се придава задължителен характер на общ метод, или поради отмяната или изменението на действащите правни актове.

Член 84

Необичайно ниски оферти

1. Възложителите изискват от икономическите оператори да обяснят предложената в офертата цена или разходи, когато офертите изглеждат необичайно ниски спрямо строителството, доставките или услугите.

2. Обясненията по параграф 1 могат да се отнасят по-специално до:

- a) икономическите характеристики на производствения процес, на предоставяните услуги или на строителния метод;
- b) избраните технически решения или наличието на изключително благоприятни условия за оферента за предоставянето на продуктите или услугите или за изпълнение на строителството;
- в) оригиналното решение, предложено от оферента, по отношение на доставките, услугите или строителството;
- г) спазването на задълженията по член 36, параграф 2;
- д) спазването на задълженията по член 88;
- е) възможността оферентът да получи държавна помощ.

3. Възложителят прави оценка на предоставената информация, като се консултира с оферента. Той може да отхвърли офертата само когато представените доказателства не съставляват достатъчно основание за предложените ниски цена или разходи, като се отчитат елементите по параграф 2.

Възлагащите органи отхвърлят офертата, когато са установили, че тя е необичайно ниска, защото не отговаря на приложимите задължения, посочени в член 36, параграф 2.

4. Когато възложител установи, че дадена оферта е необичайно ниска, защото оферентът е получил държавна помощ, офертата може да бъде отхвърлена единствено на това основание само след консултация с оферента, при която последният не може да докаже в достатъчен срок, определен от възложителя, че въпросната помощ е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107 ДФЕС. Когато възложителят отхвърли оферта на такова основание, той информира Комисията за това.

5. При поискване държавите членки предоставят на други държави членки по линия на административното сътрудничество всяка информация, с която разполагат, като законови и подзаконови разпоредби, общоприложими колективни споразумения или национални технически стандарти, отнасящи се до доказателствата и документите, представени във връзка с изброените в параграф 2 данни.

Раздел 4

Оферти, включващи продукти с произход от трети държави и отношения с тези държави

Член 85

Оферти, включващи продукти с произход от трети държави

1. Настоящият член се прилага за оферти, включващи продукти с произход от трети държави, с които Съюзът не е сключил нито многостранно, нито двустранно споразумение, което да осигурява сравним и ефективен достъп на предприятията от Съюза до пазарите на тези трети държави. Това не засяга задълженията на Съюза или на неговите държави членки по отношение на трети държави.

2. Всяка оферта, предложена за възлагане на поръчка за доставки, може да бъде отхвърлена, ако съотношението на продуктите с произход от трети държави, определено съгласно Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, надхвърля 50 % от общата стойност на продуктите, които съставляват офертата.

За целите на настоящия член софтуерът, който се ползва в оборудването на телекомуникационната мрежа, се приема за продукт.

3. При спазване на втора алинея от настоящия параграф, когато две или повече оферти са равностойни предвид критериите за възлагане на поръчката, определени в член 82,

предпочитание се дава на онези оферти, които не могат да бъдат отхвърлени съгласно параграф 2 от настоящия член. За целите на настоящия член цените на офертите се приемат за равностойни, ако разликата в цените не надвишава 3 %.

Една оферта обаче не може да бъде предпочетена пред друга съгласно първа алинея, ако нейното приемане би задължило възложителя да придобие оборудване с технически характеристики, различни от тези на наличното оборудване, което би довело до несъвместимост, технически трудности при експлоатацията и поддръжката или до прекомерни разходи.

4. За целите на настоящия член третите държави, които се ползват от прилагането на настоящата директива съгласно решение на Съвета в съответствие с параграф 1, не се вземат предвид при определяне на съотношението, посочено в параграф 2, на продукти с произход от трети държави.

5. До 31 декември 2015 г. и ежегодно след това Комисията представя на Съвета годишен доклад за напредъка, постигнат в многостранните или двустранните преговори за достъп на предприятията от Съюза до пазарите на трети държави в областта, попадащи в обхвата на настоящата директива, за всеки резултат, постигнат в рамките на тези преговори, и за практическото прилагане на всички сключени споразумения.

Член 86

Отношения с трети държави във връзка с поръчки за строителство, доставки и услуги

1. Държавите членки информират Комисията за всички трудности от общ характер, правни или фактически, с които са се сблъскали и които са отчели техните предприятия, когато са се опитали да получат поръчки за услуги в трети държави.

2. До 18 април 2019 г. и периодично след това Комисията докладва на Съвета за отварянето на процедурите за поръчки за услуги в трети държави и за напредъка в преговорите с тези държави по този въпрос, особено в рамките на Световната търговска организация (СТО).

3. Комисията се стреми, като се обръща към съответната трета държава, да намери решение на всяка ситуация, при която се установи, въз основа на отчетите, посочени в параграф 2, или на друга информация, че в контекста на възлагането на поръчки за услуги, дадена трета държава:

a) не предоставя на предприятията от Съюза ефективен достъп, съпоставим с този, който е предоставен от Съюза на предприятия от тази държава;

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

б) не предоставя на предприятията от Съюза национално третиране или същите възможности за конкуренция, които се предоставят на националните предприятия; или

в) предоставя на предприятия от други трети държави по-благоприятно третиране, отколкото на предприятията от Съюза.

4. Държавите членки уведомяват Комисията за всички трудности, правни или фактически, с които са се сблъскали и които са отчели техните предприятия и които се дължат на нарушения на разпоредбите на международното трудово право, посочени в приложение XIV, когато предприятията са се опитали да получат поръчки в трети държави.

5. При обстоятелствата, посочени в параграфи 3 и 4, Комисията може по всяко време да предложи на Съвета да приеме акт за изпълнение за спиране или ограничаване, за срок, който се определя в посочения акт за изпълнение, на възлагането на поръчки за услуги на:

а) предприятия, уредени от правото на въпросната трета държава;

б) предприятия, свързани с предприятията, посочените в буква а), които имат седалище в Съюза, но нямат пряка и ефективна връзка с икономиката на държава членка;

в) предприятия, подаващи оферти, които имат за предмет услуги с произход от въпросната трета държава.

Съветът предприема действия възможно най-бързо, с квалифицирано мнозинство.

Комисията може да предложи тези мерки по своя инициатива или по искане на държава членка.

6. Настоящият член не засяга ангажиментите на Съюза спрямо трети държави, които произтичат от международни споразумения относно обществените поръчки, особено в рамките на СТО.

Глава IV

Изпълнение на поръчките

Член 87

Условия за изпълнение на поръчките

Възложителите могат да определят специални условия във връзка с изпълнението на поръчка, при условие че те са свързани с предмета на поръчката по смисъла на член 82, параграф 3 и са посочени в поканата за участие в състезателната процедура или в документацията за поръчката. Тези условия могат да включват икономически, свързани с иновациите, екологични, социални или свързани със заетостта съображения.

Член 88

Подизпълнители

1. Компетентните национални органи осигуряват спазването на задълженията по член 36, параграф 2 от страна на подизпълнителите чрез подходящи действия, които действат в рамките на своята отговорност и компетентност.

2. В документацията за поръчката възложителят може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да поиска от оферента да посочи в офертата си дела от поръчката, за който възнамерява да използва трети лица — подизпълнители, както и предлаганите подизпълнители.

3. Държавите членки могат да предвидят, че при заявка от страна на подизпълнителя и когато естеството на поръчката позволява това, възложителят превежда дължимите плащания пряко на подизпълнителя за услугите, доставките или строителството, предоставени на икономическия оператор, на който е възложена поръчката (наричан по-долу „основният изпълнител“). Тези мерки могат да включват подходящи механизми, позволяващи на основния изпълнител да оспори плащания, които не са дължими. Правилата относно този режим на плащане се посочват в документацията за поръчката.

4. Параграфи 1 — 3 не засягат въпроса за отговорността на основния изпълнител.

5. При поръчки за строителство и по отношение на услуги, които се предоставят на съоръжение под прекия надзор на възлагащия орган, след възлагането на поръчката и най-късно при започването на изпълнението на поръчката, възложителят изисква от основния изпълнител да му посочи името, данните за контакт и представителите на своите подизпълнители, участващи в това строителство или услуги, доколкото те са известни към този момент. Възложителят изисква от основния изпълнител да го уведомява за всякакви промени в тази информация в хода на изпълнението на поръчката, както и да му предоставя необходимата информация за всички нови подизпълнители, които впоследствие се включват в строителството или предоставянето на услугите.

Независимо от първа алинея държавите членки могат да наложат пряко на основния изпълнител задължението да предоставя необходимата информация.

Когато това е необходимо за целите по параграф 6, буква б) от настоящия член, изискваната информация се придружава от лични декларации на подизпълнителите съгласно предвиденото в член 80, параграф 3. Предвидените в параграф 8 от настоящия член мерки за прилагане могат да предвиждат, че подизпълнителите, които се включват след възлагането на поръчката, представят сертификати и други придружаващи документи вместо личните декларации.

Първа алинея не се прилага за доставчиците.

Възложителите могат, по собствена инициатива или по искане на държави членки, да разширят прилагането на задълженията, предвидени в първа алинея, например към:

а) поръчки за доставка, поръчки за услуги, различни от тези за услуги, които да се предоставят на съоръжения под прекия надзор на възложителя или на доставчици, участващи в поръчки за строителство или услуги;

б) подизпълнители на подизпълнителите на основния изпълнител, или още по-надолу по веригата от подизпълнители.

6. За да се избегнат нарушения на задълженията по член 36, параграф 2, могат да се предприемат подходящи мерки, например:

а) когато националното право на дадена държава членка предвижда механизъм за обща отговорност между подизпълнителите и основния изпълнител, държавата членка прави необходимото съответните правила да се прилагат при спазване на условията, определени в член 36, параграф 2;

б) в съответствие с член 80, параграф 3 от настоящата директива възлагащите органи могат, по собствена инициатива или по искане на държави членки, да проверят дали има основания за изключване на подизпълнители в съответствие с член 57 от Директива 2014/24/ЕС. В такъв случай възлагащият орган изисква от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има задължителни основания за изключване. Възлагащият орган може, по собствена инициатива или по искане на държава членка, да изиска от икономическия оператор да замени подизпълнител, по отношение на който проверката е показала, че има незадължителни основания за изключване.

7. Държавите членки могат да предвидят по-строги правила за отговорност в националното си право или да предприемат допълнителни мерки в рамките на националното си право по отношение на преките плащания за подизпълнителите, например като предвидят преки плащания за подизпълнителите, без да е необходимо последните да правят искане за подобно пряко плащане.

8. Държавите членки, които решат да въведат мерките по параграф 3, 5 или 6, уточняват условията за прилагане на тези мерки със законови, подзаконови или административни разпоредби в съответствие с правото на Съюза. При това държавите членки могат да ограничат приложимостта им, например по отношение на определени видове поръчки,

определени категории възложители или икономически оператори или определени суми.

Член 89

Изменение на договорите за поръчка през техния срок на изпълнение

1. Договорите за поръчка и рамковите споразумения могат да бъдат изменени без провеждане на нова процедура за възлагане на поръчка в съответствие с настоящата директива в следните случаи:

а) когато измененията, независимо от паричната им равностойност, са предвидени в първоначалната документация за поръчката чрез ясни, точни и недвусмислени клаузи за преразглеждане които могат да включват клаузи за изменение на цената или опции. В тези клаузи се посочват обхватът и естеството на възможните изменения или опции, както и условията, при които те може да се използват. В тях не се предвиждат изменения или опции, които биха променили цялостния характер на поръчката или на рамковото споразумение;

б) за допълнителни строителство, доставки или услуги от първоначалния изпълнител, независимо от тяхната стойност, които са станали необходими и които не са включени в първоначалната поръчка, когато смяната на изпълнителя:

i) не може да се извърши поради икономически или технически причини като изисквания за взаимозаменяемост или оперативна съвместимост със съществуващо оборудване, софтуер, услуги или инсталации, възложени с първоначалната поръчка; и

ii) би предизвикала значително неудобство или съществено дублиране на разходите на възложителя;

в) когато са изпълнени всички условия по-долу:

i) необходимостта от изменение е предизвикана от обстоятелства, които добросъвестен възложител не би могъл да предвиди;

ii) изменението не променя цялостния характер на поръчката;

г) когато нов изпълнител заменя изпълнителя, на който възложителят първоначално е възложил поръчката, вследствие на:

i) недвусмислена клауза за преразглеждане или опция в съответствие с буква а),

- ii) цялостно или частично встъпване в положението на първоначалния изпълнител след корпоративно реструктуриране, включително поглъщания, сливания, придобивания или несъстоятелност, от друг икономически оператор, който отговаря на първоначално установените критерии за качествен подбор, при условие че това не води до други съществени изменения на договора за поръчка и не цели заобикаляне на прилагането на настоящата директива; или
- iii) когато възложителят сам поема задълженията на основния изпълнител по отношение на неговите подизпълнители, ако тази възможност е предвидена в националното законодателство съгласно член 88;
- д) когато измененията, независимо от стойността им, не са съществени по смисъла на параграф 4.

Възложителите, които са изменили даден договор за поръчка в случаите по букви б) и в) от настоящия параграф, публикуват обявление за това в *Официален вестник на Европейския съюз*. Това обявление съдържа информацията, посочена в приложение XVI, и се публикува в съответствие с член 71.

2. В допълнение и без да е необходима проверка на това дали са спазени условията по параграф 4, букви а) — г), договорите за поръчка могат да бъдат изменени без да е необходимо провеждането на нова процедура в съответствие с настоящата директива, когато стойността на изменението е едновременно под следните две стойности:

- и) праговете, определени в член 15, и
- ii) 10 % от стойността на първоначалния договор за поръчка за услуги и доставки и под 15 % от стойността на първоначалния договор за поръчка за строителство.

Изменението обаче не може да променя цялостния характер на поръчката или рамковото споразумение. Когато се правят няколко последователни изменения, стойността се изчислява въз основа на нетната обща стойност на последователните изменения.

3. За целите на изчисляването на стойността по параграф 2, когато договорът за поръчка съдържа клауза за индексация, за референтна стойност служи актуализираната стойност.

4. Изменението на договор за поръчка или на рамково споразумение по време на техния срок на изпълнение се счита за съществено по смисъла на параграф 1, буква д), когато прави договора за поръчка или рамковото споразумение съществено различни по техния характер от първоначално сключените.

При всички случаи, без да се засягат параграфи 1 и 2, изменението се счита за съществено, когато е изпълнено едно или повече от следните условия:

- а) изменението въвежда условия, които, ако бяха част от първоначалната процедура за възлагане на поръчка, биха позволили допускането на други кандидати, различни от първоначално избраните, или приемането на оферта, различна от първоначално приетата, или биха привлекли към участие в процедурата допълнителни кандидати;
- б) изменението променя икономическия баланс на договора за поръчка или рамковото споразумение в полза на изпълнителя по начин, който не е бил предвиден в първоначалния договор за поръчка или рамково споразумение;
- в) изменението значително разширява обхвата на договора за поръчка или рамковото споразумение;
- г) когато нов изпълнител заменя изпълнителя, на когото възложителят първоначално е възложил поръчката, в случаи, различни от предвидените в параграф 1, буква г).

5. За изменения на разпоредбите на договор за поръчка за строителство, доставки или услуги или на рамково споразумение по време на срока на изпълнение, различни от предвидените в параграфи 1 и 2, е необходимо провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка в съответствие с настоящата директива.

Член 90

Прекратяване на договорите за поръчка

Държавите членки осигуряват на възложителите възможността, най-малко при следните обстоятелства и при условията, определени от приложимото национално право, да прекратят договор за поръчка за строителство, доставки или услуги по време на неговия срок, когато:

- а) поръчката е претърпяла съществено изменение, което би наложило провеждането на нова процедура за възлагане на поръчка съгласно член 89;
- б) по време на възлагането на поръчката изпълнителят се е намирал в някоя от хипотезите по член 57, параграф 1 от Директива 2014/24/ЕС и следователно е трябвало да бъде изключен от процедурата за възлагане на поръчка съгласно член 80, параграф 1, втора алинея от настоящата директива;
- в) поръчката не е следвало да бъде възложена на изпълнителя поради тежко нарушение на задълженията, произтичащи от Договорите и настоящата директива, което е установено от Съда на Европейския съюз в производство по член 258 ДФЕС.

ДЯЛ III

СПЕЦИАЛНИ РЕЖИМИ ЗА ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА I

Социални и други специфични услуги

Член 91

Възлагане на поръчки за социални и други специфични услуги

Поръчките за социални и други специфични услуги, изброени в приложение XVII, се възлагат в съответствие с настоящата глава, когато стойността на поръчките е по-голяма или равна на прага, посочен в член 15, буква в).

Член 92

Публикуване на обявления

1. Възложителите, които възнамеряват да възложат поръчка за услугите по член 91, оповестяват своето намерение по който и да е от следните начини:

- а) посредством обявление за поръчка; или
- б) посредством периодично индикативно обявление, което се публикува редовно. В периодичното индикативно обявление се посочват изрично видовете услуги, които ще бъдат предмет на възлаганите поръчки. В него се посочва, че поръчките ще се възлагат без допълнително публикуване и заинтересованите икономически оператори се приканват да заявят писмено своя интерес; или
- в) посредством обявление за съществуването на квалификационна система, което се публикува редовно.

Първа алинея обаче не се прилага, когато в съответствие с член 50 за възлагането на поръчка за услуги е било възможно да се използва процедура на договаряне без предварителна покана за състезателна процедура.

2. Възложителите, възложили поръчка за посочените в член 91 услуги, оповестяват резултатите с обявление за възложена поръчка. Те обаче могат да групират тези обявления на тримесечна основа. В този случай те изпращат групираните обявления в срок от 30 дни след края на всяко тримесечие.

3. Обявленията по параграфи 1 и 2 от настоящия член съдържат информацията, посочена в съответно в части А, Б, В или Г от приложение XVIII, съгласно стандартните образци. Комисията установява тези стандартни образци чрез актове за изпълнение. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105.

4. Посочените в настоящия член обявления се публикуват в съответствие с член 71.

Член 93

Принципи на възлагане на поръчките

1. Държавите членки въвеждат национални правила за възлагането на поръчки съгласно настоящата глава с цел да се гарантира, че възложителите спазват принципите на прозрачност и равнопоставеност на икономическите оператори. Държавите членки запазват правото да определят приложимите процедурни правила, доколкото тези правила позволяват на възложителите да вземат под внимание конкретните особености на въпросните услуги.

2. Държавите членки гарантират, че възложителите могат да вземат под внимание необходимостта от осигуряване на качество, непрекъснатост, достъпност, достъпна цена, наличие и всеобхватност на услугите, особените потребности на различните категории ползватели, включително групите в неравностойно положение и уязвимите групи, приобщаването и осигуряването на възможности за ползвателите, както и иновациите. Държавите членки могат също така да предвидят, че изборът на доставчика на услугите се осъществява въз основа на офертите, характеризиращи се с най-доброто съотношение качество/цена, като се вземат предвид критериите за качество и устойчивост на социалните услуги.

Член 94

Запазени поръчки за определени услуги

1. Държавите членки могат да предвидят възможност възложителите, които са възлагащи органи, да запазят правото за организации да участват в процедури за възлагане на поръчка изключително за онези здравни, социални и културни услуги, посочени в член 91, попадащи под кодове 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, от 85000000-9 до 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4 и 98133110-8 по CPV.

2. Всяка организация по параграф 1 трябва да отговаря на всички условия по-долу:

- а) целта ѝ е изпълнение на задачи по предоставяне на обществена услуга във връзка с доставката на услугите по параграф 1;
- б) печалбата ѝ се реинвестира с оглед на постигането на целите на организацията. Когато печалбата се разпределя или преразпределя, това следва да се извършва съобразно участието;

- в) структурата на управление или собственост на организацията, изпълняваща поръчката, се основава на принципите на собственост или участие на служителите или изисква активното участие на служители, потребители или заинтересовани страни; и
- г) съответният възлагащ орган не е възлагал поръчка на организацията за въпросните услуги съгласно настоящия член през последните три години.

3. Максималната продължителност на договора за поръчка не надвишава три години.

4. В поканата за участие в състезателната процедура се съдържа позоваване на настоящия член.

5. Независимо от член 108, Комисията прави оценка на последиците от настоящия член и докладва на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2019 г.

ГЛАВА II

Правила за провеждане на конкурси за проект

Член 95

Обхват

1. Настоящата глава се прилага за конкурси за проект, организирани като част от процедура за възлагане на поръчка за услуги, при условие че прогнозната стойност на поръчката, без ДДС и включваща всички евентуални награди или плащания за участниците, е по-голяма или равна на сумата, посочена в член 15, буква а).

2. Настоящата глава се прилага за всички конкурси за проект, когато общата сума на наградите и плащанията за участниците в конкурса, включително прогнозната стойност без ДДС на договора за поръчка за услуги, който може впоследствие да се сключи съгласно член 50, буква й), ако възложителят не изключва такова възлагане в обявлението за конкурс за проект, е по-голяма или равна на сумата, посочена в член 15, буква а).

Член 96

Обявления

1. Възложителите, които възнамеряват да проведат конкурс за проект, отправят покана за участие в състезателна процедура посредством обявление за конкурс.

Ако възнамеряват впоследствие да възложат поръчка за услуги съгласно член 50, буква й), това се посочва в обявлението за конкурс за проект.

Възложителите, които са провели конкурс за проект, обявяват резултатите посредством обявление.

2. Поканата за участие в състезателна процедура включва информацията, посочена в приложение XIX, а обявлението за резултатите от конкурса за проект включва информацията, посочена в приложение XX, под формата на стандартни образци. Стандартните образци се установяват от Комисията чрез актове за изпълнение. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 105.

Обявлението за резултатите от конкурса за проект се изпраща на Комисията в рамките на 30 дни след приключването на конкурса за проект.

Когато разкриването на информация за резултатите от конкурса би попречило на правоприлагането, би било в противоречие с обществен интерес или би увредило законните търговски интереси на конкретен публичен или частен икономически оператор или би накърнило лоялната конкуренция между икономическите оператори, тази информация може да не се публикува.

3. Член 71, параграфи 2 — 6 се прилага и за обявленията, свързани с конкурси за проект.

Член 97

Правила за организирането на конкурс за проект, избор на участници и жури

1. Когато организират конкурси за проекти, възложителите прилагат процедури, които са съобразени с дял I и с настоящата глава.

2. Допускането на участници в конкурсите за проект не може да се ограничава:

а) чрез посочване на територията или част от територията на държава членка;

б) на основание, че съгласно правото на държавата членка, в която се организира конкурсът, за тях би било съществувало изискване да бъдат физически или юридически лица.

3. Когато конкурсите за проект се провеждат с ограничен брой участници, възложителите определят ясни и недискриминационни критерии за подбор. Във всеки случай броят на кандидатите, поканени да участват, трябва да е достатъчен, за да се гарантира реална конкуренция.

4. Журито се състои само от физически лица, които са независими от участниците в конкурса. Когато от участниците в конкурса се изисква конкретна професионална квалификация, най-малко една трета от членовете на журито трябва да имат същата или еквивалентна квалификация.

Член 98

Решения на журито

1. Журито е независимо при вземането на решения или изразяването на становища.
2. Журито разглежда представените от кандидатите планове и проекти анонимно и единствено въз основа на критериите, посочени в обявлението за конкурса.
3. Журито записва класирането на проектите съобразно качествата на всеки проект в доклад, подписан от членовете на журито, заедно с техните забележки и всякакви въпроси, които се нуждаят от изясняване.
4. Запазва се анонимност, докато журито не достигне до становище или решение.
5. При необходимост кандидатите могат да бъдат поканени да отговорят на въпроси, които журито е записало в протокола, за изясняване на всякакви аспекти от проектите.
6. Съставя се пълен протокол на диалога между членовете на журито и кандидатите.

ДЯЛ IV

УПРАВЛЕНИЕ

Член 99

Привеждане в изпълнение

1. С цел ефективно осигуряване на правилно и ефикасно изпълнение държавите членки гарантират, че най-малко посочените в настоящия член задачи се изпълняват от един или повече органи, ведомства или структури. Те посочват на Комисията всички органи, ведомства или структури, компетентни за изпълнението на тези задачи.
2. Държавите членки осигуряват мониторинг на прилагането на правилата за обществените поръчки.

Когато органите или структурите за мониторинг констатират, по собствена инициатива или след получаване на информация, конкретни нарушения или системни проблеми, те трябва да разполагат с правомощията да съобщават тези проблеми на националните одитни органи, съдилища или юрисдикции или други подходящи органи или структури, като омбудсмана, националните парламенти или комисиите към тях.

3. Резултатите от дейността по мониторинга съгласно параграф 2 се оповестяват публично чрез подходящи средства за информация. Тези резултати се предоставят и на Комисията. Те могат например да бъдат включени в докладите от мониторинга, посочени във втора алинея от настоящия параграф.

До 18 април 2017 г. и на всеки три години след това държавите членки представят на Комисията доклад от мониторинга, в който, когато е целесъобразно, е включена информация за най-често срещаните причини за неправилно прилагане или правна несигурност, включително евентуалните структурни или повтарящи се проблеми при прилагането на правилата, за степента на участие на МСП в обществените поръчки, както и за предотвратяването, разкриването и докладването по подходящ начин на случаите на измама, корупция, конфликт на интереси и други сериозни нередности в областта на обществените поръчки.

Комисията може, най-много на всеки три години, да изисква от държавите членки да предоставят информация за практическото прилагане на националните стратегически политики в областта на обществените поръчки.

За целите на настоящия параграф „МСП“ се разбират като съответстващите на определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽¹⁾.

Въз основа на получените по този параграф данни Комисията редовно изготвя доклад за прилагането и за най-добрите практики, свързани с националните политики в областта на поръчките в рамките на вътрешния пазар.

4. Държавите членки гарантират, че:

- а) информацията и насоките относно тълкуването и прилагането на правото на Съюза в сферата на обществените поръчки се предоставят безплатно, за да се подпомогнат възлагащите органи и икономическите оператори, по-специално МСП, при правилното прилагане на правилата на Съюза за възлагане на обществени поръчки; както и
- б) възлагащите органи разполагат с подкрепа по отношение на планирането и провеждането на процедурите за възлагане на поръчки.

5. Без да се засягат общите процедури и работните методи, установени от Комисията за нейната комуникация и контакти с тях, държавите членки определят звена за контакт за сътрудничество с Комисията по отношение на прилагането на законодателството в областта на обществените поръчки.

⁽¹⁾ Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

б. Възлагащите органи съхраняват, най-малко за срока на поръчката, копия от всички сключени договори за поръчки на стойност, по-голяма или равна на:

- а) 1 000 000 EUR при поръчки за доставки или услуги;
- б) 10 000 000 EUR при поръчки за строителство.

Възлагащите органи предоставят достъп до тези договори; при все това обаче достъпът до конкретни документи или информация може да бъде отказан в степента и съгласно условията, предвидени в приложимите правила на Съюза или националните правила относно достъпа до документи и защитата на данни.

Член 100

Индивидуални доклади за процедури за възлагане на поръчка

1. Възложителите съхраняват необходимата информация за всеки договор за поръчка или рамково споразумение, попадащи в обхвата на настоящата директива, и за всеки случай на въвеждане на динамична система за покупки. Тази информация трябва да е достатъчна, за да им позволи в по-късен момент да обосноват взетите от тях решения във връзка със:

- а) квалифицирането и подбора на икономически оператори и възлагането на поръчки;
- б) използването на процедури на договаряне без предварителна покана за участие в състезателна процедура съгласно член 50;
- в) неприлагането на глави II—IV от дял II в съответствие с дерогациите, предвидени в глави II и III от дял I;
- г) ако е необходимо, мотивите за използване на други средства за комуникация, различни от електронните при електронното подаване

Възложителите могат да препращат към обявлението за възложена поръчка, изготвено съгласно член 70 или член 92, параграф 2, доколкото то съдържа изискваната по настоящия параграф информация.

2. Възложителите документират хода на всички процедури за възлагане на поръчка, независимо от това дали те се провеждат с помощта на електронни средства. За тази цел те осигуряват съхранението на достатъчно документация за обосноваване на решенията, взети на всички етапи от процедурата за възлагане на поръчка, например документация за комуникацията с икономическите оператори и вътрешните разисквания, подготовката на

документацията за поръчката, диалога или договарянето, ако има такива, подбора и възлагането на поръчката. Документацията се съхранява за срок от най-малко три години от датата на възлагане на поръчката.

3. Информацията или документацията, или основни части от тях, се предават на Комисията или на националните органи, ведомства или структури по член 99 при поискване от тяхна страна.

Член 101

Национални доклади и статистическа информация

1. Комисията извършва преглед на качеството и пълнотата на данните, които могат да бъдат извлечени от обявленията по членове 67—71, 92 и 96, които се публикуват в съответствие с приложение IX.

Когато качеството и пълнотата на данните, посочени в първа алинея от настоящия параграф, не съответстват на задълженията по член 67, параграф 1, член 68, параграф 1, член 69, член 70, параграф 1, член 92, параграф 3 и член 96, параграф 2, Комисията изисква допълнителна информация от съответната държава членка. В разумен срок съответната държава членка предоставя изискваната от Комисията липсваща статистическа информация.

2. До 18 април 2017 г. и на всеки три години след това държавите членки изпращат на Комисията статистически доклад за поръчките, които биха били обхванати от настоящата директива, ако стойността им превишаваше съответния праг по член 15, като посочват оценка на обобщената обща стойност на тези поръчки през въпросния период. Тази оценка може по-специално да се основава на данни, налични вследствие на прилагането на националните изисквания за публикуване, или на приблизителни изчисления върху извадки.

Този доклад може да бъде включен в доклада по член 99, параграф 3.

Член 102

Административно сътрудничество

1. Държавите членки си оказват взаимопомощ и въвеждат мерки за ефективно съвместно сътрудничество с цел да се осигури обменът на информация по въпросите, посочени в членове 62, 81 и 84. Те гарантират поверителността на информацията, която обменят.

2. Компетентните органи на всички заинтересовани държави членки обменят информация в съответствие с правилата относно защитата на личните данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾.

3. Най-късно до 18 април 2015 г. започва пилотен проект, който да установи дали за целите на обмена на информация по настоящата директива е подходящо използването на Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), създадена с Регламент (ЕС) № 1024/2012.

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 103

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставят на Комисията при спазване на условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 4, 17, 40, 41, 76 и 83, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 17 април 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 4, 17, 40, 41, 76 и 83, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегирано правомощие. То поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно членове 4, 17, 40, 41, 76 и 83, единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

⁽²⁾ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

при предишното изтичане на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 104

Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 103, параграф 5. В такъв случай Комисията незабавно отменя акта след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

Член 105

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Консултативния комитет за обществени поръчки, създаден с Решение 71/306/ЕИО на Съвета⁽³⁾. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 106

Транспониране и преходни разпоредби

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 18 април 2016 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

⁽³⁾ Решение 71/306/ЕИО на Съвета от 26 юли 1971 г. за създаване на Консултативен комитет за обществени поръчки за строителни работи (ОВ L 185, 16.8.1971 г., стр. 15).

2. Независимо от параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да отложат прилагането на член 40, параграф 1 до 18 октомври 2018 г., освен в случаите, при които използването на електронни средства е задължително съгласно членове 52, 53, 54, член 55, параграф 3, член 71, параграф 2 или член 73.

Независимо от параграф 1 от настоящия член, държавите членки могат да отложат прилагането на член 40, параграф 1 по отношение на централните органи за покупки, посочени в член 55, параграф 3, до 18 април 2017 г.

Когато държава членка реши да отложи прилагането на член 40, параграф 1, тя осигурява предвижда за възложителите възможност да избират измежду следните средства за комуникация за целия обмен на съобщения и информация:

- а) електронни средства в съответствие с член 40;
- б) пощенска или друга подходяща куриерска услуга;
- в) факс;
- г) комбинация от тези средства.

3. Когато държавите членки приемат мерките, предвидени в параграфи 1 и 2, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 107

Отмяна

Директива 2004/17/ЕО се отменя, считано от 18 април 2016 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение XXI.

Член 108

Преглед

Комисията извършва преглед на икономическите последици върху вътрешния пазар, по-специално с оглед на фактори като трансграничното възлагане на поръчки и разходите за сделките, произтичащи от прилагането на праговете по член 15, и докладва за това на Европейския парламент и на Съвета до 18 април 2019 г.

Когато е възможно и целесъобразно, Комисията разглежда възможността да предложи увеличение на праговете стойности, приложими по СДП, по време на следващия кръг от преговори. В случай на промяна на праговете стойности, приложими по СДП, когато е целесъобразно, след доклада се изготвя законодателно предложение за изменение на праговете, предвидени в настоящата директива.

Член 109

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 110

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 26 февруари 2014 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
D. KOURKOULAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СПИСКЪТ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ТОЧКА 2, БУКВА (А)

В случай на разминаване при тълкуването между CPV и NACE, се прилага номенклатурата по CPV.

NACE (*)					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
45			Строителство	Това подразделение включва: изграждане на нови сгради и съоръжения, реконструкция и общи ремонтни работи.	45000000
	45.1		Подготовка на строителната площадка		45100000
		45.11	Работи по събаряне и разчистване на сгради; земни работи	Този клас включва: — разрушаване на сгради и други конструкции; — разчистване на строителни площадки; — земни работи: изкопни работи, отстраняване на замърсен пласт от почвата, изравняване и нивелиране на строителни площадки, работи по изкопаване на канавки, почистване от камъни, взривни работи и др.; — работи по подготовка на участъци за добив; — отстраняване на наноси и друга подготовка на участъци за добив. Този клас включва също: — отводняване на строителна площадка; — пресушаване на селскостопански земи и гори.	45110000
		45.12	Сондажни и пробивни работи	Този клас включва: — сондажни, пробивни работи и вземане на проби за строителни, геофизични, геологични или подобни цели. Този клас изключва: — сондажи за петролни или газови кладенци, вж. 11.20. — сондажи за водни кладенци, вж. 45.25; — изкопаване на шахти, вж. 45.25; — изследване на петролни и газови находища, геофизични, геологични и сеизмични проучвания, вж. 74.20.	45120000

NACE (*)					Код по CPV
РАЗДЕЛ E		СТРОИТЕЛСТВО			
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
	45.2		Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или на части от тях; гражданско строителство		45200000
		45.21	Строителни и монтажни работи по общо изграждане на сгради и строителни съоръжения	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — изграждане на всякакви видове сгради, строителни и монтажни работи по общо изграждане; — мостове, включително естакади, виадукти, тунели и подлезии; — преносни проводни, далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; — градски проводни, градски далекосъобщителни линии и преносни електропроводи; — помощно градско строителство; — монтаж и инсталиране на глобяеми конструкции на място. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — услуги, свързани с добива на нефт и газ, вж. 11.20; — инсталиране на завършени глобяеми конструкции от части собствено производство, не от бетон, вж. подразделения 20, 26 и 28; — строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения, вж. 45.23; — строителни и монтажни работи на инсталации, вж. 45.3; — довършителни строителни работи, вж. 45.4; — архитектурни и инженерни услуги, вж. 74.20; — услуги по управление на проекти, свързани със строителството, вж. 74.20. 	<p>45210000</p> <p>С изключение на:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Покривни и хидроизолационни работи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — строителни и монтажни работи на покривни конструкции; — работи по изпълнение на покривни покрития; — хидроизолационни работи. 	45261000

NACE (1)					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.23	Строителни и монтажни работи на магистрали, пътища, самолетни писти и спортни терени	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — строителни и монтажни работи на магистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета; — строителство на релсови пътища; — строителство на самолетни писти; — строителни работи, но не сгради, на стадиони, плувни басейни, спортни площадки, тенис кортове, голф игрища и други спортни съоръжения; — работи по маркировка на пътни настилки и паркинги. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — предварителни земни работи, вж. 45.11. 	45212212 и DA03 45230000 с изключение на: — 45231000 — 45232000 — 45234115
		45.24	Строителни и монтажни работи на хидротехнически съоръжения	<p>Този клас включва</p> <ul style="list-style-type: none"> — строителни и монтажни работи на: — водни канали, пристанищни и речни брегови съоръжения, яхтени пристанища (яхт-лубове), шлюзове и др.; — язовири и диги; — драгажни работи; — строителни и монтажни работи под вода. 	45240000
		45.25	Други специализирани строителни и монтажни работи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — строителни и монтажни работи, специализирани за една дейност, обща за различни конструкции, изискваща специализирани умения или оборудване; — фундиране, включително укрепване чрез пилоти; — строително-пробивни работи на кладенци за вода, изкопаване на шахти; — монтажни работи на стоманени елементи — чуждо производство; — изливане на стоманобетон; — зидарски работи; 	45250000 45262000

NACE (*)					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				<ul style="list-style-type: none"> — монтиране и демонтиране на скелета и платформи, в това число даване под наем на скелета и платформи; — изграждане на комини и промишлени пещи. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — даване под наем на скелета без изграждане и демонтиране, вж. 71.32; 	
	45.3		Строителни и монтажни работи на инсталации		45300000
		45.31	Строителни и монтажни работи на електрически инсталации	<p>Този клас включва:</p> <p>инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на:</p> <ul style="list-style-type: none"> — електрически инсталации и други електрически уредби; — далекосъобщителни системи; — системи за електрическо отопление; — антени за жилищни сгради; — пожароизвестителни системи; — сигнално-охранителни системи; — асансьори и ескалатори; — гръмоотводи и др. 	<p>45213316</p> <p>45310000</p> <p>С изключение на:</p> <p>— 45316000</p>
		45.32	Изолационни строителни работи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на топлоизолация, звукоизолация и изолация от вибрации. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — хидроизолация, вж. 45.22. 	45320000
		45.33	Водопроводни работи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — инсталиране в сгради или в други строителни съоръжения на: — водоснабдителни и канализационни инсталации; — газови инсталации; — отоплителни, вентилационни, охладителни или климатични инсталации и тръбопроводи; — разпръсквателни системи. 	45330000

NACE (1)					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
				Този клас изключва: — монтаж на системи за електрическо отопление, вж. 45.31.	
		45.34	Строителни и монтажни работи на други инсталации	Този клас включва: — монтажни работи на осветителни и сигнализационни системи за пътища, железопътни линии, летища и пристанища; — монтажни работи в сгради или в други строителни съоръжения на други инсталации.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Довършителни строителни работи.		45400000
		45.41	Работи по полагане на мазилки	Този клас включва: — полагане в сгради или в други строителни съоръжения на вътрешна и външна мазилка или други облицовъчни материали.	45410000
		45.42	Монтаж на довършителни елементи	Този клас включва: — монтажни работи на врати, прозорци, дограма, вградени кухни, стълбища, интериорни елементи за магазини и други подобни елементи от дърво или други материали – не собствено производство; — довършителни работи по интериора като тавани, дървени ламперии, подвижни прегради и др. Този клас изключва: — полагане на паркет и други дървени подови настилки, вж. 45.43.	45420000
		45.43	Работи по полагане на подови настилки и стенни облицовки	Този клас включва: — работи по полагане в сгради или в други строителни съоръжения на: — керамични, бетонни или каменни подови настилки и стенни облицовки; — паркет и други подови покрития, мокети и балатуми; — включително гумени или пластмасови; — мозаечни, мраморни, гранитни или плочести подови настилки или стенни облицовки; — тапети.	45430000

NACE ⁽¹⁾					Код по CPV
РАЗДЕЛ E			СТРОИТЕЛСТВО		
Подразделение	Група	Клас	Предмет	Бележки	
		45.44	Работи по боядисване и стъклопоставяне	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вътрешно и външно боядисване на сгради; — работи по боядисване на други строителни съоръжения; — работи по стъклопоставяне, огледала и др. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — поставяне на прозорци, вж. 45.42; 	45440000
		45.45	Други довършителни строителни работи	<p>Този клас включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — монтаж на частни плувни басейни; — паропочистване, пясъкоструйно почистване и друго външно почистване на сгради; — други довършителни строителни работи. <p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вътрешно почистване на сгради и други строителни съоръжения, вж. 74.70. 	45212212 и DA04 45450000
	45.5		Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор		45500000
		45.50	Услуги по даване под наем на строителни машини и оборудване с оператор	<p>Този клас изключва:</p> <ul style="list-style-type: none"> — даване под наем на строителни машини и оборудване без оператор, вж. 71.32. 	45500000

⁽¹⁾ Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета от 9 октомври 1990 г. (ОВ L 293, 24.10.1990 г., стр. 1).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СПИСЪК НА ПРАВНИТЕ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 4, ПАРАГРАФ 3

Права, които са били предоставени чрез процедура, при която е била осигурена достатъчна публичност, и чието предоставяне се е основавало на обективни критерии, не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на член 4 от настоящата директива. По-долу са изброени процедури, осигуряващи достатъчна предварителна прозрачност, за издаване на разрешения въз основа на други правни актове на Съюза, които не съставляват „специални или изключителни права“ по смисъла на член 4 от настоящата директива:

- а) даване на разрешение за експлоатация на съоръжения за природен газ в съответствие с процедурите, предвидени в член 4 от Директива 2009/73/ЕО;
- б) разрешение или покана за подаване на оферта за изграждане на нови мощности за производство на електрическа енергия в съответствие с Директива 2009/72/ЕО;
- в) издаване на разрешения в съответствие с процедурите, предвидени в член 9 от Директива 97/67/ЕО, във връзка с пощенска услуга, която не е или не следва да е резервирана;
- г) процедура за издаване на разрешение за извършване на дейност, включваща експлоатация на въглеводороди, в съответствие с Директива 94/22/ЕО;
- д) обществени поръчки за услуги по смисъла на Регламент (ЕО) № 1370/2007 за предоставянето на обществени услуги за пътнически превоз с автобусен, трамваен, железопътен транспорт или метро, които са възложени въз основа на конкурентна тръжна процедура в съответствие с член 5, параграф 3 от него, при условие че срокът на тези поръчки е съобразен с член 4, параграфи 3 и 4 от същия регламент.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА ПРАВНИ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 34, ПАРАГРАФ 3

- A. Пренос или разпределение на газ или топлинна енергия**
Директива 2009/73/ЕО
- Б. Производство, пренос или разпределение на електроенергия**
Директива 2009/72/ЕО
- В. Производство, пренос или разпределение на питейна вода**
[Няма]
- Г. Възложители в областта на железопътните услуги**
Товарен железопътен транспорт
Директива 2012/34/ЕС
Международен пътнически железопътен транспорт
Директива 2012/34/ЕС
Национален пътнически железопътен транспорт
[Няма]
- Д. Възложители в областта на градски релсови пътища, трамвайни, тролейбусни и автобусни линии**
[Няма]
- Е. Възложители в областта на пощенските услуги**
Директива 97/67/ЕО
- Ж. Добив на нефт или газ**
Директива 94/22/ЕО
- З. Проучване и добив на въглища и други твърди горива**
[Няма]
- И. Възложители в областта на оборудването за морски или речни пристанища или за други терминали**
[Няма]
- Й. Възложители в областта на летищните съоръжения**
[Няма]
-

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

КРАЙНИ СРОКОВЕ ЗА ПРИЕМАНЕТО НА АКТОВЕТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 35

1. Актовете за изпълнение, посочени в член 35, се приемат в рамките на следните срокове:

- а) 90 работни дни, когато има презумпция за свободен достъп до даден пазар въз основа на член 34, параграф 3, първа алинея;
- б) 130 работни дни в случаите извън тези по буква а).

Сроковете по букви а) и б) от настоящата точка се удължават с 15 работни дни, когато искането не е придружено от обосноваване и подкрепено с доказателства становище, прието от независим национален орган, компетентен по отношение на въпросната дейност, в което да са анализирани задълбочено всички условия за евентуалната приложимост на член 34, параграф 1 за въпросната дейност в съответствие с член 34, параграфи 2 и 3.

Тези срокове започват да текат от първия работен ден след датата, на която Комисията получи искането, посочено в член 35, параграф 1, или ако информацията, която трябва да се предостави заедно с искането, е непълна — от работния ден след получаването на пълната информация.

Сроковете, посочени в първа алинея, могат да се удължат от Комисията със съгласието на държавата членка или възложителя, подали искането.

2. Комисията може да поиска от държавата членка, от възложителя, от независимия национален орган по параграф 1 или от всеки друг компетентен национален орган да представят цялата необходима информация или да допълнят или изяснят предоставената информация в рамките на подходящ срок. При получаване на закъснели или непълни отговори, сроковете, посочени в параграф 1, спират да текат от момента на изтичане на срока, поставен в искането за информация, до получаването на пълната и точна информация.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ИНСТРУМЕНТИТЕ И УСТРОЙСТВОТА ЗА ЕЛЕКТРОННО ПОЛУЧАВАНЕ НА ОФЕРТИ, ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА УЧАСТИЕ, ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА КВАЛИФИЦИРАНЕ, КАКТО И ПЛАНОВЕ И ПРОЕКТИ ЗА КОНКУРСИ

Инструментите и устройствата за електронно получаване на оферти, заявления за участие, заявления за квалифициране, както и на планове и проекти за конкурси трябва най-малко да гарантират с технически средства и подходящи процедури, че:

- а) датата и часът на получаване на офертите, заявленията за участие, заявленията за квалифициране, както и на подаване на плановете и проектите, могат да бъдат точно определени;
- б) може да бъде гарантирано в достатъчна степен, че никой не може да има достъп до данните, предадени съгласно изискванията, преди определения срок;
- в) само оправомощени лица могат да определят или променят датите за отварянето на получените данни;
- г) на различните етапи на процедурата за квалифициране, процедурата за възлагане на поръчка или конкурса, достъпът до всички предоставени данни или до част от тях трябва да е възможен само за оправомощените лица;
- д) само оправомощени лица трябва да дават достъп до предадените данни и само след предвидената дата;
- е) получените и отворени в съответствие с изискванията данни трябва да останат достъпни само за лицата, оправомощени да се запознаят с тях;
- ж) ако забраната за достъп или условията по букви б) — е) са нарушени или е направен опит за това, може в достатъчна степен да се гарантира, че нарушенията или опитите могат да бъдат лесно забелязани.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ЧАСТ A

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ПЕРИОДИЧНИТЕ ИНДИКАТИВНИ ОБЯВЛЕНИЯ

(съгласно член 67)

I. Информация, която се включва във всички случаи

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. а) при поръчки за доставки: естество и количество или стойност на услугите или стоките, предмет на поръчката (кодове по CPV);
б) при поръчки за строителство: естество и обем на предоставяните услуги, общи характеристики на строителните работи или на обособените позиции спрямо строителните работи (кодове по CPV);
в) при поръчки за услуги: планиран общ обем на поръчката за всяка от предвидените категории услуги (кодове по CPV).
4. Дата на изпращане на обявлението или на съобщението за публикуване на това обявление в профила на купувача.
5. Всякаква друга информация от значение.

II. Допълнителна информация, която трябва да бъде предоставена, когато обявлението се използва като средство за покана за участие в конкурс или позволява съкращаване на сроковете за получаване на оферти (член 67, параграф 2)

6. Посочване на факта, че заинтересованите икономически оператори трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките.
7. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен безплатен пряк достъп до документацията със спецификациите за поръчката.

Когато по причини, изложени в член 73, параграф 1, трета и четвърта алинея, няма неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за поръчката.
8. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
9. Срок за получаване на заявления за покана за представяне на оферти или за участие в договарянето.
10. Естество и количество на продуктите, общо естество на строителството или категория на услугата, предмет на поръчката, и описание, в което се посочва дали се предвижда рамково споразумение или споразумения, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, също така и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури. Посочва се дали се предвижда покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
11. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги; в случай че поръчката е разделена на обособени позиции, тази информация се предоставя за всяка обособена позиция.
12. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.
13. Адрес, на който заинтересованите предприятия изпращат своите писмени съобщения за изразяване на интерес.
14. Срок за получаване на съобщенията за изразяване на интерес.
15. Език или езици, допустими за представянето на кандидатури или оферти.
16. Икономически и технически условия и финансови и технически гаранции, изисквани от доставчиците.

17. а) прогнозна дата за започване на процедурите за възлагане на поръчката или поръчките (ако е известна);
б) вид на процедурата за възлагане на поръчка (ограничени процедури, независимо дали в тях е включена динамична система за покупки или процедури с договаряне).
18. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на договора за поръчка.
19. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
 - а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие,
 - б) ще се прилага електронно поръчване,
 - в) ще се използва електронно фактуриране,
 - г) ще се приема електронно заплащане.
20. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
21. Посочените в член 82 критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката, когато са известни: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, критериите за „икономически най-изгодната оферта“, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за потвърждаване на интерес по член 67, параграф 2, буква б) или в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

ЧАСТ Б

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В СЪОБЩЕНИЯТА ЗА ПУБЛИКУВАНЕ НА ПЕРИОДИЧНО ИНДИКАТИВНО ОБЯВЛЕНИЕ В ПРОФИЛ НА КУПУВАЧ, КОГАТО ОБЯВЛЕНИЕТО НЕ СЕ ИЗПОЛЗВА КАТО ПОКАНА ЗА УЧАСТИЕ В СЪСТЕЗАТЕЛНА ПРОЦЕДУРА

(съгласно член 67, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Кодове по CPV.
4. Интернет адрес на „профила на купувач“ (URL).
5. Дата на изпращане на съобщението за публикуване на обявление за предварителна информация в профила на купувача.

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ДОКУМЕНТАЦИЯТА ЗА ПОРЪЧКАТА ПРИ ЕЛЕКТРОННИ ТЪРГОВЕ (ЧЛЕН 53, ПАРАГРАФ 4)

Когато възложителите вземат решение за провеждане на електронен търг, в документацията за поръчката се включват най-малко следните данни:

- а) характеристиките, чиито стойности ще бъдат предмет на електронен търг, при условие че тези характеристики са количествено определими и могат да бъдат изразени в цифри или проценти;
 - б) всички ограничения за стойностите, които могат да бъдат представени, във вида, в който произтичат от спецификациите, свързани с предмета на поръчката;
 - в) информацията, която ще бъде предоставена на оферентите в хода на електронния търг и, когато е целесъобразно – кога ще им бъде предоставена;
 - г) съответната информация, свързана с провеждането на електронния търг;
 - д) условията, съгласно които оферентите ще могат да наддават, и по-специално минималните разлики, които ще се изискват при наддаването, ако е приложимо;
 - е) съответната информация, свързана с използваното електронно оборудване, както и редът и условията и техническите спецификации за свързване.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЯКОИ ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

За целите на настоящата директива:

- 1) „Технически спецификации“ означава едно от следните:
 - а) при поръчките за доставки или услуги, спецификация във вид на документ, в който се определят изискваните характеристики на продукта или услугата, като равнище на качество, ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, приложение на продукта, безопасност или размери, включително съотносими към продукта изисквания по отношение на наименованието, под което се продава, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковка, маркиране и етикетирание, инструкции за употреба, производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на доставката или услугата и процедури за оценяване на съответствието;
 - б) при поръчки за строителство – всички технически предписания, които се съдържат по-специално в документацията за поръчката, определящи изискваните характеристики на материалите, стоките или консумативите, които позволяват даден материал, продукт или консуматив да бъде описан по начин, който да отговаря на предвидената от възложителя употреба; тези характеристики трябва да включват ниво на изпълнение спрямо изискванията за опазване на околната среда и климата, проектиране, което да отговаря на всички изисквания (включително достъп за хора с увреждания) и оценяване на съответствието, работни характеристики, безопасност или размери, включително процедурите относно осигуряването на качеството, терминология, символи, изпитване и методи на изпитване, опаковане, маркиране и етикетирание, инструкции за употреба и производствени процеси и методи на всеки етап от жизнения цикъл на строителните работи; характеристиките включват и правила за проектиране и ценообразуване, условия за изпитване, инспекция и приемане на строителство и методи или технологии на строителство, както и всички други технически условия, които възложителят може да наложи съгласно общи или специални нормативни актове, по отношение на завършено строителство и материалите или частите, включени в него;
- 2) „стандарт“ означава техническа спецификация, приета от признат орган по стандартизация, за многократно или непрекъснато приложение, съответствието с която не е задължително и която е някое от следните:
 - а) „международен стандарт“ означава стандарт, приет от международна организация по стандартизация и достъпен за широката общественост,
 - б) „европейски стандарт“ означава стандарт, приет от европейска организация по стандартизация и достъпен за широката общественост,
 - в) „национален стандарт“ означава стандарт, приет от национална организация по стандартизация и достъпен за широката общественост;
- 3) „европейска техническа оценка“ означава документираната оценка на експлоатационните показатели на строителен продукт по отношение на неговите съществени характеристики съгласно съответния европейски документ за оценяване в съответствие с член 2, точка 12 от Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾;
- 4) „обща техническа спецификация“ означава техническа спецификация в областта на ИКТ, изготвена в съответствие с членове 13 и 14 от Регламент (ЕС) № 1025/2012;
- 5) „технически еталон“ означава всеки резултат, създаден от европейските органи по стандартизация, различен от европейските стандарти, съгласно процедури, адаптирани към развитието на пазарните потребности.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета (ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 5).

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПУБЛИКУВАНЕТО**1. Публикуване на обявления**

Обявленията, посочени в членове 67, 68, 69, 70, 92 и 96 трябва да се изпращат от възложителите до Службата за официални публикации на Европейския съюз и да се публикуват в съответствие със следните правила:

- а) Обявленията по членове 67, 68, 69, 70, 92 и 96 се публикуват от Службата за официални публикации на Европейския съюз или от възложителите при наличието на периодично индикативно обявление, публикувано в профил на купувач съгласно член 67, параграф 1.

Освен това възложителите могат да публикуват тази информация в интернет в „профил на купувач“, както е посочено в точка 2, буква б) по-долу;

- б) Службата за официални публикации на Европейския съюз дава на възложителя потвърждението съгласно член 71, параграф 5, втора алинея.

2. Публикуване на допълваща или допълнителна информация

- а) Освен ако не е посочено друго в член 73, параграф 1, трета и четвърта алинея, възложителите публикуват цялата документация за поръчката в интернет;

- б) Профилът на купувач може да включва периодични индикативни обявления съгласно член 67, параграф 1, информация за текущите покани за представяне на оферти, планираните покупки, сключените договори за поръчки, прекратените процедури и всякаква полезна обща информация, като звено за контакт, телефонен и факс номер, пощенски адрес и адрес на електронна поща. Профилът на купувач може да включва и периодични индикативни обявления, които се използват като средство за покана за участие в състезателна процедура и се публикуват на национално равнище съгласно член 72.

3. Формат и процедури за електронно предаване на обявления

Определените от Комисията формат и процедура за изпращане на обявления по електронен път са достъпни на интернет адрес <http://simap.eu.int>.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО ЗА СЪЩЕСТВУВАНЕТО НА КВАЛИФИКАЦИОННА СИСТЕМА

(съгласно член 44, параграф 4, буква б) и член 68)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
 4. Предназначение на квалификационната система (описание на продуктите, услугите или строителството или категории от тях, за които ще се възлагат поръчки чрез системата – кодове по CPV). Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
 5. Условия, на които трябва да отговарят икономическите оператори за тяхното квалифициране в съответствие със системата, и методи за проверка изпълнението на всяко от тези условия. В случай че описанието на тези условия и методи за проверка е обемно и се основава на документи, достъпни за заинтересованите икономически оператори, достатъчно е да се представи обобщение на основните условия и методи с препратка към съответните документи.
 6. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването му.
 7. Посочване на факта, че обявлението служи като покана за участие в състезателна процедура.
 8. Адрес, на който може да се получи допълнителна информация и документация относно квалификационната система (в случай че е различен от адресите по точка 1).
 9. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите за медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 10. Посочените в член 82 критерии, които ще се прилагат при възлагане на поръчката, когато са известни: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“.. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.
 11. Когато е целесъобразно, се посочва дали:
 - а) ще се изисква/допуска електронно подаване на оферти или заявления за участие,
 - б) ще се прилага електронно поръчване,
 - в) ще се използва електронно фактуриране,
 - г) ще се приема електронно заплащане.
 12. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПОРЪЧКИ

(съгласно член 69)

A. ПРИ ОТКРИТИ ПРОЦЕДУРИ

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение или динамична система за покупки), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката (кодове по CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива; при повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за продуктите или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (кодове по CPV);
 - б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.

Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;
 - в) За поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.
7. За услуги:
 - а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност прогнозно налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на поръчка;
 - б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;
 - в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
 - г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за изпълнението на услугата;
 - д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от съответните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.
9. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката за услуги и, доколкото е възможно, начална дата.
10. Адрес на електронна поща или интернет адрес, на които ще се предлага неограничен и пълен безплатен пряк достъп до документацията за поръчката.

Когато по причини, изложени в член 73, параграф 1, трета и четвърта алинея, няма неограничен и пълен пряк безплатен достъп, указание за начина, по който може да се получи достъп до документацията за поръчката.
11. а) краен срок за получаване на оферти или примерни оферти в случаите, където е въведена динамична система за покупки;
- б) адрес, на който се изпращат;
- в) език или езици, на които се съставят.

12. а) когато е целесъобразно, лица, които са упълномощени да присъстват на отварянето на офертите;
б) дата, час и място на отварянето.
13. Когато е приложимо, всички изисквани депозити и гаранции.
14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.
15. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.
16. Минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря икономическият оператор, получил поръчката.
17. Срок, в рамките на който оферентът е обвързан от офертата си.
18. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими към изпълнението на поръчката.
19. Критериите, посочени в член 82, които се ползват при възлагането на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато те не са посочени в спецификациите.
20. Когато е целесъобразно, дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
21. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалби или при необходимост —наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на отдела, от който може да бъде получена такава информация.
22. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.
23. Всякаква друга информация от значение.

Б. ОГРАНИЧЕНИ ПРОЦЕДУРИ

1. Наименование, идентификационен номер (където такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
4. Естество на поръчката (консумативи, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
6. За доставки и строителство:
 - а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката (кодове по CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, доколкото е възможно – и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателна процедура за продуктите или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (кодове по CPV);
 - б) посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.

Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;

- в) информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.

7. За услуги:
- а) естество и количество на продуктите, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на поръчката;
 - б) посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;
 - в) препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
 - г) посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за изпълнението на услугата;
 - д) посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.
9. Срок за доставка или завършване или срок на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.
10. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.
11. а) краен срок за получаване на заявленията за участие;
- б) адрес, на който се изпращат;
 - в) език или езици, на които се съставят.
12. Краен срок за изпращане на поканите за представяне на оферти.
13. Когато е приложимо, всички изисквани депозити и гаранции.
14. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.
15. Информация относно актуалното състояние на икономическия оператор и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.
16. Критериите, посочени в член 82, които се ползват при възлагането на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за представяне на оферти.
17. Когато е целесъобразно, специалните условия, приложими за изпълнението на поръчката.
18. Когато е целесъобразно, дата или дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувач, за когото се отнася поръчката.
19. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за обжалване или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
20. Дата на изпращане на обявлението от възложителите.
21. Всякаква друга информация от значение.
- V. ПРОЦЕДУРИ НА ДОГОВАРЯНЕ**
- 1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 - 2. Основна упражнявана дейност.
 - 3. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
 - 4. Естество на поръчката (консумативи, строителство или услуги; когато е уместно, посочете дали представлява рамково споразумение), описание (кодове по CPV). Когато е целесъобразно, се посочва дали се искат оферти за покупка, лизинг, наем или финансов лизинг или комбинация от тях.
 - 5. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.

6. За доставки и строителство:
- естество и количество на продуктите, предмет на поръчката (CPV), включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очакваното налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, доколкото е възможно — и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателна процедура за продуктите или естество и обхват на услугите и общо естество на строителството, предмет на поръчка (CPV);
 - посочва се дали доставчиците могат да подават оферти за някои и/или за всички изисквани продукти.
Ако при поръчки за строителство строителните работи или поръчката са разделени на няколко обособени позиции, те се подреждат по размер и се посочва възможността да се подават оферти за една, няколко или всички позиции;
 - за поръчки за строителство: информация относно предназначението на строителството или на поръчката, когато последната включва и изготвяне на проекти.
7. За услуги:
- естество и количество на стоките, предмет на поръчката, включително всички опции за по-нататъшни поръчки и по възможност очаквано налично време за използване на тези опции, както и брой на подновяванията, ако се предвиждат такива. При повтарящи се поръчки, по възможност, и прогнозен график на последващите покани за участие в състезателни процедури за услугите, предмет на поръчка;
 - посочва се дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно законови, подзаконови или административни разпоредби;
 - препратка към съответната законова, подзаконова или административна разпоредба;
 - посочва се дали юридическите лица трябва да посочат имената и професионалната квалификация на персонала, който ще отговаря за предоставянето на услугата;
 - посочва се дали доставчиците на услуги могат да подават оферта за част от въпросните услуги.
8. Когато е известно, се посочва дали е налице разрешение за подаване на варианти.
9. Срок за доставка или завършване или срок на действие на поръчката и, доколкото е възможно, начална дата.
10. Когато е целесъобразно, правната форма, възприета от групата икономически оператори, на които е възложена поръчката.
11. а) краен срок за получаване на заявленията за участие;
- б) адрес, на който се изпращат;
- в) език или езици, на които се съставят.
12. Когато е целесъобразно, всички изисквани депозити и гаранции.
13. Основни условия във връзка с финансирането и заплащането и/или препратка към съдържащите ги разпоредби.
14. Информация относно актуалното състояние на икономическия оператор и минималните икономически и технически условия, на които трябва да отговаря.
15. Критериите, посочени в член 82, които се ползват при възлагането на поръчката: „най-ниска цена“ или „икономически най-изгодна оферта“. Освен в случаите, в които икономически най-изгодната оферта се определя само въз основа на цената, се посочват критериите за икономически най-изгодната оферта, както и тяхната относителна тежест или, когато е целесъобразно, поредността им по значение, когато не са посочени в спецификациите или няма да се съдържат в поканата за договаряне.
16. Когато е целесъобразно, имената и адресите на вече избраните от възложителя икономически оператори.
17. Когато е целесъобразно, особените условия, приложими към изпълнението на поръчката.
18. Когато е целесъобразно, дати и справочна информация за предишни публикации в *Официален вестник на Европейския съюз* на периодичното индикативно обявление или на съобщението за публикуването му в профила на купувача, за когото се отнася поръчката.
19. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
20. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.
21. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ВЪЗЛОЖЕНИ ПОРЪЧКИ

(съгласно член 70)

I. Информация за публикуване в Официален вестник на Европейския съюз ⁽¹⁾

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Естество на поръчката (за доставки, строителство или услуги с кодове по CPV; когато е целесъобразно, посочете дали представлява рамково споразумение).
4. Най-малко обобщение на естеството и количеството на стоките, строителството или услугите, предмет на поръчката.
5. а) форма на поканата за участие в състезателна процедура (обявление за съществуването на квалификационна система; периодично обявление; покана за представяне на оферти);
б) дата или дати и справочна информация за публикацията на обявлението в Официален вестник на Европейския съюз;
в) при поръчки, възложени без предварителна покана за участие в състезателна процедура, посочете съответната разпоредба на член 50.
6. Процедура за възлагане на поръчката (открита, ограничена или с договаряне).
7. Брой на получените оферти, като се посочва
 - а) брой на офертите, подадени от икономически оператори, които са МСП;
 - б) брой на офертите, подадени от чужбина;
 - в) брой на получените по електронен път оферти.При множество възложени поръчки (обособени позиции, рамкови споразумения с множество бенефициери) тази информация се предоставя за всяка възложена поръчка.
8. Дата на сключване на договора (ите) или на рамковото (ите) споразумение (я) след вземане на решението за възлагане на поръчка (и) или за сключване на споразумение.
9. Цена, заплатена за изгодни покупки съгласно член 50, буква з).
10. За всяка възложена поръчка — наименование и адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на спечелилия оферент/спечелилите оференти, включително:
 - а) информация дали спечелилият оферент е МСП;
 - б) информация дали поръчката е възложена на консорциум.
11. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е възложена или може да бъде възложена на подизпълнители.
12. Заплатената цена или цените по най-ниската и най-високата оферти, отчетени при възлагане на поръчката.
13. Наименование и адрес на органа, който отговаря за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
14. Незадължителна информация:
 - стойност и част от поръчката, която е възложена на подизпълнители или може да бъде възложена на трети лица;
 - критерии за възлагане.

⁽¹⁾ Информацията в точки 6, 9 и 11 се счита за информация, което не е предназначена за публикуване, когато възложителят смята, че публикуването може да увреди чувствителни търговски интереси.

II. Информация, която не е предназначена за публикуване

15. Брой на възложените поръчки (в случай че една поръчка е разделена между няколко доставчици).
 16. Стойност на всяка от възложените поръчки.
 17. Държава на произход на стоката или услугата (от Общността или извън Общността; ако е последното, с разбивка по трети държави).
 18. Кои критерии за възлагане са били приложени?
 19. Дали поръчката е възложена на оферент, предложил вариант в съответствие с член 64, параграф 1?
 20. Имало ли е дисквалифицирани оферти на основание на необичайно ниска цена в съответствие с член 84?
 21. Дата на изпращане на обявлението от възложителя.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПОКАНИТЕ ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОФЕРТИ, ЗА УЧАСТИЕ В ДИАЛОГ, ЗА ДОГОВАРЯНЕ ИЛИ ЗА ПОТВЪРЖДАВАНЕ НА ИНТЕРЕС ПО ЧЛЕН 74

1. Поканата за представяне на оферта, за участие в диалог или за договаряне, предвидена по член 74 трябва да съдържа най-малко:

а) краен срок за получаване на офертите, адреса, на който трябва да бъдат изпратени, и езика или езиците, на които трябва да бъдат изготвени;

При поръчки, възложени чрез състезателен диалог или партньорство за иновации обаче тази информация не се помества в поканата за договаряне, а се включва в поканата за представяне на оферти.

б) при състезателния диалог – датата и адреса, определени за началото на консултациите, и езика или езиците, които ще бъдат използвани;

в) препратка към публикувана покана за участие в състезателна процедура;

г) посочване на документите, които се прилагат;

д) критерии за възлагане на поръчката, когато не са посочени в обявлението за съществуването на квалификационна система, използвано като средство за покана за участие в състезателна процедура;

е) относителната тежест на критериите за възлагане на поръчката или, когато е целесъобразно, поредността на тези критерии, по значение, ако тази информация не се съдържа в обявлението за поръчка, обявлението за съществуването на квалификационна система или спецификациите.

2. Когато се отправя покана за участие в състезателна процедура посредством периодично индикативно обявление, възложителите трябва след това да поканят всички кандидати да потвърдят интереса си въз основа на подробна информация относно съответната поръчка, преди да започне подборът на оференти или участници в договарянето.

Тази покана включва най-малко следната информация:

а) естеството и количеството, включително всички опции за допълнителни поръчки и, при възможност, очаквано налично време за използването на тези опции за подновяване на поръчките; естеството и количеството и, при възможност, прогнозните дати за публикуване на бъдещи обявления за състезателни процедури за строителство, доставки или услуги, които ще бъдат предложени за представяне на оферти;

б) вид на процедурата за възлагане на поръчката (ограничена или на договаряне);

в) когато е целесъобразно, датата, на която трябва да започне или приключи осъществяването на доставки или изпълнението на строителство или услуги;

г) ако не може да предостави електронен достъп — адреса и крайната дата за подаване на заявления за документацията за поръчката и езика или езиците, на които те следва да бъдат изготвени;

д) адреса на възложителя;

е) икономическите и техническите условия, финансови гаранции и информация, която се изисква от икономическите оператори;

ж) формата на договора поръчка, който е предмет на поканата за представяне на оферти: покупка, финансов лизинг, наем или лизинг или комбинация от тях; както и

з) критериите за възлагане на поръчката и тяхната тежест или когато е целесъобразно — поредността на тези критерии по значение, ако тази информация не се съдържа в индикативното обявление, спецификациите или поканата за представяне на оферти или за участие в договарянето.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

СПИСЪК НА КОНВЕНЦИИТЕ В СОЦИАЛНАТА ОБЛАСТ И В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 36, ПАРАГРАФ 2

- Конвенция 87 на МОТ за синдикалната свобода и закрилата на правото на синдикално организиране;
 - Конвенция 98 на МОТ за правото на организиране и на колективно договаряне;
 - Конвенция 29 на МОТ относно принудителния труд;
 - Конвенция 105 на МОТ относно премахването на принудителния труд;
 - Конвенция 138 на МОТ относно минималната възраст за приемане на работа;
 - Конвенция 111 на МОТ относно дискриминацията в областта на труда и професиите;
 - Конвенция 100 на МОТ за равенството в заплащането;
 - Конвенция 182 на МОТ относно забраната и незабавни действия за ликвидирането на най-тежките форми на детския труд;
 - Виенска конвенция за защита на озоновия слой и Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой;
 - Базелска конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане (Базелска конвенция);
 - Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (Стокхолмска конвенция за УОЗ);
 - Конвенция относно процедурата по предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (UNEP/FAO) (Конвенция ПОС), Ротердам, 10.9.1998 г. и нейните 3 регионални протокола.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

СПИСЪК НА ПРАВНИ АКТОВЕ НА СЪЮЗА ПО ЧЛЕН 83, ПАРАГРАФ 3

Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVI

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ИЗМЕНЕНИЯ ПО ДОГОВОР ЗА

поръчка през срока му на изпълнение (съгласно член 89, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Кодове по CPV.
 4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги.
 5. Описание на поръчката преди и след изменението: естество и обем на строителството, естество и количество или стойност на доставките, естество и обем на услугите.
 6. Когато е приложимо — увеличението на цената в резултат от изменението.
 7. Описание на обстоятелствата, довели до необходимостта от изменение.
 8. Дата на решението за възлагане на поръчката.
 9. Когато е приложимо — наименование, адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на новия икономически оператор или оператори.
 10. Информация дали обществената поръчка е свързана с проект и/или програма, финансиран/а със средства на Съюза.
 11. Наименование и адрес на органа, отговорен за контрола и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете на процедурите за контрол или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронна поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XVII

УСЛУГИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 91

Код по CPV	Описание
75200000-8, 75231200-6, 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [Посреднически услуги по предоставяне на лица за работа в домакинствата]; 79624000-4 [Посреднически услуги по предоставяне на среден медицински персонал] и 79625000-1 [Посреднически услуги по предоставяне на висш медицински персонал] от 85000000-9 до 85323000-9; 98133100-5, 98133000-4, 98200000-5 и 98500000-8 [Частни домакинства с нает персонал] и 98513000-2 до 98514000-9 [Услуги по предоставяне на работна ръка за домакинства, Услуги по предоставяне чрез агенция на временен персонал за домакинства, Услуги по предоставяне на чиновнически персонал за домакинства, Услуги по предоставяне на временен персонал за домакинства, Услуги, предоставени от помощен персонал в домакинства и Услуги, предоставени от лица, заети в домакинства];	Услуги по здравеопазване, социални услуги и свързани с тях дейности
85321000-5 и 85322000-2, 75000000-6 [Услуги на държавното управление и отбраната; услуги по задължително обществено осигуряване], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; от 79995000-5 до 79995200-7; от 80000000-4 Образователни и учебно-тренировъчни услуги до 80660000-8; от 92000000-1 до 92700000-8 79950000-8 [Услуги по организиране на изложения, панаири и конгреси], 79951000-5 [Услуги по организиране на семинари], 79952000-2 [Услуги, свързани с организирането на събития], 79952100-3 [Услуги по организиране на културни събития], 79953000-9 [Услуги по организиране на фестивали], 79954000-6 [Услуги по организиране на празници], 79955000-3 [Услуги по организиране на модни ревюта], 79956000-0 [Услуги по организиране на панаири и изложби]	Административни, социални, образователни, здравни и културни услуги
75300000-9	Услуги по задължително обществено осигуряване ⁽¹⁾
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Услуги, свързани със социална защита
98000000-3, 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 и 98130000-3	Други обществени, социални и персонални услуги, в т.ч. услуги, предоставяни от синдикални организации, политически организации, младежки сдружения и други членски организации
98131000-0	Религиозни услуги
55100000-1 до 55410000-7; 55521000-8 до 55521200-0 [55521000-8 Приготвяне и доставяне на храна за домакинствата, 55521100-9 Услуги по доставка на храна по домовете („храна на колела“), 55521200-0 Услуги, свързани с доставка на храна] 55510000-8 [Услуги на столове], 55511000-5 [Услуги на столове и бюфети, предлагачи обслужване на ограничен кръг клиенти] 55512000-2 [Услуги по управление на столове], 55523100-3 [Услуги, свързани с храната за ученически столове и бюфети], 55520000-1 [Услуги за приготвяне и доставяне на храна], 55522000-5 [Услуги за приготвяне и доставяне на храна за транспортни предприятия], 55523000-2 [Услуги за приготвяне и доставяне на храна за други предприятия и институции], 55524000-9 [Услуги за приготвяне и доставяне на храна за ученически столове и бюфети]	Хотелиерски и ресторантьорски услуги
79100000-5 до 79140000-7; 75231100-5;	Правни услуги, доколкото не са изключени съгласно член 21, буква в)
75100000-7 до 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 до 75131000-3	Други административни услуги и услуги на държавното управление
75200000-8 до 75231000-4	Услуги на държавното управление за обществото като цяло

Код по CPV	Описание
75231210-9 до75231230-5; 75240000-0 до75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Услуги, свързани със затвори, услуги по опазване на обществената сигурност и услуги по аварийна безопасност, доколкото не са изключени съгласно член 21, буква з)
79700000-1 до 79721000-4 [Детективски и охранителни услуги, Услуги по безопасност, Услуги чрез сигнално-охранителни системи, Охранителни услуги, Услуги по наблюдение, Услуги по издирване, Услуги по издирване на бегълци, Услуги по патрулиране, Услуги по издаване на служебни пропуски, Услуги по провеждане на разследване и Услуги, свързани с частни разследвания] 79722000-1 [Услуги по графология], 79723000-8 [Услуги, свързани с анализа на отпадъци]	Детективски и охранителни услуги
98900000-2 [Услуги на екстериториални организации и служби] и 98910000-5 [Специфични услуги от международни организации и служби]	Международни услуги
64000000-6 [Услуги на пощата и далекосъобщенията], 64100000-7 [Услуги на националната поща, куриерски услуги], 64110000-0 [Услуги на националната поща], 64111000-7 [Пощенски услуги, свързани с вестници и периодични издания], 64112000-4 [Пощенски услуги, свързани с писма], 64113000-1 [Пощенски услуги, свързани с колетни пратки], 64114000-8 [Пощенски услуги на гише], 64115000-5 [Наемане на пощенски кутии], 64116000-2 [Услуги, свързани с пощенски пратки „до поискване“], 64122000-7 [Вътрешноведомствени куриерски услуги]	Пощенски услуги
50116510-9 [Услуги по монтаж на автомобилни гуми], 71550000-8 [Ковашки услуги]	Други услуги за населението

(¹) Тези услуги не са включени в обхвата на настоящата директива, когато са организирани като нестопански услуги от общ интерес. Държавите членки имат правото да организират предоставянето на задължителни социални услуги или други услуги като услуги от общ икономически интерес или като нестопански услуги от общ интерес.

ПРИЛОЖЕНИЕ XVIII

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА ПОРЪЧКИ ЗА СОЦИАЛНИ И ДРУГИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛУГИ

(съгласно член 92)

Част А Обявление за поръчка

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
2. Основна упражнявана дейност.
3. Описание на услугите или категориите услуги и, когато е приложимо, на допълнителното строителство и доставки, които да се възлагат, като се посочат и количествата или стойностите им, и кодове по CPV.
4. Код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на предоставяне на услугите.
5. Когато е целесъобразно, се посочва дали поръчката е запазена за защитени предприятия или изпълнението ѝ е запазено за програми за създаване на защитени работни места.
6. Основни условия, които трябва да бъдат изпълнени от икономическите оператори с оглед на тяхното участие или, когато е целесъобразно, електронен адрес, откъдето може да се получи подробна информация.
7. Срок(ове) за установяване на контакт с възложителя с оглед на участие.
8. Всякаква друга информация от значение.

Част Б Периодично индикативно обявление

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя.
2. Кратко описание на поръчката, включително кодове по CPV.
3. Доколкото вече са известни:
 - а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги,
 - б) график за доставка или предоставяне на продуктите, строителството или услугите и срок на договора,
 - в) условия за участие, включително:

когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за защитени предприятия или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на защитени програми за заетост,

когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби,
 - г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка, която ще се прилага.
4. Посочване на факта, че заинтересованите икономически оператори трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.

Част В Обявление за съществуването на квалификационна система

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган.
2. Кратко описание на обществената поръчка, включително кодове по CPV.

3. Доколкото вече са известни:
 - а) код на административно-териториалната единица по NUTS за основното местоположение на строителните работи при поръчки за строителство или код на административно-териториалната единица по NUTS за основното място на доставка или изпълнение при доставки и услуги,
 - б) график за доставка или предоставяне на продуктите, строителството или услугите и срок на договора,
 - в) условия за участие, включително:
 - когато е целесъобразно, се посочва дали обществената поръчка е предназначена само за защитени предприятия или изпълнението ѝ е ограничено в рамките на защитени програми за заетост,
 - когато е целесъобразно, се посочва дали изпълнението на услугата е запазено за определена професия съгласно закони, подзаконови или административни разпоредби,
 - г) кратко описание на основните характеристики на процедурата за възлагане на поръчка, която ще се прилага.
4. Посочване на факта, че заинтересованите икономически оператори трябва да заявят пред възложителя своя интерес към поръчката или поръчките и срокове за получаване на съобщенията за изразяване на интерес, както и адрес, на който се изпращат съобщенията за изразяване на интерес.
5. Срок на действие на квалификационната система и ред за подновяването му.

Част Г Обявление за възложена поръчка

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда в националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Най-малко обобщение на естеството и количеството на услугите и, когато е целесъобразно, на осигурените допълнително строителство и доставки.
 4. Справочна информация за публикацията на обявлението в *Официален вестник на Европейския съюз*.
 5. Брой на получените оферти.
 6. Име и адрес на избрания икономически оператор или оператори.
 7. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XIX

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЕТО ЗА КОНКУРС ЗА ПРОЕКТ

(съгласно член 96, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес за електронна поща и интернет адрес на възложителя, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Описание на проекта (кодове по CPV).
 4. Вид на конкурса — открит или ограничен.
 5. В случай на открит конкурс — крайната дата за получаване на проектите.
 6. При ограничена процедура на конкурса:
 - а) брой на предвидените участници, или числов интервал;
 - б) когато е приложимо, имената на вече избраните участници;
 - в) критерии за подбор на участниците;
 - г) краен срок за получаване на заявленията за участие.
 7. Когато е приложимо, се посочва дали участието е запазено за определена професия.
 8. Критерии, които се прилагат при оценката на проектите.
 9. Когато е приложимо, имената на избраните членове на журито.
 10. Посочва се дали решението на журито е задължително за органа.
 11. Когато е приложимо, брой и стойност на наградите.
 12. Когато е приложимо, данни за плащанията на всички участници.
 13. Посочва се дали на наградените участници е позволено да се възлагат последващи поръчки.
 14. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 15. Дата на изпращане на обявлението.
 16. Всякаква друга информация от значение.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XX

ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВКЛЮЧЕНА В ОБЯВЛЕНИЯТА ЗА РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНКУРС ЗА РОЕКТ

(съгласно член 96, параграф 1)

1. Наименование, идентификационен номер (когато такъв се предвижда по националното законодателство), адрес, включително код на административно-териториалната единица по NUTS, номер на телефон и факс, адрес на електронна поща и интернет адрес на възлагащия орган, а когато се различават — данни за службата, от която може да се получи допълнителна информация.
 2. Основна упражнявана дейност.
 3. Описание на проекта (кодове по CPV).
 4. Общ брой на участниците.
 5. Брой на участниците от чужбина.
 6. Победител(и) в конкурса.
 7. Когато е приложимо, наградата(ите).
 8. Друга информация.
 9. Препратка към обявлението за конкурс за проект.
 10. Наименование и адрес на органа, отговорен за обжалването и, когато е приложимо, за процедурите по медиация. Точна информация относно сроковете за подаване на жалба или при необходимост — наименованието, адреса, телефонния номер, номера на факса и адреса на електронната поща на службата, от която може да бъде получена такава информация.
 11. Дата на изпращане на обявлението.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ XXI

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТВИЕТО

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 1	—
Член 2, първо изречение	Член 1, параграф 1
Член 2, точка 1	Член 1, параграф 2, буква а)
Член 2, точка 2	Член 1, параграф 2, буква б), първо изречение
Член 2, точка 3	Член 1, параграф 2, буква б), второ изречение
Член 2, точка 4	Член 1, параграф 2, буква в)
Член 2, точка 5	Член 1, параграф 2, буква г), първа алинея
Член 2, точка 6	Член 1, параграф 7, първа и втора алинея
Член 2, точка 7	Член 1, параграф 7, трета алинея
Член 2, точка 8	Член 1, параграф 7, трета алинея
Член 2, точка 9	Член 34, параграф 1
Член 2, точка 10	Член 1, параграф 8
Член 2, точка 11	—
Член 2, точка 12	Член 1, параграф 8
Член 2, точка 13	—
Член 2, точка 14	Член 1, параграф 11
Член 2, точка 15	Член 1, параграф 12
Член 2, точка 16	—
Член 2, точка 17	Член 1, параграф 10
Член 2, точка 18	—
Член 2, точка 19	—
Член 2, точка 20	—
Член 3, параграф 1	Член 2, параграф 1, буква а), първа алинея
Член 3, параграф 2	—
Член 3, параграф 3	—
Член 3, параграф 4	Член 2, параграф 1, буква а), втора алинея
Член 4, параграф 1	Член 2, параграф 2
Член 4, параграф 2	Член 2, параграф 1, буква б)
Член 4, параграф 3, първа алинея	Член 2, параграф 3
Член 4, параграф 3, втора и трета алинея	—
Член 4, параграф 4	—
Член 5, параграф 1	—
Член 5, параграф 2, първа алинея	—

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 5, параграф 2, втора алинея	Член 1, параграф 2, буква г), втора и трета алинея
Член 5, параграф 3	—
Член 5, параграф 4, първа и втора алинея	—
Член 5, параграф 4, трета алинея	—
Член 5, параграф 5	—
Член 6, параграф 1, първа и втора алинея	—
Член 6, параграф 1, трета алинея	Член 9, параграф 1, втора алинея
Член 6, параграф 2	Член 9, параграф 1, първа алинея
Член 6, параграф 3, буква а)	Член 9, параграф 2
Член 6, параграф 3, буква б)	—
Член 6, параграф 3, буква в)	Член 9, параграф 3
Член 7	Член 3, параграфи 1 и 3; член 4, параграф 1; член 7, буква а)
Член 8	Член 3, параграфи 1 и 2
Член 9, параграф 1	Член 3, параграф 3
Член 9, параграф 2	Член 3, параграф 4
Член 10	Член 4
Член 11	Член 5, параграф 1
—	Член 5, параграф 2
Член 12	Член 7, буква б)
Член 13, параграф 1	Член 6, параграф 1 и параграф 2, буква в), в края
Член 13, параграф 2, буква а)	Член 6, параграф 2, буква а)
Член 13, параграф 2, буква б)	Член 6, параграф 2, буква б)
Член 13, параграф 2, буква в), подточки i) и ii)	Член 6, параграф 2, буква в), първо и трето тире
—	Член 6, параграф 2, буква в), второ, четвърто, пето и шесто тире
Член 14, буква а)	Член 7, буква а)
Член 14, буква б)	Член 7, буква а)
—	Член 8
—	Приложения I — X
Член 15	Членове 16 и б1
Член 16, параграф 1	Член 17, параграф 1; член 17; параграф 8
Член 16, параграф 2	—
Член 16, параграф 3	Член 17, параграф 2; член 17; параграф 8
Член 16, параграф 4	—
Член 16, параграф 5	Член 17, параграф 3
Член 16, параграф 6	—

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 16, параграф 7	Член 17, параграфи 4 и 5
Член 16, параграф 8	Член 17, параграф 6, буква а), първа и втора алинея
Член 16, параграф 9	Член 17, параграф 6, буква б), първа и втора алинея
Член 16, параграф 10	Член 17, параграф 6, буква а), трета алинея и параграф 6, буква б), трета алинея
Член 16, параграф 11	Член 17, параграф 7
Член 16, параграф 12	Член 17, параграф 9
Член 16, параграф 13	Член 17, параграф 10
Член 16, параграф 14	Член 17, параграф 11
Член 17	Член 69
Член 18, параграф 1	Член 19, параграф 1
Член 18, параграф 2	Член 19, параграф 2
Член 19, параграф 1	Член 20, параграф 1; член 62, параграф 1
Член 19, параграф 2	Член 20, параграф 2
Член 20	Член 22; член 62, параграф 1
Член 21, букви а)	Член 24, буква а)
Член 21, буква б)	Член 24, буква б)
Член 21, буква в)	—
Член 21, буква г)	Член 24, буква в)
Член 21, буква д)	—
Член 21, буква е)	Член 24, буква г)
Член 21, буква ж)	—
Член 21, буква з)	—
Член 21, буква и)	—
Член 22,	Член 25
Член 23	Член 26
Член 24, параграф 1	Член 22а
Член 24, параграф 2	Член 21; член 62, параграф 1
Член 24, параграф 3	Член 21; член 62, параграф 1
Член 25	—
Член 26	—
Член 27, параграф 1	Член 22а, в края; член 12 от Директива 2009/81/ЕО
Член 27, параграф 2	—
Член 28	—
Член 29, параграф 1	Член 23, параграф 1
Член 29, параграф 2	Член 23, параграф 1
Член 29, параграф 3	Член 23, параграф 2

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 29, параграф 4	Член 23, параграф 3, букви а) — в)
Член 29, параграф 5	Член 23, параграф 3, втора алинея
Член 29, параграф 6	Член 23, параграф 3, трета алинея
Член 30	Член 23, параграф 4
Член 31	Член 23, параграф 5
Член 32	Член 24, буква д)
Член 33, параграфи 1 и 2	Член 27
Член 33, параграф 3	—
Член 34, параграф 1, първо и второ изречение	Член 30, параграф 1; член 62, параграф 2
Член 34, параграф 1, трето изречение	—
Член 34, параграф 1, четвърто изречение	Член 30, параграф 2, съображение 41
Член 34, параграф 2, първа алинея	Член 30, параграф 2
Член 34, параграф 2, втора алинея	—
Член 34, параграф 3	Член 30, параграф 3
Член 35, параграф 1	Член 30, параграф 4, първа алинея; параграф 5, първа и втора алинея
Член 35, параграф 2	Член 30, параграф 5, първа и втора алинея
Член 35, параграф 3	Член 30, параграф 4, втора алинея; параграф 5, четвърта алинея; член 62, параграф 2
—	Член 30, параграф 4, трета алинея
Член 35, параграф 4	—
Член 35, параграф 5	Член 30, параграф 6, втора алинея
Член 35, параграф 6	Член 30, параграф 6, трета и четвърта алинея
Член 36, параграф 1	Член 10
Член 36, параграф 2	—
Член 37	Член 11
Член 38, параграф 1	Член 28, първа алинея
Член 38, параграф 2	Член 28, втора алинея
Член 39	Член 13
Член 40, параграф 1	Член 48, параграфи 1, 2 и 4; член 64, параграф 1
Член 40, параграф 2	—
Член 40, параграф 3	Член 48, параграф 3; член 64; параграф 2
Член 40, параграф 4	—
Член 40, параграф 5	—
Член 40, параграф 6	Член 48, параграфи 5 и 6; член 64; параграф 3
Член 40, параграф 7, първа алинея	Член 70, параграф 2, буква е) и втора алинея

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 40, параграф 7, втора и трета алинея	
Член 41, параграф 1	Член 1, параграф 13
Член 41, параграф 2	Член 70, параграф 2, букви в) и г); член 70, параграф 2, втора алинея
Член 42	—
Член 43	Член 12
Член 44, параграф 1	Член 40, параграфи 1 и 2
Член 44, параграф 2	Член 40, параграф 2
Член 44, параграф 3	—
Член 44, параграф 4	Член 42, параграф 1 и параграф 3, буква б)
Член 44, параграф 5	Начало на член 40, параграф 3
Член 45, параграф 1, първа алинея	Член 1, параграф 9, буква а)
Член 45, параграф 1, втора и трета алинея	Член 45, параграф 2
Член 45, параграф 2	Член 45, параграф 4
Член 45, параграф 3	—
Член 45, параграф 4	—
Член 46	Член 1, параграф 9, буква б); член 45, параграф 3
Член 47	Член 1, параграф 9, буква в); член 45, параграф 3
Член 48	—
Член 49	—
Член 50, буква а)	Член 40, параграф 3, буква а)
Член 50, буква б)	Член 40, параграф 3, буква б)
Член 50, буква в)	Член 40, параграф 3, буква в)
Член 50, буква г)	Член 40, параграф 3, буква г)
Член 50, буква д)	Член 40, параграф 3, буква д)
Член 50, буква е)	Член 40, параграф 3, буква ж)
Член 50, буква ж)	Член 40, параграф 3, буква з)
Член 50, буква з)	Член 40, параграф 3, буква й)
Член 50, буква и)	Член 40, параграф 3, буква к)
Член 50, буква й)	Член 40, параграф 3, буква л)
Член 51, параграф 1, първа и втора алинея	Член 14, параграф 1; член 1, параграф 4
Член 51, параграф 1, трета алинея	—
Член 51, параграф 2, първа и втора алинея	—
Член 51, параграф 2, трета алинея	Член 14, параграф 4
Член 52, параграф 1	Член 1, параграф 5; член 15; параграф 1

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 52, параграф 2	Член 15, параграф 2
Член 52, параграф 3	Член 15, параграф 2, последно изречение
Член 52, параграф 4	Член 15, параграф 3
Член 52, параграф 5	Член 15, параграф 4
Член 52, параграф 6	Член 15, параграф 6
Член 52, параграф 7	—
Член 52, параграф 8	—
Член 52, параграф 9	Член 15, параграф 7, трета алинея
Член 53, параграф 1, първа алинея	Член 1, параграф 6; член 56; параграф 1
Член 53, параграф 1, втора и трета алинея	Член 1, параграф 6
Член 53, параграф 2	Член 56, параграф 2
Член 53, параграф 3	Член 56, параграф 2, трета алинея
Член 53, параграф 4	Член 56, параграф 3
Член 53, параграф 5	Член 56, параграф 4
Член 53, параграф 6	Член 56, параграф 5
Член 53, параграф 7	Член 56, параграф 6
Член 53, параграф 8	Член 56, параграф 7
Член 53, параграф 9	Член 56, параграф 8
Член 54	—
Член 55, параграф 1	Член 29, параграф 1
Член 55, параграф 2	Член 29, параграф 2
Член 55, параграф 3	—
Член 55, параграф 4	Член 29, параграф 2
Член 56	—
Член 57	—
Член 58	Съображение 15
Член 59	—
Член 60, параграф 1	Член 34, параграф 1
Член 60, параграф 2	Член 34, параграф 2
Член 60, параграф 3	Член 34, параграф 3
Член 60, параграф 4	Член 34, параграф 8
Член 60, параграф 5	Член 34, параграф 4
Член 60, параграф 6	Член 34, параграф 5
Член 61, параграф 1	Член 34, параграф 6

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 61, параграф 2	Член 34, параграф 6
Член 62, параграф 1	Член 34, параграф 4, втора алинея; параграф 5, втора и трета алинея; параграф 6, втора алинея; параграф 7
Член 62, параграф 2	Член 34, параграф 4, първа алинея; параграф 5, първа алинея; параграф 6, първа алинея
Член 62, параграф 3	—
Член 63	Член 35
Член 64, параграф 1	Член 36, параграф 1
Член 64, параграф 2	Член 36, параграф 2
Член 65	—
Член 66, параграф 1	Член 45, параграф 1
Член 66, параграф 2	Член 45, параграф 9
—	Член 45, параграф 10
Член 66, параграф 3	Член 45, параграф 9
Член 67, параграф 1	Член 41, параграфи 1 и 2
Член 67, параграф 2	Член 42, параграф 3; член 44; параграф 1
Член 68	Член 41, параграф 3
Член 69	Член 42, параграф 1, буква в); член 44, параграф 1
Член 70, параграф 1	Член 43, параграф 1, първа алинея; член 44, параграф 1
Член 70, параграф 2	Член 43, параграф 1, втора и трета алинея
Член 70, параграф 3	Член 43, параграфи 2 и 3
Член 70, параграф 4	Член 43, параграф 5
Член 71, параграф 1	Член 44, параграф 1; член 70, параграф 1, буква б)
Член 71, параграф 2, първо изречение	Член 44, параграфи 2 и 3
Член 71, параграф 2, второ и трето изречение	Член 44, параграф 4, втора алинея
Член 71, параграф 3	Член 44, параграф 4, първа алинея
Член 71, параграф 4	—
Член 71, параграф 5, първа алинея	Член 44, параграф 6
Член 71, параграф 5, втора алинея	Член 44, параграф 7
Член 71, параграф 6	Член 44, параграф 8
Член 72, параграф 1	Член 44, параграф 5, първа алинея
Член 72, параграфи 2 и 3	Член 44, параграф 5, втора и трета алинея
Член 73, параграф 1	Член 45, параграф 6
Член 73, параграф 2	Член 46, параграф 2

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 74, параграф 1	Член 47, параграф 1, първо изречение и параграф 5, първа алинея
Член 74, параграф 2	Член 47, параграф 1, второ изречение и параграф 5, втора алинея
Член 75, параграф 1	Член 49, параграф 1
Член 75, параграф 2	Член 49, параграф 2, първа и втора алинея
Член 75, параграф 3	Член 49, параграф 2, трета алинея
Член 75, параграфи 4, 5 и 6	Член 49, параграфи 3, 4 и 5
Член 76, параграф 1	Член 51, параграф 1
Член 76, параграф 2	Член 51, параграф 2
Член 76, параграф 3	Член 52, параграф 1
Член 76, параграф 4	—
Член 76, параграф 5	Член 51, параграф 3
Член 76, параграф 6	—
Член 76, параграф 7	—
Член 76, параграф 8	—
Член 77, параграф 1	Член 53, параграф 1
Член 77, параграф 2	Член 53, параграф 2
Член 77, параграф 3	Член 53, параграф 6
Член 77, параграф 4	Член 53, параграф 7
Член 77, параграф 5	Член 53, параграф 9
Член 77, параграф 6	—
Член 78, параграф 1	Член 54, параграфи 1 и 2
Член 78, параграф 2	Член 54, параграф 3
Член 79, параграф 1	Член 53, параграфи 4 и 5
Член 79, параграф 2	Член 54, параграфи 5 и 6
Член 79, параграф 3	—
Член 80, параграф 1	Член 53, параграф 3; член 54; параграф 4
Член 80, параграф 2	—
Член 80, параграф 3	Член 53, параграф 3; член 54; параграф 4
Член 81, параграф 1	Член 52, параграф 2
Член 81, параграф 2	Член 52, параграф 3
Член 81, параграф 3	—
Член 82, параграф 1	Член 55, параграф 1
Член 82, параграф 2	Член 55, параграф 1
Член 82, параграф 3	—
Член 82, параграф 4	Съображение 1; съображение 55, трета алинея

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 82, параграф 5	Член 55, параграф 2
Член 83	—
Член 84, параграф 1	Член 57, параграф 1, първа алинея
Член 84, параграф 2, буква а)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква а)
Член 84, параграф 2, буква б)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква б)
Член 84, параграф 2, буква в)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква в)
Член 84, параграф 2, буква г)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква г)
Член 84, параграф 2, буква д)	—
Член 84, параграф 2, буква е)	Член 57, параграф 1, втора алинея, буква д)
Член 84, параграф 3, първа алинея	Член 57, параграф 2
Член 84, параграф 3, втора алинея	—
Член 84, параграф 4	Член 57, параграф 3
Член 84, параграф 5	—
Член 85, параграфи 1, 2, 3, 4 и член 86	Член 58, параграфи 1 — 4; член 59
Член 85, параграф 5	Член 58, параграф 5
Член 87	Член 38
Член 88, параграф 1	—
Член 88, параграф 2	Член 37, първо изречение
Член 88, параграф 3	—
Член 88, параграф 4	Член 37, второ изречение
Член 88, параграфи 5 — 8	—
Член 89	—
Член 90	—
Член 91	—
Член 92	—
Член 93	—
Член 94	—
Член 95	Член 61
Член 96, параграф 1	Член 63, параграф 1, първа алинея
Член 96, параграф 2, първа алинея	Член 63, параграф 1, първа алинея
Член 96, параграф 2, втора и трета алинея	Член 63, параграф 1, втора алинея, първо и второ изречение
Член 96, параграф 3	Член 63, параграф 2
Член 97, параграф 1	Член 65, параграф 1
Член 97, параграф 2	Член 60, параграф 2
Член 97, параграфи 3 и 4	Член 65, параграфи 2 и 3
Член 98	Член 66

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Член 99, параграф 1	Член 72, първа алинея
Член 99, параграфи 2 — 6	—
Член 100	Член 50
Член 101	—
Член 102	—
Член 103	Член 68, параграфи 3 и 4
Член 104	Член 68, параграф 5
Член 105, параграфи 1 и 2	Член 68, параграфи 1 и 2
Член 105, параграф 3	—
Член 106, параграф 1	Член 71, параграф 1, първа алинея
Член 106, параграф 2	—
Член 106, параграф 3	Член 71, параграф 1, трета алинея
Член 107	Член 73
Член 108	—
Член 109	Член 74
Член 110	Член 75
—	Приложения I — X
Приложение I (с изключение на първо изречение)	Приложение XII (с изключение на бележка под линия 1)
Първо изречение от приложение I	Бележка под линия 1 към приложение XII
Приложение II	—
Приложение III, букви А, Б, В, Д, Е, Ж, З, И и Й	Приложение XI
Приложение III, буква Г	—
Приложение IV, точка 1, първа — трета алинея	Член 30, параграф 6, първа алинея
Приложение IV, точка 1, четвърта алинея	—
Приложение IV, точка 2	Член 30, параграф 6, първа алинея, второ изречение
Приложение V, букви а) — е)	Приложение XXIV, букви б) — з)
Приложение V, буква ж)	—
Приложение VI	Приложение XV
Приложение VII	Член 56, параграф 3, втора алинея, букви а) — е)
Приложение VIII, с изключение на точка 4	Приложение XXI, с изключение на точка 4
Приложение VIII, точка 4	Приложение XXI, точка 4
Приложение IX	Приложение XX
Приложение X	Приложение XIV
Приложение XI	Приложение XIII
Приложение XII	Приложение XVI
Приложение XIII, точка 1	Член 47, параграф 4

Настоящата директива	Директива 2004/17/ЕО
Приложение XIII, точка 2	Член 47, параграф 5
Приложение XIV	Приложение XXIII
Приложение XV	—
Приложение XVI	Приложение XVI
Приложение XVII	Приложение XVII
Приложение XVIII	—
Приложение XIX	Приложение XVIII
Приложение XX	Приложение XIX
Приложение XXI	Приложение XXVI
—	Приложение XXII
—	Приложение XXV